

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

FILOSOFICKÁ FAKULTA

KATEDRA DĚJIN UMĚNÍ

OBOR: DĚJINY VÝTVARNÝCH UMĚNÍ

**ŽIVOT A DÍLO MALÍŘE KARLA ŽÁDNÍKA
(1847–1923)**

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Barbora Komárková

Vedoucí diplomové práce: doc. PaedDr. Alena Kavčáková Dr.

OLMOUC 2015

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci, která čítá 101 748 znaků, vypracovala samostatně pod vedením doc. PaedDr. Aleny Kavčákové, Dr. Použila jsem pouze uvedené prameny a literaturu.

V Uherském Hradišti dne 7. května 2015

Na tomto místě bych ráda poděkovala všem, kteří mi poradili a pomohli překonat veškeré strasti spojené s psaním mé bakalářské práce. Děkuji zejména své vedoucí práce, doc. PaedDr. Aleně Kavčákové, Dr., za její laskavost, trpělivost a podnětné rady. Rovněž děkuji PhDr. Iloně Tunklové z GVU Hodonín, Bronislavě Rokytové z PNP Praha, PhDr. Blance Rašticové z SM UH, Mgr. Gabriele Pelikánové z GVU Ostrava, Bořku Žižlavskému z Buchlovic, kostelníku Rostislavovi Králíkovi z Buchlovic, PhDr. Mgr. Tomáši Černušákovi, Ph.D., z MZA Brno, Mgr. Ivaně Kubíčkové ze SOKA Olomouc, Martě Konířové z Muzea Jana Amose Komenského v Přerově, Ivaně Šupkové a Barboře Kulhavé ze SZ Buchlovic, Libuši Mikulové ze SH Buchlov, Mgr. Magdaleně Čoupkové ze SOKA Uherské Hradiště a Mgr. Ivetě Mátlové z Odborné knihovny SM UH. Největší dík však patří mé mentorce, Mgr. Marii Martykánové z GSM UH, která si na mě vždy udělala čas, a také mým rodičům za podporu a rady.

Obsah

1. Úvod	5
2. Přehled bádání	7
3. Životopis	13
4. Tvorba	20
4. 1. Ilustrační grafiky (1873 – 1882)	20
4. 2. Kresby a malby spjaté s přírodou	24
4. 2. 1. Studie zvířat a rostlin pro učebnice	25
4. 2. 2. Studie koní	27
4. 2. 3. Krajina (1872 – 1. čtvrtina 20. století)	29
4. 3. Národopis (1874 – konec 19. století)	33
4. 4. Zakázky pro aristokracii	36
4. 4. 1. Návrhy na výzdobu interiérů	37
4. 4. 2. Portréty (1877 – 1921)	39
5. Závěr	44
6. Summary	46
7. Seznam obrazových příloh	47
8. Seznam použitých zkratk	77
9. Prameny – seřazené abecedně	78
10. Literatura – seřazená abecedně	79
11. Internetové zdroje – seřazené abecedně	84
12. Literatura o Karlu Žádníkovi – seřazená chronologicky	85
13. Obrazová příloha	88
14. ANOTACE	119

1. Úvod

Karel Žádník, jehož tvorbu lze zařadit především do druhé poloviny 19. století a do prvních dvou desetiletí století dvacátého, byl všestranným umělcem, což dokazují četné dochované kresby, malby a ilustrace. Z počátku se jako vynikající kreslíř a karikaturista uplatnil za hranicemi českých zemí, velkou část svého života však prožil na jihovýchodní Moravě. Proto bývá často označován jako „malíř Slovácka“.

Cílem této bakalářské práce je přiblížit nepříliš známého umělce Karla Žádníka prostřednictvím životopisu a prezentace jeho děl a současně zhodnotit autorův přínos v kontextu doby, v níž působil, a to nejen v českém, ale i světovém měřítku. Toto téma bylo zvoleno zejména proto, že tomuto umělci nebyla doposud věnována žádná ucelená monografie.

Pro bližší poznání malířova života je zapotřebí prostudovat potřebnou literaturu a zejména písemné prameny, díky nimž lze Karla Žádníka posuzovat. Písemné prameny týkající se tohoto umělce jsou uloženy v Pozůstalosti Karla Žádníka ve Slováckém muzeu v Uherském Hradišti (dále jen SM UH), dále v Národním památkovém ústavu, územní památkové správě v Kroměříži (dále jen NPÚ ÚPS Kroměříž), ve Státním okresním archivu v Uherském Hradišti (dále jen SOkA Uherské Hradiště), v Zemském archivu v Opavě – pobočka Olomouc (dále jen ZA v Opavě - pobočka Olomouc) a v Moravském zemském archivu v Brně (dále jen MZA Brno). Tyto prameny doplňují biografii malíře.

Veškerá nalezená a zdokumentovaná díla pocházejí ze sbírek České republiky. Především ze sbírky SM UH, Galerie výtvarného umění v Hodoníně (dále jen GVU Hodonín), Galerie výtvarného umění v Ostravě (dále jen GVU Ostrava), Státního hradu Buchlov (dále jen SH Buchlov), Státního zámku Buchlovice (dále jen SZ Buchlovice), kostela sv. Martina v Buchlovicích a z kaple sv. Barbory tamtéž. Reprodukce děl umožňují analyzovat osobité prvky autorovy tvorby.

Pro přehlednost je práce rozdělena do tří kapitol. V první kapitole – Přehled bádání – jsou chronologicky seřazeny nejdůležitější písemné zmínky o osobě a díle malíře. Druhá kapitola je zaměřena na biografii umělce, která vychází ze studia

dosud publikované literatury o autorovi. Tato kapitola se také opírá o písemné prameny, například o Školní vysvědčení, Imatrikulační dekret atd. Žádníkovu tvorbu přibližuje třetí kapitola, rozdělená do čtyř podkapitol věnovaných jednotlivým námětům. Některé podkapitoly jsou pro větší přehlednost dále rozděleny nebo časově vymezeny. V jednotlivých podkapitolách jsou Žádníkova díla srovnávána s díly jeho předchůdců či současníků, prostřednictvím dílčích komparací je autor zasazen do kontextu doby, v níž působil.

Práci také doplňují obrazové přílohy a k nim náležitý seznam obrazových příloh a seznam použitých zkratk. Obrazové přílohy tvoří dobové fotografie získané z NPÚ ÚPS Kroměříž a z Pozůstalosti Karla Žádníka z SM UH. Dále jsou zde prezentovány reprodukce malířových děl, které byly mnou vyfotografovány v příslušných galeriích a muzeích, mimo položky s číslem 1, 2, 3, 4, 10, 80, 108, 109, 192, 193, 203, 204, 211, 212, 215, 219, 220, 262, 263, 264, 276, 279, 296, 300, 352 a 354. Pořízené reprodukce pocházející z SZ Buchlovice a SH Buchlov nedosahují vysoké kvality, protože jsou v současnosti nainstalovány v málo osvětlených prostorách.

2. Přehled bádání

Tento přehled bádání uvádí veškeré dohledané písemné zmínky o Karlu Žádníkovi, týkající se základních faktů i zajímavosti z jeho života a bohaté tvorby. Nicméně jsou zde uvedeny i články obsahující nesprávné či mylné informace. Pozornost zasluhují i texty autorů, kteří o Žádníkovi nepřinášejí žádné nové poznatky, pouze vycházejí z již dříve publikovaných článků. Všechny texty jsou uspořádány chronologicky od nejstarší zmínky o malíři až po nejnovější.

Jako první napsal o Žádníkovi František Kretz.¹ Jeho stať byla součástí *Almanachu Sdružení výtvarných umělců moravských v Hodoníně* z let 1924 – 1925.² Autor ve své stati připomněl důležité události malířova života a podrobněji se zaměřil na jeho ilustrátorskou činnost.³ Na rozdíl od jiných článků se nezvykle vyjádřil k přijetí malíře na vídeňskou Akademii. Také předložil výčet několika Žádníkových děl, která byla reprodukována v časopise *Světobzor*.⁴ V textu je chybně uveden rok narození Karla Žádníka, a to 1849 namísto 1847.

V roce 1947 zmínil Žádníka Josef Pospíšil⁵ v souvislosti s jeho zakázkou pro kostel sv. Martina v Buchlovicích.⁶ Autor článku se věnoval nejen Žádníkovi, ale také osobnostem umělecké scény, které ho ovlivnily. Poukázal na malířovu všestrannost uvedením dalšího odvětví, jimiž se zabýval, a na několika malířových pracích se pokusil charakterizovat jeho styl. V textu bylo chybně napsáno Jméno Karla Václava Klíče.⁷ Nejednalo se o A. Klíče, jak uvádí Pospíšil.

¹ František Kretz (1859 – 1929) byl sběratel, novinář, národopisec, zakladatel a první ředitel SM UH. Viz Romana Habartová a kol., *František Kretz (1859 – 1929) – sběratel, národopisec, novinář*, Uherské Hradiště 2009., s. 25.

² Stať Františka Kretze vznikla jako vzpomínka na nedávno zesnulého Karla Žádníka. Viz František Kretz, Karel Žádník (Vzpomínka posmrtná), in: Roman Havelka – František Hoplíček – Oldřich Koblížek, *Almanach Sdružení výtvarných umělců moravských v Hodoníně*, Hodonín 1924 – 1925, s. 36 – 41.

³ František Kretz dokonce uvedl konkrétní názvy časopisů, do kterých Žádník svými ilustracemi přispíval. Viz Tamtéž, s. 36.

⁴ Například dílo Syn Tater, po 1890. Viz *Světobzor* XXI, 1887, s. 284.

⁵ Josef Pospíšil, Výtvarné umění v našem okrese, *Vlastivědný sborník okresu Uherskohradištského* I, 1947, s. 31 - 36.

⁶ Karel Žádník, *Svatý Martin dělíci se se žebrákem o plášť*, 1921 – 1922 (?), olej, dřevo, 150 x 160 cm, neznač., kostel sv. Martina v Buchlovicích.

⁷ Karel Václav Klíč (1841 – 1926) byl Žádníkův přítel. Díky Klíčovi mohl Karel Žádník spolupracovat s mnohými humoristicko-satirickými časopisy a také spolu vynalezli grafickou techniku. Viz Marie Martykánová, Znamý i zapomínaný Karel Žádník, *Malovaný kraj* XXXIV, 1998, č. 6, s. 40.

Popsat a definovat malířův styl se pokusil i Jaroslav B. Svrček v publikaci vydané při příležitosti spořádání kolektivní výstavy v Bratislavě.⁸ Malířská díla, která byla vystavena, charakterizoval autor v závěru textu souhrnného katalogu. Kromě tří vystavených Žádníkových prací⁹ zde byla také představena díla Mikoláše Alše nebo Karla Wellnera.¹⁰

Nejdůležitějším písemným zdrojem o Žádníkovi je monografická studie¹¹ Rajmunda Tománka¹² z roku 1967. Ten se s pomocí Štěpána Ježe¹³ pokusil zrekonstruovat životopis Karla Žádníka a doplnit jej o malířovy práce. Dnes však není známo, kde se rukopis nachází, a proto jsem do něj ani já nemohla nahlédnout.¹⁴

Roku 1972 byla publikována recenze Vlastimíra Jelínka¹⁵ při příležitosti pořádání retrospektivní výstavy s názvem *Z prací malíře Karla Žádníka* v SM UH. Výstava se konala při příležitosti 125. výročí malířova narození a představila jeho stěžejní díla (kresby i malby), zapůjčená Rajmundem Tománkem.¹⁶ Autor ve své recenzi zasadil Žádníka do kontextu doby, v níž působil, a naznačil jeho předchůdce a pokračovatele.¹⁷

⁸ Výstava se konala ve Slovenské národní galerii v Bratislavě roku 1956. Viz Jaroslav B. Svrček, *Moravský l'ud a kraj inšpiračným zdrojom výtvarného umenia*, Bratislava 1956, s. 5.

⁹ Jde o díla *Venkovská svatba*, 1881, tempera, kartón, 34 x 48 cm, znač. vlevo dole: K. Žádník 881, SM UH. – *Trh v Uherském Hradišti*, 1881, tempera, kartón, 34 x 53 cm, znač. vpravo dole: Žádník 81, SM UH. – *Děvče u žudra*, 1889, tempera, kartón, 61 x 46 cm, znač. vpravo dole: K. Žádník 889, SM UH. Viz Tamtéž.

¹⁰ Mikoláš Aleš (1852 – 1913) a Karel Wellner (1875 – 1926). Viz Tamtéž.

¹¹ Poprvé tuto monografickou studii představil Neznámý autor, Malíř Slováků, *Rovnost* LXXXII, 1967, č. 169, 15. 7., s. 3. – Později pak Josef Karel Boček, *Hradištské monografie, Zpravodaj města Uherské Hradiště VII*, 1969, č. 5, s. 8 - 9.

¹² MUDr. Rajmund Tománek (1893 – 1970) byl lékař a sběratel výtvarných děl. Cenná byla i jeho sbírka numismatická a sbírka archiválií. Viz Zdeněk Kadlčík, *Významné jubileum uherskohradištské turistiky, Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 2006, č. 3, s. 12. Viz Rostislav Bartocha, *Příteli z nejmilejších, Zpravodaj města Uherské Hradiště IX*, 1971, č. 1, s. 36.

¹³ Profesor Štěpán Jež, Dr. (1885 – 1970) byl literární a umělecký kritik, národopisný spisovatel a redaktor. Viz František Sečka, Štěpán Jež a Radějov, *Malovaný kraj XLII*, 2006, č. 6, s. 15.

¹⁴ Práce nedosahuje vědecké úrovně. Informaci poskytl Marie Martykánová, 21. 12. 2013. – Také Jan Sedlák, *Buchlov a Buchlovice*, Brno 1993, s. 108. V této publikaci autor připomněl, že nikdo doposud nezpracoval malířovu tvorbu. Za laický pokus považuje studii Rajmunda Tománka.

¹⁵ Vlastimír Jelínek, Malíř Slováků – Karel Žádník, *Slovácká jiskra XXII*, 1972, č. 19, 12. 5., s. 4.

¹⁶ Viz pozn. 12.

¹⁷ Vlastimír Jelínek napsal o Žádníkovi ještě dva články, ve kterých neuvedl žádné nové informace. Jde o Vlastimír Jelínek, Malíři Karlu Žádníkovi, *Zpravodaj města Uherské Hradiště XI*, 1973, č. 12, s. 14 - 16. – Týž, Malíř Karel Žádník, *Malovaný kraj XII*, 1976, č. 6, s. 6 - 7.

K retrospektivní výstavě *Z prací malíře Karla Žádníka* se vyjádřil také Josef Karel Boček ve svém článku z roku 1972.¹⁸ Tento článek byl důležitý, protože upřesnil některé údaje z malířova života, autor například uvedl celá jména malířových profesorů na Akademii. Dosud neznámou informací bylo autorovo zjištění, kde malíř bydlel v době svého působení v Buchlovicích.¹⁹

U příležitosti 130. výročí malířova narození se v Galerii Slováckého muzea v Uherském Hradišti (dále jen GSM UH) konala retrospektivní výstava s názvem *Výstava obrazů Karla Žádníka*. K vernisáži výstavy zval článek anonymního autora z roku 1977, ve kterém bylo o umělci uvedeno několik informací mimo jiné, že vystavená díla - kresby i malby - byla ze sbírek GSM UH.²⁰

Katalog k retrospektivní výstavě s názvem *Výstava obrazů Karla Žádníka* byl vydán v témže roce (1977).²¹ Zahrnoval několik reprodukcí malířových děl,²² které doprovázel text Vlastimíra Jelínka. Text přibližoval či doplňoval údaje z malířova života a nově poukázal na konkrétní instituce, ve kterých malíř vystavoval.²³ Kromě toho připomněl autor textu malířovu cestu na Slovensko v závěru jeho života. Vybraná a vystavená díla ze sbírek GSM UH ztvárňují nejrůznější témata a reprezentují jednotlivá období jeho tvorby. Nicméně na výstavě chyběla některá další stěžejní díla autorovy tvorby.²⁴

V roce 1985 vydal Jaroslav Pelikán svoji publikaci o stálé expozici GVU Hodonín²⁵ a nezapomněl upozornit také na Žádníkovu malbu, jež zde byla vystavena.²⁶ Kromě této zmínky však text neposkytuje o malíři nové informace.

¹⁸ Josef Karel Boček, Karel Žádník, malíř Slovácka, *Zpravodaj města Uherské Hradiště* X, 1972, č. 6, s. 20 - 22.

¹⁹ Podrobnější informace o Žádníkově bydlišti autor nevedl.

²⁰ Anonymní autor, Na výstavu Karla Žádníka, *Slovácká jiskra* XXVII, 1977, č. 27, 6. 7., s. 3.

²¹ Vlastimír Jelínek, *Výstava obrazů Karla Žádníka* (kat. výst.), Galerie Slováckého muzea v Uherském Hradišti 1977.

²² Na titulní straně katalogu je například *Vlastní portrét*, nedat., olej, plátno, 67 x 51, 5 cm, neznáč., SM UH, inv. č. 2937.

²³ Například uvedl Dům umělců ve Vídni. Viz Vlastimír Jelínek, *Výstava obrazů* (pozn. 21), nestr.

²⁴ A to především proto, že se díla nacházejí v soukromých sbírkách. Konkrétní příklady chybějících děl autor článku nevedl. Viz Tamtéž, nestr. – Navíc Vlastimír Jelínek, *Pozoruhodná výstava, Zpravodaj města Uherské Hradiště* XV, 1977, č. 9, s. 14. Článek ocenil bohatost sbírek GSM UH (výstava byla založena na pracích z jejich sbírek, jen dva exempláře z nich nepocházely), některá díla byla představena poprvé. Podrobněji se k výstavě nevyjadřuje, o malíři nevedl nic nového.

²⁵ Jaroslav Pelikán, *Průvodce historií a stálou expozicí*, Hodonín 1985.

²⁶ Karel Žádník, *Žena v klobouku*, 1919, olej, lepenka, 49 x 34, 5 cm, znač. červenou barvou vpravo dole: Žádník 919, GVU Hodonín, inv. č. O-320.

V Muzeu Jana Amose Komenského v Uherském Brodě se v roce 1987 konala kolektivní výstava s názvem *Výtvarné umění Uherskohradištska*. Výstava prezentovala malířské práce Žádníka, ale také Ludvíka Ehrenhafta,²⁷ Joži Uprky²⁸ a dalších, zapůjčené ze sbírek SM UH. K této výstavě se v témže roce vyjádřila Marie Martykánová.²⁹ Ve svém článku zkratkovitě přibližuje jednotlivé tvůrce, jejichž prezentovaná díla mají dokumentární charakter.

Opět v roce 1987 byla uskutečněna další kolektivní výstava, tentokrát v Severomoravské galerii výtvarného umění v Ostravě, expozice nesla název *Česká kresba 19. století*. Představené kreslířské práce pocházely ze sbírek galerie a jednalo se například o kresby Hanuše Schwaigera,³⁰ Františka Ženiška³¹ a také Karla Žádníka.³² K výstavě byl vydán katalog s textem Viléma Jůzy,³³ který se v něm zaměřil na kresebné práce ze sbírek galerie a na vývoj české kresby. Ačkoliv se na výstavě vyskytly Žádníkovy práce, v textu o něm není nejmenší zmínka.

Retrospektivní výstava, věnovaná výtvarným počínům malířů Cyrila Mandela³⁴ a Karla Žádníka, probíhala od léta do října roku 1988 v GSM UH.³⁵

²⁷ Ludvík Ehrenhaft (1872 – 1955) zde byl zastoupen dvěma portréty z roku 1945. Viz Helena Chabičová, Secesní období v tvorbě malíře Ludvíka Ehrenhafta, *Slovácko 1999* XLI, Uherské Hradiště 2000, s. 299. – Marie Martykánová, Výtvarné umění Uherskohradištska, *Slovácká jiskra* XXXVII, 1987, č. 19, 13. 5., s. 6.

²⁸ Mezi vystavené práce Joži Uprky (1861 – 1940) patří *Sedící děvče v trávě*, *Žena v červeném šátku* a *Z poutí*. Viz Jaroslav Kačer, *Joža Uprka: 1861 – 1940*, Hodonín 2011, s. 76 - 79. – Marie Martykánová, Výtvarné umění (pozn. 27), s. 6.

²⁹ Marie Martykánová, Výtvarné umění (pozn. 27), s. 6. – Tomuto článku předcházela jiná od Neznámého autora, Výtvarné umění Uherskohradištska, *Rovnost* LII, 1987, č. 108, 12. 5., s. 3. V něm nás autor informoval o výstavě a o umělcích.

³⁰ Hanuš Schwaiger (1854 – 1912). Viz Oldřich Lasák, *Z malířova zápisníku. Vzpomínkové črty na malíře, sochaře a literáty*. Olomouc 1946, s. 7.

³¹ František Ženišek (1849 – 1916). Viz Jan Baleka, *Výtvarné umění: Výkladový slovník (malířství, sochařství, grafika)*, Praha 1997, s. 429.

³² V Žádníkově případě šlo o dvě práce: Karel Žádník, *Muž z Buchlovic*, 24. listopadu 1876, akvarel, papír, 26, 8 x 19 cm, neznač.; tužkou dole uprostřed: Buchlau, 24. November 1876.; GUV Ostrava, inv. č. Gr-2115. – *Historická alegorie*, druhá polovina 19. století, tužka s akvarelem, papír, 36 x 34, 5 cm, znač. tužkou vpravo dole: Žádník K, GUV Ostrava, inv. č. Gr-2870. Viz Vilém Jůza, *Česká kresba 19. století* (kat. výst.), Severomoravská galerie výtvarného umění v Ostravě 1987.

³³ Viz pozn. 32.

³⁴ Cyril Mandel (1873 – 1907). Viz Ivan Plánka, *Cyril Mandel: výběr z díla* (kat. výst.), Galerie výtvarného umění v Hodoníně 1988.

³⁵ Výstava se konala v tomto roce, aby připomněla 115. výročí narození Cyrila Mandela, který se narodil roku 1873 a 65. výročí úmrtí Karla Žádníka, který zemřel roku 1923. Viz Marie Martykánová, Díla Cyrila Mandela a Karla Žádníka v Galerii Slováckého muzea, *Zpravodaj města Uherské Hradiště* XXVI, 1988, č. 10, s. 8.

Výstava s jejich kresbami a malbami nejen připomněla samotné autory, ale také ukázala jejich námětovou a stylovou podobnost.³⁶

Bořek Žižlavský napsal v roce 1993 o Žádníkovi článek do *Slováckých novin*.³⁷ V něm poprvé popsal, kde se nacházel malířův ateliér v době jeho působení v Buchlovicích. Autor dále dodal, že v závěru malířova života (po roce 1920) od něj Leopold II. Berchtold³⁸ odkoupil obraz se sv. Martinem pro kostel s tímž zasvěcením v Buchlovicích.³⁹

Heslo věnované osobnosti Karla Žádníka lze nalézt i ve slovnících, například ve slovníku Prokopa Toman z roku 1993.⁴⁰ V tomto slovníku je uvedena první zmínka o souboru reprodukcí zkusmých otisků malířových ilustrací z Karáskovy galerie v Praze.⁴¹ Mimo tuto zajímavou informaci heslo v Tomanově slovníku jen opakuje informace uváděné dříve, neboť vychází z již publikovaných textů o malíři.⁴²

V roce 1998 se malířem opět zabývala Marie Martykánová.⁴³ Zaměřila se především na soukromí a rodinu Karla Žádníka. Chybně v článku uvedla Žádníkovo úmrtí 29. 12. namísto 26. 12.⁴⁴

Osobnosti Karla Žádníka věnoval v roce 2000 pozornost také Jan Chovanec.⁴⁵ Autor se v kapitole *Podivný pavouk* soustředil hlavně na Žádníka-

³⁶ Viz Tamtéž, s. 8 - 10. Autorka navazuje na své předchozí články, nezmiňuje nové skutečnosti. – Nové poznatky nepřinesl ani článek z roku 1992. Viz Fanek Jilík, *Osobnosti regionu, Zpravodaj města Uherské Hradiště XXX*, 1992, č. 7, s. 18.

³⁷ Bořek Žižlavský, Malíř Karel Žádník, *Slovácké noviny IV*, 1993, č. 9, 3. 3., s. 4. – Další Žižlavského články o Žádníkovi nepřinášejí nové informace. Viz Týž, *Polozapomenutý malíř Slovácka, Chříby – hory záhad a mýtů XIII*, 2003, č. 74, 17. 9., s. 15. – Týž, *Karel Žádník upoutal návštěvníky, Buchlovský zpravodaj XIV*, 2008, č. 7 - 8, 1. 7., s. 16.

³⁸ Leopold II. Berchtold (1863 – 1942). Viz PM [Petr Mašek], heslo Berchtold, in: *Šlechtické rody v Čechách, na Moravě a ve Slezsku od Bílé hory do současnosti I, A – M*, Praha 2008, s. 70.

³⁹ Více o obraze v pozn. 6.

⁴⁰ PT [Prokop Toman], heslo Žádník, Karel, in: *Nový slovník československých výtvarných umělců II, L – Ž*, Praha 1993, s. 743 – 744. – Samostatné heslo nalezneme i v dalším slovníku: XX [Neznámý autor], heslo Žádník, Karel, in: *Masarykův slovník naučný: lidová encyklopedie všeobecných vědomostí VII, Š – Ž*, Praha 1933, s. 1043. V něm se však nedozvídáme nové informace, heslo vychází ze stati Františka Kretze (pozn. 2).

⁴¹ Viz Prokop Toman (pozn. 40, 1993), s. 744. Tuto skutečnost jsem prověřila za pomoci Památníku národního písemnictví v Praze, ale zmíněný soubor jim není znám.

⁴² Jedním z uvedených zdrojů slovníkového hesla je stať Františka Kretze (pozn. 2).

⁴³ Viz Marie Martykánová, *Známý i zapomenutý* (pozn. 7), s. 40 - 41. – Tomuto článku předcházela příspěvek týkající se Žádníka, nicméně nepřinesl nové poznatky. Viz Libuše Hanáková, *Osobnosti, Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 1997, č. 7, s. 10 – 11.

⁴⁴ Nicméně se domnívám, že jde o chybu v zápisu. Při našich společných konzultacích o Žádníkovi se v dataci nikdy nezmýlila.

grafika. Mimo jiné poukázal na kopie malířových děl, které vznikly na přání zaměstnavatelů z řad šlechty.⁴⁶

Zmínky o tomto malíři také nacházíme ve studentských pracích, které však vycházely z literatury o malíři uvedené v tomto přehledu. Nepřinesly tedy nové poznatky. Zajímavé jsou však důvody, proč tohoto malíře připomněly. Bohumila Sečková ve své bakalářské diplomové práci z roku 2008 zmiňuje autora v rámci „školy Joži Uprky“, tedy ve smyslu umělecko-historickém.⁴⁷ Jan Blahůšek ve své dizertační práci z roku 2010 analyzoval Žádníka a příklady jeho děl z hlediska námětového, tedy dokumentárního.⁴⁸ Anna Surá se ve své magisterské diplomové práci, také z roku 2010, malířem zabývala z pohledu etnologického, tedy dokumentárního.⁴⁹

⁴⁵ Jan Chovanec, Podivný pavouk, in: Týž, *Květy nepožehnané lásky*, Uherský Brod 2000, s. 13 - 18.

⁴⁶ Například Karel Žádník, *Portrét Ludmily Berchtoldové* (kopie podle Johanna Nepomuka Endera), 1897, olej, dřevo, 63 x 50 cm, znač. červenou barvou vlevo dole: Žádník 97 frei nach Ender, SZ Buchlovice, inv. č. BC 7071.

⁴⁷ Bohumila Sečková, *Škola Joži Uprky*, in: Táž, *Škola Joži Uprky. Výtvarní umělci moravského Slovácka v první polovině 20. století* (diplomová práce), Ústav hudební vědy FF MU, Brno 2008, s. 17 - 24, zvl. s. 17.

⁴⁸ Jan Blahůšek, Historický přehled obrazové dokumentace tradiční lidové hudby a hudebních nástrojů, in: Týž, *Ikografické doklady lidové hudby na jihovýchodní Moravě. Lidoví hudebníci a jejich hudební nástroje na fotografiích, kresbách a malbách do 30. let 20. století* (dizertační práce), Ústav hudební vědy FF MU, Brno 2010, s. 23 - 56, zvl. s. 42.

⁴⁹ Anna Surá, *Malíři Moravského Slovácka v 19. století a na přelomu 19. a 20. století*, in: Táž, *Odras tradiční lidové kultury v malířství na jihovýchodní Moravě* (diplomová práce), Ústav evropské etnologie FF MU, Brno 2010, s. 14 - 28, zvl. s. 17 - 18.

3. Životopis

Karel Žádník se narodil 18. července 1847 ve Velké Bystřici nedaleko Olomouce. Jeho otec, Florián Žádník, byl hospodským ve Velké Bystřici, odkud pocházela i jeho matka, Františka.⁵⁰ Karel měl celkem osm sourozenců, z nichž dva – Antonín⁵¹ a Marie⁵² – předčasně zemřeli. U zbylých sourozenců – Anny,⁵³ Josefa,⁵⁴ Ignáce,⁵⁵ Antonína,⁵⁶ Jana⁵⁷ a Františka⁵⁸ – jsou známa alespoň data jejich narození.

Záhy poté, co nastoupil do obecné školy, kde započal své vzdělání, oba rodiče zesnuli a jejich děti tak byly odkázány na příbuzné.⁵⁹ Ve věku deseti let začal navštěvovat školu měšťanskou, což dokládá dochované vysvědčení z 2. třídy (za druhé pololetí).⁶⁰ Už v této době se projevilo jeho výtvarné nadání.⁶¹

Další vzdělání získal na střední škole,⁶² pravděpodobně na všeobecném gymnáziu. Studium, které mělo být uzavřeno maturitní zkouškou, musel ukončit předčasně. Nedokončení studia a neabsolvování maturitní zkoušky mu v pozdějším usilování o přijetí na vídeňskou Akademii způsobilo problémy.⁶³

Po nepřijetí na konzervatoř se v období od 23. března 1863 do 27. února 1864 stal učněm v knihtiskárně v Brně.⁶⁴ Zde mohl konečně rozvíjet svůj talent a

⁵⁰ ZA v Opavě – pobočka Olomouc, Matrika narozených ve Velké Bystřici (1841 – 1849), Karel Žádník, inv. č. 8139. – Z údaje o Karlově narození také vyplývá, že Františka byla dcerou Josefa Grohmana a jeho manželky Terezie, rozené Langerové.

⁵¹ Antonín se narodil dne 9. ledna 1834 a zemřel 11. května 1834. Viz Tamtéž, inv. č. 8138.

⁵² Marie se narodila dne 4. srpna 1842 a zemřela 17. října 1843. Viz Tamtéž, inv. č. 8139.

⁵³ Anna se narodila dne 4. července 1830. Viz Tamtéž, inv. č. 8138.

⁵⁴ Josef se narodil dne 4. března 1832. Viz Tamtéž.

⁵⁵ Ignác se narodil dne 28. července 1835. Viz Tamtéž.

⁵⁶ Antonín se narodil dne 1. června 1838. Viz Tamtéž.

⁵⁷ Jan se narodil dne 14. května 1840. Viz Tamtéž.

⁵⁸ František se narodil dne 27. ledna 1845. Viz Tamtéž, inv. č. 8139.

⁵⁹ František Kretz (pozn. 2), s. 36. – Josef Karel Boček, Karel Žádník (pozn. 18), s. 20. – Marie Martykánová, Známy i zapomínaný (pozn. 7), s. 40. – Bližší informace o tom kdy, kde a jak jejich rodiče zemřeli, popřípadě o jaké příbuzné se jednalo, zatím nebyly zjištěny. Nicméně Marie Martykánová se domnívá, že děti byly rozděleny mezi příbuzné. Informaci poskytla 13. 1. 2014.

⁶⁰ Vysvědčení uvádí jméno Karla Žádníka, místo narození, věk (11 let) a dobrý prospěch. Vysvědčení bylo datováno 17. srpna 1859 a bylo vystaveno hlavní školou v Olomouci. Viz Sbírkový fond SM UH, Pozůstalost Karla Žádníka, Školní vysvědčení, inv. č. H 6655.

⁶¹ Josef Karel Boček, Karel Žádník (pozn. 18), s. 20.

⁶² Vlastimír Jelínek, Malíř Slovácka (pozn. 15), s. 4.

⁶³ Tamtéž, s. 4. – Jan Chovanec (pozn. 45), s. 14.

⁶⁴ To dokládá Sbírkový fond SM UH, Pozůstalost Karla Žádníka, Vysvědčení (osvědčení), inv. č. H 6656. Osvědčení bylo datováno 27. února 1864.

schopnosti. Mimo jiné se v Brně seznámil s Karlem V. Klíčem,⁶⁵ který zde pobýval se svým otcem, Karlem Klíčem starším, od konce roku 1863.⁶⁶ Avšak kontakt spolu navázali až v roce 1869, když bylo Žádníkovi dvacet dva let.⁶⁷

Karel V. Klíč se věnoval především vydavatelské činnosti. Vydával vlastní politicko-satirické časopisy, nejen u nás, ale i například v Německu.⁶⁸ Díky přátelství s Klíčem mladším mohl Žádník přispívat svými ilustracemi do mnohých humoristicko-satirických časopisů.⁶⁹ Několik ilustrací vytvořil pro časopisy *Veselé listy*⁷⁰ a *Paleček*. V zahraničí svými dílky přispěl do časopisů *Der Floh*,⁷¹ *Humoristische Blätter*,⁷² *Über Land und Meer*⁷³ a *Illustrierte Welt*.⁷⁴ Stejně tomu bylo i v případě časopisu *Borszem Janko*, který společně s Klíčem vydávali v Budapešti.⁷⁵

Společné úsilí věnované ilustrátorské činnosti se zajisté projevilo i v jejich grafických aktivitách. Experimentováním v oblasti grafiky docílili v roce 1870 objevu heliogravury.⁷⁶ Roku 1878 byla tato grafická technika patentována pouze na jméno Karla Václava Klíče.⁷⁷ Karel Žádník nebyl v patentu uveden jako spoluautor a byla mu vyplacena pouze jednorázová finanční odměna.

Možnost studovat na císařsko-královské Akademii výtvarných umění ve Vídni byla pro každého malíře dozajista přínosem. Žádník tak mohl získat další zkušenosti a rozšířit si své vzdělání. V jeho případě se jednalo o mimořádné studium

⁶⁵ O Karlu V. Klíčovi více v pozn. 7.

⁶⁶ Karel Klíč st. a jeho syn si chtěli v Brně otevřít litografický závod. Syn si však sám založil fotografický a fotoreprodukční ateliér pojmenovaný „Raffael“ rovněž v Brně. Viz Adolf Hoffmeister, *Karel Václav Klíč. O zapomínaném umělci, který se stal vynálezcem*. Praha 1955, s. 19, 22. – Vlastimír Jelínek, *Výstava obrazů* (pozn. 21), nestr. – Jan Chovanec (pozn. 45), s. 13.

⁶⁷ František Kretz (pozn. 2), s. 36.

⁶⁸ Karel V. Klíč spolupracoval také s dalšími zahraničními časopisy, například v Rakousku.

⁶⁹ Marie Martykánová, *Díla Cyrila* (pozn. 35), s. 9.

⁷⁰ *Veselé listy* vydával K. V. Klíč v Brně. Viz František Kretz (pozn. 2), s. 36.

⁷¹ Satirický časopis *Der Floh* vycházel ve Vídni od konce roku 1868. Do něj přispíval i K. V. Klíč. Viz Adolf Hoffmeister (pozn. 66), s. 31.

⁷² *Humoristische Blätter* vydával K. V. Klíč od roku 1873. Viz Tamtéž, s. 40.

⁷³ František Kretz (pozn. 2), s. 37. – *Über Land und Meer* vycházel ve Stuttgartu v Německu, na což upozorňuje titulní strana časopisu.

⁷⁴ Tamtéž. – Časopis *Illustrierte Welt* vycházel ve Stuttgartu, Lipsku a Vídni, což bylo připomínáno na jeho titulní straně.

⁷⁵ Tamtéž, s. 36 – 37.

⁷⁶ Také klíčotypie nebo fotogravura je grafická technika tisku z hloubky, založená na fotografickém přenosu polotónových zobrazení. Viz Jan Baleka (pozn. 31), s. 126. – Josef Karel Boček, Karel Žádník (pozn. 18), s. 20.

⁷⁷ Vlastimír Jelínek, *Výstava obrazů* (pozn. 21), nestr. – Marie Martykánová, *Známý i zapomínaný* (pozn. 7), s. 40. – Jan Chovanec (pozn. 45), s. 13.

v oboru historického malířství.⁷⁸ Jeho přijetí na Akademii, patrně doprovázené přimluvou profesora Eugena Felixe,⁷⁹ dokládá Imatrikulační dekret z fondu SM UH.⁸⁰ Historické malířství studoval po dobu šesti let pod vedením profesora Wurzingera.⁸¹ Vzhledem k tomu, že byl mimořádným studentem, nemohl na konci svého studia obdržet diplom,⁸² a to i přesto že si vybudoval pověst vynikajícího portrétisty.⁸³

Po nedokončeném studiu na Akademii pokračoval ve svém školení v atelieru Eugena Felixe.⁸⁴ Podněty pro svá díla mohl čerpat z vídeňského okolí nebo z tvorby jiných umělců, kteří zde pobývali. V době, kdy studoval na Akademii, se seznámil s Josefem Matyášem Trenkwaldem.⁸⁵ Dále čerpal podněty z děl Hanse Makarta,⁸⁶ Františka Ženíška,⁸⁷ Josefa Tulky⁸⁸ a Hanuše Schwaigera.⁸⁹

Žádníkovo působení ve Vídni zahrnovalo i četné ilustrátorské zakázky. Pro své tvůrčí schopnosti byl často vyhledáván, což mu přineslo nejen zisk, ale i popularitu.⁹⁰ Také získal nabídky, aby jeho kresby, popřípadě akvarely, doprovázely

⁷⁸ Podmínkou řádného studia na Akademii výtvarných umění ve Vídni bylo úspěšné splnění maturitní zkoušky. Viz František Kretz (pozn. 2), s. 37. – Vlastimír Jelínek, Výstava obrazů (pozn. 21), nestr. – Bořek Žižlavský, Malíř Karel (pozn. 37), s. 4. – Marie Martykánová, Známý i zapomínaný (pozn. 7), s. 40. – Jan Chovanec (pozn. 45), s. 14.

⁷⁹ Eugen Felix byl malíř, profesor a předseda Künstlerhausu. Základní data zatím nejsou známa. Viz Josef Karel Boček, Karel Žádník (pozn. 18), s. 20 – 21. – Marie Martykánová, Známý i zapomínaný (pozn. 7), s. 40.

⁸⁰ V něm se objevuje jméno Karla Žádníka a místo jeho narození (Velká Bystřice). Dále uvádí obor historického malířství a den vydání dekretu (10. ledna 1870). Viz Sbírkový fond SM UH, Pozůstalost Karla Žádníka, Imatrikulační dekret, inv. č. H 6657.

⁸¹ František Kretz (pozn. 2), s. 37. – Josef Karel Boček, Karel Žádník (pozn. 18), s. 21. – Vlastimír Jelínek, Výstava obrazů (pozn. 21), nestr. – Patrně se jedná o Karla Wurzingera, narozeného roku 1817 ve Vídni. Na Akademii ve Vídni se nejen školil, ale později také vyučoval (1856 – 1883). Viz Walter Wagner, *Die Geschichte der Akademie Bildenden Künste in Wien*, Wien 1967, s. 418. – František Ladislav Rieger, heslo Wurzinger Karl, in: *Slovník naučný X, W – N*, Praha 1873, s. 170. – Martykánová však ve svém textu uvedla jiné jméno profesora, a to Josef Wurzinger. Viz Táž, Známý i zapomínaný (pozn. 7), s. 40. Ten však v soupisu vyučujících na Akademii uveden není. Viz Walter Wagner (pozn. 82), s. 361 – 390.

⁸² Marie Martykánová, Známý i zapomínaný (pozn. 7), s. 40.

⁸³ Vlastimír Jelínek, Výstava obrazů (pozn. 21), nestr. – Jan Chovanec (pozn. 45), s. 14.

⁸⁴ František Kretz (pozn. 2), s. 37. – Dobu, kterou zde strávil, nelze s jistotou určit. Přesto se domnívám, že se zde školil kolem roku 1876.

⁸⁵ Josef Matyáš Trenkwald (1824 – 1897), profesor na vídeňské Akademii (1872 – 1895). Viz Walter Wagner (pozn. 82), s. 416.

⁸⁶ Hans Makart (1840 – 1884), profesor na vídeňské Akademii (1879 – 1884). Viz Tamtéž, s. 410.

⁸⁷ Viz pozn. 31.

⁸⁸ Josef Tulka (1846 – od 1892 nezvěstný v Itálii). Viz Jan Baleka (pozn. 31), s. 427.

⁸⁹ Viz pozn. 30. – O umělcích, kteří ho inspirovali v: František Kretz (pozn. 2), s. 37. – Josef Pospíšil, Výtvarné umění (pozn. 5), s. 34. – Josef Karel Boček, Karel Žádník (pozn. 18), s. 21. – Marie Martykánová, Díla Cyrila (pozn. 35), s. 9.

⁹⁰ Marie Martykánová, Známý i zapomínaný (pozn. 7), s. 40.

vybrané učebnice přírodopisu⁹¹ či jiné publikace, například *Dorfbilder*⁹² či *Bilderbuch für Hagestolze*.⁹³ Vídeňské období bychom mohli označit za první vrchol jeho tvorby.

V sedmdesátých letech 19. století, tedy během svého vídeňského pobytu, se Žádník oženil se Zuzanou.⁹⁴ Manželství však nebylo šťastné kvůli finančním obtížím, a tak ho manželka brzy opustila. Záhy se znovu provdala za barona Auerera, s nímž existenční obavy pominuly.⁹⁵ Dcera Karla a Zuzany – Marie – se po svatbě matky a barona usadila ve Vídni.⁹⁶

O osudech malířových sourozenců také nemáme povědomí. Víme jen, že jeden z bratrů, zřejmě František,⁹⁷ byl mlynářem v Nedakonicích⁹⁸ a další bratr, Josef, byl správcem velkostatku na Velehradě.⁹⁹ Sem také v roce 1874 Karel přijel na návštěvu.¹⁰⁰ Prostředí Slovácka ho velmi oslovilo, čehož dokázal využít ve svůj prospěch. Veškeré pozoruhodné motivy, které hledal na různých místech jižní a jihovýchodní Moravy,¹⁰¹ přijal a uplatnil ve své následující tvorbě.¹⁰² Tento kraj

⁹¹ František Kretz (pozn. 2), s. 36. – Vlastimír Jelínek, Malíř Slovácka (pozn. 15), s. 4. – Bořek Žižlavský, Malíř Karel (pozn. 37), s. 4. – Jan Chovanec (pozn. 45), s. 14. – Zatím se nepodařilo dohledat, o jaké učebnice se jedná, jelikož nejsou známy bližší informace o těchto zakázkách.

⁹² Jan Chovanec (pozn. 45), s. 14. – Jedná se o knihu povídek, již ilustrovali Žádník a Klíč.

⁹³ Soubor *Obrázků pro staré mládence* byl vydáván současně ve Vídni, Lipsku a v Praze. Viz Adolf Hoffmeister (pozn. 66), s. 42, 52.

⁹⁴ Jméno Žádníkovy manželky Zuzany je uvedeno na zadní straně jejího svatebního fotografického portrétu. Fotografie pochází ze sbírek SM UH. – Karel Žádník, *Portrét dámy s bílým závojem*, nedatováno, tempera, karton, 46 x 38 cm, neznačeno, SM UH, inv. č. 5120. – Více o sňatku dosud nebylo zjištěno.

⁹⁵ Marie Martykánová, *Známý i zapomínaný* (pozn. 7), s. 41. – Jan Chovanec (pozn. 45), s. 14. – Více o tomto baronovi dosud nebylo zjištěno.

⁹⁶ Tamtéž. – Další osudy dcery Marie nejsou známy.

⁹⁷ Josef Karel Boček, Karel Žádník (pozn. 18), s. 21.

⁹⁸ Tamtéž. – Jan Chovanec (pozn. 45), s. 15. – Toto tvrzení dosud nebylo prokázáno.

⁹⁹ SOKA Uherské Hradiště, Sčítací operáty, Velehrad 1869 – 1880, inv. č. 962. – Zde se dále dozvídáme o Josefově ženě Anně a o jejich dětech Ernestovi, Antonínovi, Bedřichovi a Rose, kteří bydleli v domě číslo 1 na Velehradě.

¹⁰⁰ František Kretz (pozn. 2), s. 40. – Josef Pospíšil (pozn. 5), s. 34. – Josef Karel Boček, Karel Žádník (pozn. 18), s. 21. – Vlastimír Jelínek, *Výstava obrazů* (pozn. 21), nestr. – Marie Martykánová, *Díla Cyrila* (pozn. 35), s. 9. – Bořek Žižlavský, Malíř Karel (pozn. 37), s. 4.

¹⁰¹ Navštívil například Nedakonice, Moravský Písek, Veselí nad Moravou, ale také Buchlovice nebo Uherské Hradiště. Viz František Kretz (pozn. 2), s. 40. – Josef Pospíšil (pozn. 5), s. 35. – Josef Karel Boček, Karel Žádník (pozn. 18), s. 21. – Vlastimír Jelínek, *Výstava obrazů* (pozn. 21), nestr. – Jan Chovanec (pozn. 45), s. 15.

¹⁰² Z doby jeho návštěvy na Moravu, okolo roku 1874, je nám známo několik jeho prací s národopisnou tematikou, z nichž je jeho okouzlení zřejmé. – Karel Žádník, *Pohled na hrad Buchlov a Barborku*, nedat., akvarel, karton, 21 x 26 cm, znač. tužkou vlevo dole: K. Žádník, SM UH, inv. č. 626.

nabízel širokou škálu námětů, což bylo zřejmě důvodem, proč se v závěru sedmdesátých let 19. století usadil u bratra na Moravě.¹⁰³

Již v této době navázal kontakty se svými budoucími zaměstnavateli z řad šlechty, což dokládá korespondence mezi malířem a příslušníkem šlechty.¹⁰⁴ V jednom z dopisů ze dne 26. června 1878 se je zmíněno, že si malíř našel ateliér¹⁰⁵ [1] a že „přerušil spojení s časopisy“.¹⁰⁶

Žádník byl nejprve zaměstnán šlechtickým rodem Berchtoldů,¹⁰⁷ konkrétně Leopoldem II. Berchtoldem,¹⁰⁸ aby učil kreslit a malovat jeho děti – Aloise, Bélu a Zikmunda III. [2 – 3]¹⁰⁹ – a aby napodoboval díla starých mistrů.¹¹⁰ Také vytvářel kopie rodinných děl, věnoval se restaurátorství i vlastní tvorbě.¹¹¹ Svůj ateliér měl v horní zámecké budově na zámku v Buchlovicích zvané „Flora“¹¹² [4]. Později bydlel v hájovně v „Zahrádkách“.¹¹³ Pracovní styky s Berchtoldy mu také umožnily seznámení s Evou Vrbeckou z Roštína.¹¹⁴

¹⁰³ Vlastimír Jelínek, Malíř Slovácka (pozn. 15), s. 4.

¹⁰⁴ Jméno šlechtice nebylo v dopisech uvedeno. Viz MZA Brno, Rodinný archiv Berchtoldů, *Dopisy z let 1877 – 1878*, inv. č. 408, 532.

¹⁰⁵ Fotografie ateliéru pochází ze sbírek SM UH.

¹⁰⁶ MZA Brno, Rodinný archiv Berchtoldů, *Dopis z roku 1878*, inv. č. 408. – V dopise je také uvedena adresa Žádníkova bydliště na Piaristické ulici č. 2. – V roce 1878 malíř ukončil spolupráci s časopisy, neboť měl s některým ze šlechticů odcestovat do Benátek. Cesta se však neuskutečnila. Spolupráci s časopisy později zřejmě obnovil, jelikož v jeho tvorbě nalézáme ilustrace z roku 1882.

¹⁰⁷ Tyrolský rod povýšený do šlechtického stavu v roce 1616 a v letech 1626 a 1627 do stavu rytířského. Hlavní větev rodu, kterou založil Leopold I. (1759 – 1809), zdělila původně petřvaldské panství Buchlov. Berchtoldové sídlili také na Smraďavce a v jejich držení byl i zámek v Buchlovicích. Buchlov a Buchovice patřily rodu do konce druhé světové války. Viz Petr Mašek (pozn. 38), s. 69 – 70.

¹⁰⁸ Viz pozn. 38. – Leopold II. Berchtold se oženil s Ferdinandou hraběnkou Károlyiovou. Viz Jan Sedlák, Buchlov (pozn. 14), s. 34.

¹⁰⁹ Vybrané fotografie dokumentují Louise Berchtolda a Karla Žádníka při hodině kreslení na hradě Buchlov a na zámku v Buchlovicích. Viz NPÚ ÚPS Kroměříž, *Mobiliární fond SZ Buchovice*, inv. č. BC13570b019, BC13564b009.

¹¹⁰ Nejspíše chtěli mít ve svých sbírkách i starší významná díla.

¹¹¹ František Kretz (pozn. 2), s. 39. – Josef Pospíšil (pozn. 5), s. 35. – Josef Karel Boček, Karel Žádník (pozn. 18), s. 21. – Marie Martykánová, Díla Cyrila (pozn. 35), s. 9. – Bořek Žižlavský, Malíř Karel (pozn. 37), s. 4. – Jan Chovanec (pozn. 45), s. 15.

¹¹² Bořek Žižlavský, Malíř Karel (pozn. 37), s. 4. – Miloslav Hrdý, *Moje Buchovice*, Buchovice 2005, s. 30.

¹¹³ Josef Karel Boček, Karel Žádník (pozn. 18), s. 21.

¹¹⁴ Její rodina byla v kontaktu s Berchtoldy. I tento vztah zanikl, opět z důvodu finančních rozporů. Viz Marie Martykánová, Znamý i zapomínány (pozn. 7), s. 41. – Jan Chovanec (pozn. 45), s. 13. – Bližší informace o Evě Vrbecké z Roštína dosud nebyly zjištěny.

Kromě jiného se svými zaměstnavateli často cestoval do zahraničí. Navštívil Rumunsko a Slovensko, kde vstřel další podněty pro svou tvorbu.¹¹⁵ Z cest si přivážel množství skic,¹¹⁶ na nichž ve svém ateliéru v Buchlovicích dále pracoval, a umělecké předměty, které ho zaujaly.¹¹⁷

Berchtoldové si Žádníka velice cenili, a tak ho často doporučovali jiným šlechtickým rodům.¹¹⁸ V roce 1881 opustil Žádník Buchlovice a vrátil se zpět do Vídně, kde byl po dobu šesti let zaměstnán jako učitel kresby a malby u šlechtického rodu Larischů.¹¹⁹ Pracoval rovněž pro rod Liechtensteinů.¹²⁰ I pro ně vytvářel kopie děl starých mistrů a vyzdobil svými malbami Liechtensteinův zlatý salón ve Vídni.¹²¹

Kolem roku 1880 začal trpět vleklým plicním onemocněním – tuberkulózou. Pobyt v nemocnici byl finančně i psychicky náročný, ale díky svým laskavým zaměstnavatelům mohl na nějaký čas odjet na liechtensteinské panství Ithio v rumunských Karpatech.¹²² I pobyt v Rumunsku se stal pro jeho tvorbu přínosným.¹²³

Po asi šestiletém pobytu v Rumunsku se vrátil do Buchlovic do služeb rodu Berchtoldů. Nadále působil jako učitel kresby a malby pro děti hrabat i jako

¹¹⁵ Vlastimír Jelínek, Malíř Slovácka (pozn. 15), s. 4. – Josef Karel Boček, Karel Žádník (pozn. 18), s. 21. – Marie Martykánová, Díla Cyrila (pozn. 35), s. 9. – Prokop Toman (pozn. 40), s. 744 – Marie Martykánová, Známy i zapomínaný (pozn. 7), s. 41.

¹¹⁶ Vytváření skic na cestách dokládá dochovaný Skicák z cest z fondu SM UH, inv. č. 5002.

¹¹⁷ Tyto předměty souvisely s lidovými tradicemi. Konkrétní příklady dosud nebyly nalezeny. – Marie Martykánová, Známy i zapomínaný (pozn. 7), s. 41.

¹¹⁸ Tamtéž, s. 40.

¹¹⁹ František Kretz (pozn. 2), s. 39. – Marie Martykánová, Díla Cyrila (pozn. 35), s. 9. – Hornoslezská šlechtická rodina, známá již z počátku 14. století. V 18. století byli povýšeni do českého hraběcího stavu. Viz PM [Petr Mašek], heslo Larisch z Moennichu (pozn. 38), s. 533.

¹²⁰ První zmínky o rodu pocházejí z roku 1133. Význam rodu vzrostl v 17. století. Jan II. (1840 – 1929) patřil k těm, kdo využívali Žádníkových služeb. Viz PM [Petr Mašek], heslo Liechtenstein, in: Tamtéž, s. 556 – 557.

¹²¹ František Kretz (pozn. 2), s. 39. – Josef Pospíšil (pozn. 5), s. 35. – Vlastimír Jelínek, Výstava obrazů (pozn. 21), nestr. – Marie Martykánová, Díla Cyrila (pozn. 35), s. 9. – Prokop Toman (pozn. 40), s. 744.

¹²² Na toto panství jezdil pravidelně každý rok na pár měsíců. Viz Vlastimír Jelínek, Výstava obrazů (pozn. 21), nestr. – Bořek Žižlavský, Malíř Karel (pozn. 37), s. 4. – Prokop Toman (pozn. 40), s. 744. – Jan Chovanec (pozn. 45), s. 16.

¹²³ Rumunský venkov a jeho charakter připomínal Žádníkovi oblast Slovácka. Pečlivě se seznámil s dekorem, který zdobil lidové oděvy nošené při tradičních oslavách. Kretz uvedl, že si Žádník přivezl z Rumunska sbírku vyšívání a krojových součástek, aby doma mohl v pracích pokračovat a studie dokončit. Viz František Kretz (pozn. 2), s. 39 – 40.

napodobitel starších děl.¹²⁴ Díla, která vznikla v době, kdy působil na Moravě a ve službách šlechtických rodů, bychom mohli označit za druhý vrchol jeho tvorby.

Vznik Československa a období po roce 1918 změnilo jeho společenské postavení. Bylo mu vyčítáno nejen jeho studium ve Vídni, ale i jeho služby pro rakouskou šlechtu.¹²⁵

V závěru svého života, v roce 1921, vycestoval se svým přítelem Františkem Kretzem¹²⁶ do Čičman,¹²⁷ kde v té době působil Joža Uprka.¹²⁸ Mohl zde tedy vytvořit skici, podobně jako tomu bylo v minulosti na cestách do zahraničí, ale také mohlo dojít k rozhovorům mezi ním, Kretzem a Uprkou.

Karel Žádník zemřel 26. prosince 1923 v Buchlovicích, kde byl také pochován poblíž hřbitovní kaple sv. Alžběty¹²⁹ [5].

¹²⁴ Tamtéž, s. 40.

¹²⁵ Marie Martykánová, Známy i zapomínaný (pozn. 7), s. 41.

¹²⁶ Viz pozn. 1.

¹²⁷ František Kretz (pozn. 2), s. 41. – Josef Pospíšil (pozn. 5), s. 35. – Vlastimír Jelinek, Výstava obrazů (pozn. 21), nestr. – Prokop Toman (pozn. 40), s. 744. – Jan Chovanec (pozn. 45), s. 15. – Čičmany se nacházejí na středním Slovensku, v okrese Žilina, nedaleko Zliechova. Viz Daniel Kollár – Ján Lacika – Peter Podolák, Slovensko: putovanie po regiónoch, Bratislava 2003, s. 159.

¹²⁸ Informaci poskytla Marie Martykánová, 18. 3. 2014. – Jaroslav Kačer, Joža Uprka (pozn. 28), s. 77. V této publikaci připomíná Jaroslav Kačer Uprkovy rané práce z pobytu na Slovensku, pojmenované *Čičmanka* a *Zliechovanka*.

¹²⁹ Žádníkův hrob je nově zrekonstruovaný. – Informaci poskytl Bořek Žižlavský, 6. 11. 2013.

4. Tvorba

Nejrozsáhlejší kapitola této práce je rozdělena do čtyř podkapitol – Ilustrační grafiky, Kresby a malby spjaté s přírodou, Národopis a Zakázky pro aristokracii. Jednotlivé celky byly seřazeny na základě autorova zájmu o daná témata a konkrétní techniky, kterými je ztvárnil. Druhá a čtvrtá podkapitola byly navíc rozděleny do dalších podkapitol, jelikož se jedná o rozsáhlejší pasáže tvorby, v nichž autor více experimentoval.

4. 1. Ilustrační grafiky (1873 – 1882)

Ilustrace, doprovázející texty v dobových periodikách, se vyvíjely teprve s vynálezem grafických reprodukčních technik a s rozvojem tisku. Jejich úkolem bylo pobavit čtenáře tím, že někoho nebo něco zesměšnily. Nejúčinnějším prostředkem byla karikatura. Jedním z prvních, kdo se věnoval novodobé karikatuře, byl Francisco de Goya¹³⁰ a první časopis, který se věnoval výhradně karikatuře a do kterého přispíval také Honoré Daumier,¹³¹ se jmenoval *La Caricature*.

Vliv francouzské karikatury k nám nepronikl ihned po jejím objevení. Čeští kreslíři měli mnohem blíže k mnichovskému listu *Fliegende Blätter*, založenému roku 1844, jehož součástí byly příspěvky Moritze von Schwind¹³² a později i Wilhelma Busche.¹³³

V roce 1848, kdy v českých zemích skončil feudalismus, se u nás začíná rozvíjet karikatura a humoristické ilustrace. Nejprve v roce 1849 založil Karel Havlíček Borovský¹³⁴ satirický časopis *Šotek*.¹³⁵ Záhy vystřídaly *Šotka*, *Brejle* Bedřicha Mosera.¹³⁶ V padesátých letech 19. století vycházely časopisy *Rachejtle*¹³⁷

¹³⁰ Francisco de Goya (1746 – 1828). Viz Andrew Graham – Dixon, *Umění*, přeložil Dušan Zbavítel a kol., Praha 2010, s. 302.

¹³¹ Honoré Daumier (1808 – 1879). Viz Tamtéž, s. 325.

¹³² Moritz von Schwind (1804 – 1871). Viz Naděžda Blažíčková - Horová (ed.), *František Ženišek (1849 – 1916)* (kat. výst.), Národní galerie v Praze 2005, s. 22.

¹³³ Wilhelm Busch (1832 – 1908). Viz Joseph Kraus, *Wilhelm Busch*, Reinbek bei Hamburg 1991, s. 11.

¹³⁴ Karel Havlíček Borovský (1821 – 1856). Viz Otakar Chaloupka, *Příruční slovník české literatury od počátků do r. 1945*, Praha 2001, s. 140.

¹³⁵ *Šotek* byl přílohou *Národních novin* a vycházel po dobu tří měsíců. Viz Miroslav Míčko, *Humor a satira v Alšově díle*, in: Týž, *Mikoláš Aleš. Humor a satira*, sv. VIII, Praha 1951, s. 9.

¹³⁶ Bedřich Moser (1821 – 1864). Viz Bedřich Moser (red.), *Almanach poznání 1931*, Praha 1931, s. 12.

a *Diblík* a v závěru padesátých let začal Josef Richard Vilímek¹³⁸ vydávat *Humoristické listy*. Nejvýznamnějším kreslířem těchto listů byl například František Karel Kolár.¹³⁹ *Humoristické listy* měly největšího konkurenta v časopisu *Paleček*, vydávaném Janem Ottou¹⁴⁰ od roku 1872. K hlavním přispěvatelům patřili Mikoláš Aleš¹⁴¹ a Julius Zeyer.¹⁴²

Žádníkův zájem o ilustrace, jejich tisk a také inzerci v dobových periodikách či publikacích se projevil ještě před vznikem této skupiny děl.¹⁴³ Je třeba si připomenout, že Karel Žádník byl učněm brněnské knihtiskárny¹⁴⁴ (1864) a zde se také seznámil s Karlem V. Klíčem¹⁴⁵ (1869), který mu nabídl další pracovní příležitosti zejména v oblasti ilustrací humoristických listů, popřípadě publikací, ale také v oblasti grafických experimentů (heliogravura).¹⁴⁶

Jak již bylo řečeno výše (viz kap. č. 3 Životopis), Žádník přispíval svými ilustracemi do vídeňského časopisu *Der Floh*, který vycházel od konce roku 1868. Publikoval také v *Humoristische Blätter*, česky „Humoristické listy“, vydávaných Karlem Klíčem ml. ve Vídni od roku 1873¹⁴⁷, které bychom mohli považovat za odnož *Humoristických listů*, které vycházely u nás. Přispíval do pražského časopisu *Paleček*,¹⁴⁸ a to v letech 1877 – 1878 a v roce 1881 a nejspíše i do *Veselých listů*, *Švandy dudáka* a *Světozoru*.¹⁴⁹ Jeho ilustrace byly v roce 1879 otištěny i ve

¹³⁷ Časopis *Rachejtle* vycházel od září 1854 do května 1855, a to díky společnému úsilí Václava Čeňka Bendla, Antonína Štraucha, Jana Grosse a Václava Hrdličky. Viz Věra Střeščíková, *Václav Čeněk Bendl Stránický – Humoresky* (diplomová práce), Ústav české literatury a knihovnictví FF MU, Brno 2006, s. 8.

¹³⁸ Josef Richard Vilímek (1835 – 1911). Viz Josef Richard Vilímek, *Kytička pomněnek z mlžin a začátků nakladatelství Jos. R. Vilímka*, Praha 1939, s. 5.

¹³⁹ František Karel Kolár (1829 – 1895). Viz Miloslav Novotný (ed.), *České humoresky*, Praha 1947, s. 10.

¹⁴⁰ Jan Otto (1841 – 1916). Viz Jaroslav Švehla, *Jan Otto: kus historie české knihy*, Jinočany 2002, s. 15.

¹⁴¹ Viz pozn. 10.

¹⁴² Julius Zeyer (1841 – 1901). Viz Otakar Chaloupka (pozn. 134), s. 572. – Miroslav Míčko (pozn. 135), s. 7 – 9.

¹⁴³ Časové zařazení této skupiny děl bylo vymezeno dle doby, kdy Žádník poprvé a naposledy spolupracoval s vydavateli novin či publikací. Poprvé tedy spolupracoval s *Humoristische Blätter* v roce 1873 a naposledy s *Illustrierte Welt* v roce 1882.

¹⁴⁴ Viz pozn. 64.

¹⁴⁵ Viz pozn. 7.

¹⁴⁶ Viz pozn. 76.

¹⁴⁷ Adolf Hoffmeister (pozn. 66), s. 40.

¹⁴⁸ Časopis *Paleček*, vydávaný Janem Ottou (1841 – 1916) od roku 1872, byl největším konkurentem *Humoristických listů*. K hlavním přispěvatelům patřili Mikoláš Aleš (1852 – 1913) a Julius Zeyer (1841 – 1901). Viz Miroslav Míčko (pozn. 135), s. 9 – 10. – Jaroslav Švehla (pozn. 140), s. 15. – Jaroslav B. Svrček (pozn. 8), nestr. – Otakar Chaloupka (pozn. 134), s. 572.

¹⁴⁹ V těchto třech časopisech, byly nalezeny jen čtyři Žádníkovy ilustrace, které pocházejí pouze z časopisu *Světozor*.

stuttgartským časopise *Über Land und Meer* a v roce 1882 v *Illustrierte Welt*, který vycházel ve Stuttgartu, Lipsku a Vídni.¹⁵⁰

Žádníkovy ilustrační grafiky, tedy spíše lepty, se dnes nacházejí v kompletních vydáních ve Vědecké knihovně v Olomouci. Tyto povětšinou drobné práce, jimiž započal svou uměleckou kariéru a které často souzní s textovým doprovodem, mají příznačný uvolněný, mnohdy až skicovitý charakter; kontury vykreslující jednotlivé postavy či předměty působí měkce. Navíc je schopen naznačit určitou situaci či zápletku rychlými tahy. Figury působí reálně, jejich oděv a prostředí, do kterého jsou vsazeny, odpovídá době, ve které autor působil. Časté je i kladení šrafovaných ploch k plochám nešrafovaným. V těchto ilustracích není zapotřebí zabíhat do detailů, ale zobrazit příběh čitelně a pro čtenáře srozumitelně. Zajímavým postřehem je, že tváře postav nejsou zpodobeny v duchu běžných karikatur. Tváře, stejně jako celé postavy, jsou založeny na skutečnosti. Autor se nesnažil zesměšnit zevnějšek svých postav, jeho cílem bylo vytvořit soubor scén, který čtenáře pobaví svým příběhem, zápletkou, apod.

Při zpracování vybraných námětů využívali autoři literární předlohy. V Žádníkově případě šlo o díla Josefa Václava Sládka,¹⁵¹ Jaroslava Vrchlického¹⁵² a Jana Nerudy.¹⁵³ V mnoha případech se také stávalo, že byl kreslíř nucen podvolit se nápadu vydavatele nebo soudobé módě. Podobně tomu bylo i u Žádníka. Pozdější redaktor *Palečka*, Ignát Herrmann¹⁵⁴ udržoval se Žádníkem vřelé vztahy a zasílal mu dopisy plné básní, ale také náčrtků s určitým námětem a popisem, podle kterých měl vypracovat ilustraci. Herrmann píše například: „*Přicházím dnes opět se žádostí, abyste nám (pro Palečka) několik obrázků urobili ráčil. K tomu konci zasílám básničky „Jarní deštík“ a „Písně v bouři“, ke kterýmž račte udělat vhodné nějaké ilustrace s oblakem, bleskem, Perunovým vozem...*“¹⁵⁵ O tom, že Žádník vždy respektoval přání svých zadavatelů, se můžeme přesvědčit v samotné ilustraci *Písně*

¹⁵⁰ František Kretz (pozn. 2), s. 36 – 37, 40.

¹⁵¹ Josef Václav Sládek (1845 – 1912). Viz Otakar Chaloupka (pozn. 134), s. 457.

¹⁵² Jaroslav Vrchlický (vlastním jménem Emil Frída, 1853 - 1912). Viz Tamtéž, s. 551.

¹⁵³ Jan Neruda (1834 - 1891). Viz Tamtéž, s. 320.

¹⁵⁴ Ignát Herrmann (1854 - 1935). Viz Tamtéž, s. 144.

¹⁵⁵ Viz František Kretz (pozn. 2), s. 37. – Původní korespondence mezi Žádníkem a Herrmannem nám není známa. Útržky z dopisů však byly publikovány ve stati Františka Kretze (pozn. 2), s. 37 – 39.

v *bouři*¹⁵⁶ [27], kterou vytvořil pro *Palečka*, který vychází roku 1877. Jsou zde zřejmá oblaka, blesky i Perunův vůz. V jiných případech Herrmann navrhuje pouze téma, ale formu nechává na Žádníkovi.¹⁵⁷

Kromě literárních předloh se ilustrátoři také věnovali žánrovým scénám, ve kterých představují každodenní život na venkově nebo zajímavé události z města. Jako příklad uvádíme ilustraci pro německý časopis *Über Land und Meer* s názvem *Bilder von der Wiener Ringstrasse*¹⁵⁸ [95] od Karla Žádníka nebo seskupení žánrových scén *Sommervafanz = Träume*¹⁵⁹ [96] od Erdmanna Wagnera¹⁶⁰ pro stejnojmenný časopis.

Podobně je tomu u scén plných postav různých typů a charakteristických prvků, ukazujících mladé, staré, hubené a tlusté postavy, také děti, osoby nejrůznějších povolání, jedince na okraji společnosti anebo cizince. Za příklad lze uvést Žádníkovou nepojmenovanou ilustraci z *Humoristische Blätter*¹⁶¹ [9]. Znázorňuje starce, Afroameričana a možná venkovského mladíka zobrazené po ramena a z profilu nebo natočené ze tří čtvrtin. Tu můžeme přirovnat k další ilustraci od Mikoláše Aleše pojmenované *Bohové na Zemi*¹⁶² [10], kde autor (podobně jako Žádník) umístil jednotlivé postavy odděleně vedle sebe. Postavy spolu nijak nekomunikují, jde pouze o jakési studie postav, tváří, charakterů.

Velice oblíbené byly také obrázkové seriály, tedy několik za sebou jdoucích drobných ilustrací vztahujících se k příběhu. V Žádníkově tvorbě však nenajdeme takto definované obrázkové seriály, ale pouze za sebou jdoucí ilustrace, které na sebe situačně nenavazují. Jedná se tedy o celky většinou čtyř samostatných ilustrací. Uvádíme například ilustraci „*Palečkovy*“ *čtyry hlavní trefy*¹⁶³ [79]. Naopak Aleš formu obrázkových seriálů dodržel zcela přesně. Lze se o tom přesvědčit v jeho

¹⁵⁶ Karel Žádník, *Písně v bouři*, 1877, in: *Paleček* V, č. 37, Praha 1877, s. 292.

¹⁵⁷ Viz František Kretz (pozn. 2), s. 37 – 39.

¹⁵⁸ Karel Žádník, *Bilder von der Wiener Ringstrasse*, 1879, in: *Über Land und Meer* XXI, č. 52, Stuttgart 1879, s. 1028 – 1029.

¹⁵⁹ Erdmann Wagner, *Sommervafanz = Träume*, 1879, in: *Über Land und Meer* XXI, č. 34, Stuttgart 1879, s. 673.

¹⁶⁰ Erdmann Wagner (1842 – 1917). Viz <http://www.artnet.com/artists/erdmann-wagner/past-auction-results>.

¹⁶¹ Karel Žádník, *Neznámá ilustrace* (Tři muži), 1873, in: *Humoristische Blätter*, pořízeno ze sbírek SM UH, dne 31. 1. 2014.

¹⁶² Mikoláš Aleš, *Bohové na Zemi*, okolo 1870, in: Miroslav Míčko (pozn. 135), s. 137.

¹⁶³ Karel Žádník, „*Palečkovy*“ *čtyry hlavní trefy*, 1878, in: *Paleček* VI, č. 31, Praha 1878, s. 244.

*Čertovi Dobrodějovi*¹⁶⁴ [80], který zahrnuje devět drobnějších ilustrací a kde každý obrázek doprovázejí jeden až dva řádky příběhu. A nejinak je tomu i v příspěvku *Aus unferer humoristischen Rappe*¹⁶⁵ od Maxe Schultze pro *Illustrierte Welt* [81].

Žádníkovy představené grafické práce pro různé humoristické listy dokazují autorův zájem o tento žánr, o dobové problémy společnosti a o to, aby je co nejvěrněji, nejpřesvědčivěji a co možná nejsrozumitelněji přetlumočil všem čtenářům, ať už pražského *Palečka* nebo německého *Über Land und Meer*. Zvolené výrazové prostředky odpovídají době, v níž ilustrace vznikly, tedy i soudobým trendům, což je patrné i z uvedených příkladů tehdejších konkurentů. Tyto práce jsou dozajista určitým předstupněm následujícího období tvorby Karla Žádníka, ve kterém se věnuje kresbě.¹⁶⁶

4. 2. Kresby a malby spjaté s přírodou

Po důležitém a rozmanitém období, v němž se Žádník soustředil na ilustrační grafiku pro humoristické listy a jež je základem jeho tvorby, následuje kapitola zahrnující studie, kresby a malby spjaté s přírodou. Pro malíře, který posledních několik let strávil v ateliéru nebo v prostorách vídeňské Akademie a vytvářel satirické ilustrace reflektující politické, sociální či kulturní nedostatky habsburské monarchie, muselo být velice osvěžující vrátit se do rodného kraje a prozkoumávat jeho taje a tedy i krajinu s ním úzce spojenou. Žádníkova cesta však vedla nejprve od drobných kreseb a akvarelů zhotovovaných na zakázku zřejmě pro školní učebnice přírodopisu, přes nedokončené, ale i definitivní studie koní až k pracím, v nichž se mnohem obšírněji zaměřil na krajinu a zaznamenal tak četné lesní exteriéry nebo panoramatické výjevy.

¹⁶⁴ Mikoláš Aleš, *Čert Dobroděj*, 1872 – 1887, in: Miroslav Míčko (pozn. 135), s. 27.

¹⁶⁵ Max Schultze, *Aus unferer humoristischen Rappe*, 1882, in: *Illustrierte Welt* XXX, č. 12, Stuttgart, Lipsko a Vídeň 1882, s. 141.

¹⁶⁶ Na počátku osmdesátých let upadal zájem o satiru s vyššími ideovými cíli a uměleckými ambicemi, a proto i Karel Žádník vytvořil v této době už jen několik ilustrací a soustředil se spíše na kresbu.

4. 2. 1. Studie zvířat a rostlin pro učebnice

Školní pomůcky, konkrétně učebnice přírodopisu či biologie, se postupně vyvíjely a jejich historie tak ukazuje, jak se postupně zdokonalovaly. Z počátku si vyučující usnadňoval výklad užíváním „plakátů“, které zavěsil na tabuli a mohl tak žákům popsat a názorně danou ukázat problematiku. Později byly vydávány odborné učebnice, které vlastnil každý jednotlivý žák. Určité změny se projevil také v textech učenic, ale především v jejich doprovodných ilustracích. Nejprve byly tyto ilustrace v podobě kreseb či maleb navrženy samotnými tvůrci a následně otištěny, později byly nahrazeny fotografiemi.¹⁶⁷

Žádníkovy drobné kresebné či akvarelové studie zvířat (ptáků, psovitých a kočkovitých šelem) a rostlin (polních a lučních květin), které vytvořil na objednávku,¹⁶⁸ měly být součástí učebnic přírodopisu, k jejichž vydání nakonec nedošlo.¹⁶⁹ Tyto nedatované studie pocházejí ze sbírek SM UH. Nelze tedy s jistotou určit, kdy vznikly. Patrně je Žádník vytvořil v době svého pobytu ve Vídni.¹⁷⁰

Jelikož se jedná o zakázky zhotovené na objednávku a určené pro učebnice, byl jejich autor nucen postupovat podle stanovených pravidel. Zvířata a také květiny musely být nakresleny tak, aby bylo možné je okamžitě identifikovat. Malíř si tedy pečlivě nastudoval jejich vnější podobu, například velikost těla, délku zobáku, rozpětí křídel nebo zbarvení peří. Podrobné zkoumání jejich těl dokazuje *Studie páva*,¹⁷¹ ve které si rozdělil jednotlivé části tohoto živočicha, aby ho co možná nejlépe zachytil [269].

Studie zvířat, provedené technikou kresby (tužkou a uhlím) nebo kolorované kresby, jsou pojaty věcně a střízlivě. Kolorované kresby ptáků, které v této skupině převažují, charakterizuje dělivý rukopis vystihující jejich peří [258].¹⁷² V dalších

¹⁶⁷ Informaci poskytla Alena Kavčáková.

¹⁶⁸ Kdo si kresby objednal a pro jaké učebnice byly vytvořeny, se doposud nepodařilo zjistit, jelikož o těchto zakázkách nejsou známy bližší informace.

¹⁶⁹ František Kretz (pozn. 2), s. 36. – Vlastimír Jelínek, Malíř Slovácka (pozn. 15), s. 4. – Bořek Žižlavský, Malíř Karel (pozn. 37), s. 4. – Jan Chovanec (pozn. 45), s. 14.

¹⁷⁰ Ve Vídni působil od počátku sedmdesátých let 19. století, kde také vytvářel ilustrace pro časopisy a zřejmě také kresby pro učebnice. Tyto přírodopisné studie tedy vznikly nejpozději do konce sedmdesátých let, protože poté se autor natrvalo přestěhoval na Moravu, kde byl zaměstnán u šlechtického rodu Berchtoldů. Podobným studiím se v jejich službách již nevěnoval.

¹⁷¹ Karel Žádník, *Studie páva*, nedat., akvarel, tužka, papír, 19 x 17 cm, neznač., SM UH, inv. č. U 4980.

¹⁷² Karel Žádník, *Bažant*, nedat., akvarel, papír, 8, 5 x 13, 5 cm, neznač., SM UH, inv. č. U 5061.

případech naznačil peří tenkými svislými tahy štětce, aby tak oddělil tělo od křídel [259].¹⁷³ Transparentní barvy užívané v široké škále odstínů, od těch nejteplejších až po ty nejzemitější, dokreslují vyobrazené ptáky a zároveň tak vystihují jejich charakter. Nejrůznější polohy, ve kterých autor ptáky zachytil, poukazují na jeho schopnost variabilního zobrazování. Například *Ťuhýk*¹⁷⁴ [270] s napnutým tělem stojí na větvi a chystá se vzlétnout, naopak *Sluky*¹⁷⁵ [266] jsou zachycené už v letu a *Ledňáček*¹⁷⁶ [265] posedává na větvi.

Žádníkovy akvarelové studie *Květin*¹⁷⁷ [260 - 261], vytvořené také pro učebnice přírodopisu, představují smetánku lékařskou a ostrožku stračku.¹⁷⁸ Květiny nejsou vykresleny celé, ale jen do poloviny svých délek. Nejsou tedy viditelné celé stonky s listy a kořeny. Zřejmě nešlo o studie, které by doprovázely text věnovaný jednotlivým rostlinám, funkce ilustrací mohla být dekorativní (zdobily například úvod některé z kapitol). Je rovněž možné, že šlo o první studie těchto květin, ve kterých se autor chtěl podrobněji zaměřit na určitou část květiny.

V případě smetánky lékařské¹⁷⁹ je zřejmé autorovo úsilí, tuto rostlinu zpodobnit co nejuvěrněji, s důrazem na detail. Květinu vystihuje její lehkost, kterou podtrhuje zvolená barevnost. Nicméně nelze říci, že by se Žádník pokusil o podrobnější deskripci této rostliny. Mohl se zaměřit na její květ – znázornit například stádia kvetení – nebo vylíčit podobu listů a kořenů. Touto cestou se naopak ubíral Josef Mánes,¹⁸⁰ jenž ve svých soukromých studiích květin, například v kresbě *Pampeliška*¹⁸¹ [262], zkoumal každou jejich část a všechny fáze jejich životního cyklu.¹⁸²

¹⁷³ Karel Žádník, *Kukačka*, nedat., akvarel, papír, 7, 8 x 3, 8 cm, neznač., SM UH, inv. č. U 4962.

¹⁷⁴ Karel Žádník, *Ťuhýk*, nedat., akvarel, papír, 7, 5 x 5, 5 cm, neznač., SM UH, inv. č. U 4965.

¹⁷⁵ Karel Žádník, *Sluky*, nedat., akvarel, papír, 9, 5 x 16, 5 cm, neznač., SM UH, inv. č. U 4969.

¹⁷⁶ Karel Žádník, *Ledňáček*, nedat., akvarel, papír, 7 x 4,5 cm, neznač., SM UH, inv. č. U 4964.

¹⁷⁷ Karel Žádník, *Květina* (smetánka lékařská), nedat., akvarel, papír, 7, 5 x 9 cm, neznač., SM UH, inv. č. U 4968. – Karel Žádník, *Květina* (ostrožka stračka), nedat., akvarel, papír, 12, 8 x 8, 8 cm, neznač., SM UH, inv. č. U 4953.

¹⁷⁸ Informaci poskytla Lenka Komárková, dne 14. 5. 2014.

¹⁷⁹ Viz pozn. 177.

¹⁸⁰ Josef Mánes (1820 - 1871). Viz Naděžda Blažičková – Horová (ed.), *České malířství 19. století* (kat. výst.), Klášter sv. Anežky České 1998, s. 77.

¹⁸¹ Josef Mánes, *Pampeliška*, tužka, akvarel, papír, 30, 3 x 21, 2 cm, Národní galerie v Praze, in: Olga Macková, *Josef Mánes*, Praha 1970, s. 42. Foto převzato: Vladimír Novotný, *Josef Mánes: Květiny*, Praha 1941, s. 12.

¹⁸² Cestu k pochopení a obdivování přírody mu už v dětství ukázal jeho otec, Antonín Mánes (1784 – 1843). Viz Naděžda Blažičková – Horová, *České malířství* (pozn. 180), s. 47.

Žádníkovy studie fauny a flóry dokazují jeho zájem o tuto problematiku, i přes skutečnost, že se jedná o práce na zakázku. Skupinu kreseb, jež čítá velké množství studií zvířat, ale pouze dva akvarely květin, nelze dopodrobna porovnávat s Mánesovými kresbami rostlin. Mánesa zajímala celá stavba rostlin se všemi detaily, což je patrné z doprovázejících náčrtů a písemných poznámek. U Žádníka toto zaujetí patrné není. Nelze s jistotou říci, proč Žádník nevytvořil více studií s touto tematikou, proč se jimi podrobněji nezabýval a proč nakonec nebyly realizovány.

Nutno podotknout, že Žádník nebyl ve své době jediným autorem, který se věnoval ilustracím odborných knih. Například v roce 1868 byla v Praze vydána učebnice *Naturgeschichte des Pflanzenreiches*¹⁸³ od Aloise Pokorného [263]. Tato učebnice byla velice rozšířená v druhé polovině 19. století, zejména v Rakousku-Uhersku, je doplněna o černobílé ilustrace rostlin, které autor zaznamenal podle reálných předloh. U nás vychází, v roce 1875, *Rostlinopis v obrazech*¹⁸⁴ Pavla Jehličky [264], který se soustředí zejména na zpodobení rostlin, nikoli na samotný text publikace. Ilustrace jsou otištěny barevně dle skutečnosti, což čtenáři mnohem lépe přiblíží konkrétní druhy rostlin. Žádník však své studie rostlin a zvířat nedokončil a nerealizoval, takže nejsou srovnatelné s těmito vydanými publikacemi.

4. 2. 2. Studie koní

Žádníkovo zaujetí živými tvory vyšlo najevo už z jeho studií pro školní učebnice. V této skupině děl (jedná se o akvarelové studie pocházející ze sbírek SZ Buchlovice) dominuje zcela nový motiv, a to kůň. Žádník často zobrazoval samotného stojícího koně [186],¹⁸⁵ avšak lze uvést i příklad zobrazující stádo pasoucích se koní [210]¹⁸⁶ nebo menší skupiny v pohybu [199].¹⁸⁷ Samotná zvířata

¹⁸³ Alois Pokorný, ilustrace z učebnice *Naturgeschichte des Pflanzenreiche*, 1868. pořízeno z: <http://botany.cz/cs/pokorny/>, dne 19. 6. 2014. Viz Alois Pokorný, *Naturgeschichte des Pflanzenreiche*, Praha 1868, s. 76 – 77.

¹⁸⁴ Pavel Jehlička, ilustrace z *Rostlinopisu v obrazech*, 1875, pořízeno z: <http://antikstafel.cz/kniha/jehlicka-pavel-rostlinopis-v-obrazich-1875>, dne 19. 6. 2014. Viz Pavel Jehlička, *Rostlinopis v obrazech*, Praha 1875, nestr.

¹⁸⁵ Například Karel Žádník, *Stojící kůň*, 1876, akvarel, papír, 21 x 24 cm, neznač., SZ Buchlovice, inv. č. BC 4578.

¹⁸⁶ Příkladem je: Karel Žádník, *Pasení koní na veselských loukách*, 1881, olej, plátno, 50 x 84, 5 cm, znač. červenou barvou vlevo dole: Žádník.81.; SM UH, inv. č. U 7287.

bývají doprovázena postavou stájníka nebo jezdce. Pozadí scén se vyznačuje krajinnými nebo architektonickými doplňky, jež připomínají okolí zámeckého panství v Buchlovicích. Jako konkrétní příklad, jenž představuje tyto prvky, lze uvést akvarel *Na projížďce*¹⁸⁸ [190].

Koně spolu s figurami jezdců, konkrétně šlechticů, kteří jsou obklopeni přírodou a architekturou, zachycoval také Quido Mánes. Za nejvhodnější příklad ke komparaci s Žádníkovými studiemi koní lze označit olejomalbu *Na vyjíždě*.¹⁸⁹ Oba malíři se zaměřují na motiv koně, kterého obklopují další prvky příznačné pro zámecké prostředí. Nicméně jejich díla se odlišují nejen samotným výběrem výtvarných technik (Žádník užil akvarel, Mánes olej), ale zejména budováním prostoru a zájmem o detail. Žádník obvykle pozadí buď naznačuje nebo ho naopak zdůrazní za pomoci linií, kdežto Mánes zaznamenává jednotlivé prvky téměř až s minuciózní přesností. V obou případech jsou scény ozvláštněny různými pozicemi, v nichž se postavy koní nacházejí. Například jsou zobrazeny z profilu, ze zadu nebo v momentě, kdy je kůň splašený. Malíři také využili denní doby, kterou pro tyto výjevy vybrali a pracují se stíny. Mánes se stíny budov, Žádník se stíny koní. Přes mnohé společné prvky, na nás každá scéna působí zcela odlišně. Mánesův výjev jako by byl předem připravený a postavy jen vyčkávaly, až malíř vše zaznamená. Žádníkova scéna působí dojmem přirozenosti, děj plyne a malíř si postupně zaznamenává jeho úseky. Akvarel pak připomíná fotografický záznam z vyjížděky.

Tyto studie, představující menší skupinu děl z Žádníkovy tvorby, jsou však nedílnou součástí celku soustředícího se na krajinu a život v ní. Studium přírodních prvků mu umožňovalo hlouběji pochopit okolí a dosáhnout tak vyšší kvality při zpracování dalších témat.

¹⁸⁷ Jako příklad lze uvést: Karel Žádník, *Na projížďce*, okolo 1880, akvarel, tužka, papír, 16, 3 x 30, 3 cm, neznač., SZ Buchlovice, inv. č. BC 4573.

¹⁸⁸ Karel Žádník, *Na projížďce*, 1876, akvarel, papír, 14, 5 x 28, 5 cm, neznač., SZ Buchlovice, inv. č. BC 4581.

¹⁸⁹ Quido Mánes, *Na vyjížděku (Návrat z projížďky, Děti Antonína Veitha před liběchovským zámekem)*, 1855, olej, plátno, 57 x 77 cm, neznač., Národní galerie v Praze, inv. č. O 4980. Viz <http://ng.bach.cz/ng-vademecum/permalink?xid=916e7b96ee51a01b7dd37c578b6480b8&scan=1>.

4. 2. 3. Krajina (1872 – 1. čtvrtina 20. století)

Poslední období, ve kterém se Karel Žádník zabývá přírodou, nese pracovní název *Krajina*, což naznačuje malířovo soustředění na krajinu jako jednotný celek. Doposud se Žádník zaměřoval na konkrétní prvky, jež jsou součástí krajiny, například na květiny nebo zvířata. Až posléze se rozhodl podívat na krajinu jako na komplex skládající se z různých elementů. I tento soubor kreseb (především tužkou) a maleb (s převahou akvarelů) pochází z bohatých sbírek SM UH a SZ Buchlovice.

Svá první zkoumání započal v sedmdesátých letech 19. století a rozhodl se je provést s pomocí tužky, v níž našel bezprostřední oporu při studiích na vídeňské Akademii. Vytvořil tak několik zajímavých kreseb lesních exteriérů – k nejdokonalejším patří *Krajina s potokem*¹⁹⁰ [107] nebo panoramatických pohledů na kopce pokryté stromovím, na nichž se tyčí architektonická stavba hradu, například *Hrad Buchlov*¹⁹¹ [137]. Pro tyto scény je také příznačný doprovod v podobě figurální stafáže, jako příklad lze uvést kresbu *Hradu Buchlov II*¹⁹² [116].

Žádníkova první kresba s názvem *Krajina s potokem*¹⁹³ byla vytvořena v roce 1872, tedy v době, kdy se školil na vídeňské Akademii. Tomu odpovídá i pojetí této kresby. Autor si vybral pohled do nitra lesa, ve kterém sledujeme zprohýbané stromy na břehu potoka. Kreslíř zřejmě usiloval o konfrontaci dynamicky zkroucených stromů s poklidnou hladinou potoka. Forma je ušlechtilá, ukázněná, autor v ní neexperimentuje, naopak má tento krajinný výřez reálnou předlohu, obraz dotváří romantická atmosféra. Propojením reálného s romantickým tak navazuje na postupy Haushoferovy školy¹⁹⁴ nebo na ještě starší postupy, jež na pražské Akademii zavedl Antonín Mánes.¹⁹⁵ Žádníkovým záměrem nebylo vytvořit velkolepé krajinné výjevy, usiloval o navázání určitého vztahu s přírodou, o propojení všech prvků a docílení jednotného celku, který by odpovídal jeho

¹⁹⁰ Karel Žádník, *Krajina s potokem*, 23. 5. 1872, tužka, papír, 18 x 22, 4 cm, znač. tužkou vpravo dole: 23. Května 72 Žádník, SM UH, inv. č. 717.

¹⁹¹ Karel Žádník, *Hrad Buchlov*, nedat., tužka, papír, 30 x 22 cm, neznač., SM UH, inv. č. 1614.

¹⁹² Karel Žádník, *Hrad Buchlov II*, okolo 1880, tužka, papír, 28, 3 x 37, 3 cm, znač. tužkou vpravo dole: K Žádník, SZ Buchlovice, inv. č. BC 4576.

¹⁹³ Viz pozn. 190.

¹⁹⁴ Maximilian Joseph Haushofer (1811 – 1866) přijel do Prahy roku 1844 a zemřel roku 1866. Zájem o krajinomalbu znovu oživuje až Julius Mařák v roce 1887. Viz Naděžda Blažičková – Horová, *České malířství* (pozn. 180), s. 109, 111, 114.

¹⁹⁵ Antonín Mánes (1784 - 1843). Viz Tamtéž, s. 47.

představám.¹⁹⁶ Rovněž předznamenává díla autorů generace Národního divadla, například Julia Mařáka¹⁹⁷ nebo Antonína Chittussiho.¹⁹⁸ Pro srovnání lze uvést Mařákovu *Jitřní píseň*¹⁹⁹ [108] a Chittussiho *Tůň v lese*²⁰⁰ [109]. Na rozdíl od Žádníka tito autoři požadovali mnohem náročnější průhledy do krajiny, zahrnující zajímavé světelné situace.²⁰¹

Musíme si však uvědomit, že Žádník na rozdíl od většiny tvůrců nevycestoval do zemí, ve kterých se formovaly stěžejní umělecké slohy, například do Francie, Anglie nebo Itálie. Nemohl tak poznat jedinečný charakter lesíků u Fontainebleau a být jím okouzlen, podobně jako například Chittussi, ani krásy anglického venkova.

Posun v Žádníkově tvorbě v oblasti krajiny lze zaznamenat od osmdesátých let 19. století. Autor hledal nové zajímavé pohledy na krajinu nebo její části, do jeho děl také proniká barva a světlo, nově užívá dělivého rukopisu. Nadále v těchto pracích nalezneme prvky realismu a určitého romantismu při výběru pohledů na krajinu. Jeho zaujetí přírodním motivem stromu lze doložit jeho akvarelem s názvem *Stromy*²⁰² [214]. Ústřední motiv vysokých stromů, které jsou obklopeny okolním rostlinným porostem, je zaznamenán v určité denní době, tj. určité světelné situaci, kterou se snažili uchopit i Mařák a Chittussi. Vybraný pohled na stromy může působit tajemně jako skryté místo na zemi. Nicméně v pozadí těchto stromů lze rozpoznat prvek architektury, konkrétně domu. Nové zaujetí barvou, i když v zemitějších odstínech, a světlem, které nasycuje jednotlivé drobné tahy štětcem, podtrhuje celkovou atmosféru zachyceného okamžiku.

¹⁹⁶ Cestu k navázání intimního vztahu s přírodou naznačoval Antonín Mánes například svému žákovi Bedřichu Havránkovi (1821-1899). Havránek, mimo jiné, také spojoval romantické s realistickým. Viz Taťána Petrasová – Helena Lorenzová (eds.), *Dějiny českého výtvarného umění* III/1, 1780/1890, Praha 2001, s. 362.

¹⁹⁷ Julius Edvard Mařák (1832 – 1899). Viz Naděžda Blažičková – Horová, *České malířství* (pozn. 180), s. 201.

¹⁹⁸ Antonín Chittussi (1847 – 1891). Viz Tamtéž, s. 232.

¹⁹⁹ Julius Mařák, *Jitřní píseň*, po 1877, olej, plátno, 126 x 90 cm, znač.: Julius Mařák, Národní galerie v Praze, inv. č. O 6318. Viz Naděžda Blažičková - Horová (ed)., *Julius Mařák a jeho žáci* (kat. výst.), Jízdárna Pražského hradu 1999, s. 60. – <http://ng.bach.cz/ng-vademecum/permalink?xid=04ed5281991fad2f7ede04054bdf76f7&scan=1>.

²⁰⁰ Antonín Chittussi, *Tůň v lese* (z cyklu „Polem a lesem“), 1886 – 1887, uhel, křída, papír, 26, 6 x 34, 1 cm, Národní galerie v Praze, inv. č. K-12724. Viz Roman Prahel, *Antonín Chittussi* (kat. výst.), Národní galerie v Praze 1996, s. 79, obr. s. 78.

²⁰¹ Naděžda Blažičková – Horová, *České malířství* (pozn. 180), s. 206.

²⁰² Karel Žádník, *Stromy*, 1881 (?), akvarel, papír, 45 x 39 cm, znač. tužkou vpravo dole: K. Žádník, SM UH, inv. č. U 5110.

Oblíbený motiv stromu fascinoval nejen Antonína Chittussiho, ale také Vojtěcha Hynaise.²⁰³ Například v Hynaisově díle *Břeh ostrůvku na Seině*²⁰⁴ [215] pozorujeme ohromný strom, vyplňující téměř polovinu vybraného záběru, a rovněž jeho odraz na vodní hladině. Stejně jako u Žádníka, jsme schopni identifikovat pevný kmen a slabě naznačené větve stromu, na nichž se sotva drží listí vyjádřené pomocí dělivého rukopisu. Nicméně v Žádníkově případě je tento výjev zaznamenán za slunečného počasí, kdežto Hynaisova ponurá scéna se odehrává těsně před blížícím se deštěm.

Závěr 19. století, tj. „*fin de siècle*“,²⁰⁵ přinesl do českého prostředí, a tedy i do výtvarného umění, rozmanitost, složitost a také úsilí o sjednocení s dalšími odvětvími umění, jako byla hudba nebo literatura. V duchu konce jedné epochy hledali umělci nové impulsy a nová témata, jež by dotvořily základ jejich tvorby, navazující na tendence předešlých let. Preferovali lyrický novoromantismus, naturalismus a vyhrocený realismus, který vyžadoval bezchybné zaznamenání skutečnosti.²⁰⁶

Žádníkův přednes konce století také charakterizuje jistý návrat do minulosti, a to k romantismu. Jeho krajinné záznamy svědčí o větším zaujetí pro povahu jeho krajiny. V tomto duchu zobrazuje staré, již nepoužívané budovy, zasazené v přírodní scénérii – například v malbě *Buchlovské nádvoří*²⁰⁷ [295]. Opomíjená a zapomenutá hradní stavba se skrývá za vertikálními liniemi stromů s drobnými lístky a za porostem trávy. V malbě převládají hnědé a zelené tóny, které spolu se světlem vytvářejí poklidnou a romantickou atmosféru. Naznačenou situaci uzavírá dojem mlhy. Ke komparaci s Žádníkovým nádvořím, lze uvést dílo Antonína Mánesa

²⁰³ Vojtěch Hynais (1854 – 1925). Viz Naděžda Blažíčková – Horová, *České malířství* (pozn. 180), s. 201.

²⁰⁴ Vojtěch Hynais, *Břeh ostrůvku na Seině*, 1882, akvarel, kvaš, plátno, 44 x 29 cm, znač. vpravo dole: V.H.1882, Národní galerie v Praze, inv. č. O 11622. Viz Tamtéž, s. 275. – <http://ng.bach.cz/ng-vademecum/permalink?xid=b70c37cc3d0c3438b085dbb670365a7b&scan=1>.

²⁰⁵ Naděžda Blažíčková - Horová, *České malířství* (pozn. 180), cit. s. 287.

²⁰⁶ Tamtéž, s. 287 – 288.

²⁰⁷ Karel Žádník, *Buchlovské nádvoří*, nedat., tempera, kartón, 60 x 45 cm, neznač., SM UH, inv. č. 5124.

pojmenované *Pod zříceninou Okoře*²⁰⁸ [296]. Obě díla spojuje námět, kompozice, ale také výběr barev a celkový dojem, jakým na diváka působí.

V první čtvrtině 20. století Žádník nakreslil a koloroval poslední kresbu s námětem krajiny s názvem *Kaple sv. Barbory*²⁰⁹ [250]. Žádník navazuje na tradici zobrazování, kterou preferoval od osmdesátých let 19. století, to znamená, že scény jsou prostoupeny světlem a barvou, používá dělivého rukopisu a ústředním motivem je zde strom doprovázený další zelení nebo i architektonickými prvky. V případě kaple však dochází k jistému pročištění krajiny a prvek architektury zde zaujímá stejné postavení jako doposud dominující stromy. Podobným dojmem mohou působit i další dvě díla – *Krajina*²¹⁰ [185] a *Pohled na Buchlovice*²¹¹ [236]. I když dobou vzniku neodpovídají této skupině děl, po stránce námětové a z hlediska způsobu vyjádření, lze tyto tři exempláře usouvztažnit.²¹²

Příroda, nekonečný inspirační zdroj mnoha tvůrců, je od nepaměti součástí naší země. Umělci v ní vždy hledali nevšední krajinné záběry, které je fascinovaly. Zobrazovali přírodu prostoupenou sluncem, přírodu s vodní hladinou, na které se odraží měsíc, přírodu s meteorologickými úkazy, jako je déšť, duha, mlha nebo bouře.²¹³ Karel Žádník však nevytvořil mnoho krajinných záznamů tohoto typu, a tak nemohl rozluštit veškeré taje přírody. Zaměřil se pouze na ty pohledy, které ho během jeho pobytu na Moravě zaujaly.

²⁰⁸ Antonín Mánes, *Pod zříceninou Okoře (Zřícenina)*, 1828, olej, papír na plátně, 33, 5 x 46, 5 cm, znač. vlevo dole: Mánes 1828, Národní galerie v Praze, inv. č. O 5014. Viz Naděžda Blažičková – Horová, *České malířství* (pozn. 180), s. 57.

²⁰⁹ Karel Žádník, *Kaple sv. Barbory*, 1. čtvrtina 20. století, akvarel, papír, 27, 5 x 24 cm, znač. červenou barvou vpravo dole: K. ŽÁDNIK, SZ Buchlovice, inv. č. BC 11568.

²¹⁰ Karel Žádník, *Krajina*, 1876, akvarel, papír, 15, 5 x 26, 8 cm, neznač., SZ Buchlovice, inv. č. BC 4582.

²¹¹ Karel Žádník, *Pohled na Buchlovice*, před 1900, tempera, papír, 21 x 35 cm, neznač., SZ Buchlovice, inv. č. BC 4580.

²¹² Časově blíže má k dílu *Kaple sv. Barbory* dozajista tempera *Pohled na Buchlovice*. Akvarel *Krajina*, z roku 1876, naznačuje cestu, jakou se Žádník ubíral. V první polovině sedmdesátých let 19. století to byla kresba, v druhé polovině sedmdesátých let a především v letech osmdesátých převládá malba.

²¹³ Jako je tomu v dílech německých krajinářů, například Johanna Christiana Clausena Dahla (1788 – 1857) nebo Caspara Davida Friedricha (1774 – 1840). Viz José Pijoán, *Dějiny umění VIII*, Praha 1981, s. 194 – 195.

4. 3. Národopis (1874 – konec 19. století)

Od obecného prozkoumávání krajiny – lesů, luk a nejrůznějších zákoutí – se Žádník obrací ke konkrétním prvkům, jež charakterizují jihovýchodní Moravu. A to k jeho lidu, zvyklostem a tradicím. Své putování za poznáním národopisných motivů zahájil poté, co v roce 1874 navštívil svého bratra Josefa na Velehradě. Tento kraj se svou živelností a pestrostí v období veselí, ale zároveň určitou hrubostí a tvrdostí při náročných celoročních úkolech, se stal pro Žádníka atraktivním, a proto se v závěru sedmdesátých let rozhodl natrvalo se zde usadit.

V době svého okouzlení, to znamená v první polovině sedmdesátých let 19. století, byl nadále činný ve Vídni. Mohl tedy své náměty vstřebávat i z právě konaných výstav. Například v roce 1873 se ve Vídni uskutečnila světová výstava, jež bývá spojována se založením české etnografie. Výstava představovala zajímavé objekty a předměty spojené s každodenním životem či kulturou národů, zejména těch, které žijí mimo střední Evropu. Přesto zde byl zastoupen i český národ, konkrétně Moravou a jejími tradičními slavnostními kroji.²¹⁴

Výsledky tohoto prvotního výzkumu zřejmě interpretoval ve svých kresebných studiích pojmenovaných *Chlapec v haleně*²¹⁵ [141] a *Chlapec na koni*²¹⁶ [142]. Výrazy obou chlapců naznačují, že v době jejich vzniku se Žádník stále věnoval ilustrační grafice, tedy že zřejmě stále pobýval ve Vídni. Kresby nejsou dokončeny, postavy jsou narychlo vykresleny, detaily jen letmo naznačeny a jejich úsměvy působí až karikaturně.

Poté, co získal určitou zručnost v kresbě, začal postupně požívat barvu. Nejprve ke ztvárnění akvarelů, ve kterých klade důraz na tradiční, zřejmě slavnostní oděv se všemi jeho náležitostmi. Důkazem jsou akvarely *Podobizna staré ženy ve vlněném šálu*²¹⁷ [195] a *Portrét Anny Hánové*²¹⁸ [194] z roku 1879. O deset let

²¹⁴ Vladimír Scheufler, Světová výstava ve Vídni v roce 1873 a počátky české etnografie, in: *Počátky vědeckého národopisu a studium českého a slovenského lidového umění*, Olomouc 1983, s. 639.

²¹⁵ Karel Žádník, *Chlapec v haleně*, nedat., tužka, papír, nalepeno na kartón, 5, 8 x 9 cm, neznač., SM UH, inv. č. U 4975.

²¹⁶ Karel Žádník, *Chlapec na koni*, nedat., tužka, papír, 20 x 31 cm, znač. tužkou vpravo dole: K. Ž., SM UH, inv. č. U 5042.

²¹⁷ Karel Žádník, *Podobizna staré ženy ve vlněném šálu*, 1879, akvarel, papír, 30, 1 x 22, 5 cm, neznač., tužkou vpravo dole (nečitelné), SZ Buchlovice, inv. č. BC 4585.

později, v roce 1889, vzniká ještě akvarel *Veličanka*²¹⁹ [217], potvrzující Žádníkovo zalíbení v tomto kraji a v jeho nevyčerpatelném inspiračním potenciálu.

Těmto portrétním studiím, v nichž autor usiluje o typizaci moravského lidu, předchází starší kolorovaná kresba *Muže z Buchlovic*²²⁰ [184]. Kresba ukazuje mladého muže stojícího v mírném kontrapostu. Tradiční všední oděv, ve kterém je muž zpodoběn, charakterizují základní tři barvy – bílá (halena a kabát), modrá (kalhoty) a červená (doplňky). Autor se více zaměřil na některé detaily, například na záhyby na kalhotách, na obuv a knoflíčky. Protějškem k této kresbě by mohla být *Žena v buchlovském kroji*²²¹ [218]. I zde žena stojí vzpřímeně a v kontrapostu, levou ruku schovává za zády. V případě ženy klade Žádník mnohem větší důraz na barvu, a tedy na celkové vyznění kompozice, kdežto u muže akcentuje spíše její kresebný základ.

Podobně je tomu u Josefa Mánesa a jeho dvou kolorovaných kreseb – *Veruny Čudové*²²² a *Jana Postavy*²²³ [219 - 220]. Mánesa však mnohem více zajímaly pokusy definovat typ slovanské ženy a slovanského hrdiny než oděv, který na sobě nosí. Přesto ho zkoumal s oblibou a velmi podrobně, což dokládají i psané poznámky na některých jeho „krojovaných studiích“.²²⁴

Protipólem těchto Mánesových figurálních studií jsou menší, často tužkou kreslené záznamy dokumentující každodenní činnosti obyčejných lidí. Miroslav Lamač tyto práce označuje za „žánrové postřehy“. Například kresba *Ženy u necek* nebo *Ženy přebírající brambory*.²²⁵ I v Žádníkově tvorbě nalezneme podobné záznamy všedního dne, například v dílech *Naklepávání kosy*²²⁶ [274] nebo

²¹⁸ Karel Žádník, *Portrét Anny Hánové*, 1879, akvarel, papír, 21, 5 x 13 cm, neznač., tužkou vpravo dole: Anna Hána, SZ Buchlovice, inv. č. BC 4577.

²¹⁹ Karel Žádník, *Veličanka*, 1889, akvarel, papír, 51 x 41 cm, znač. tužkou vpravo dole: Žádník 89 s čárkou nad rokem, SM UH, inv. č. U 5111.

²²⁰ Viz pozn. 32.

²²¹ Karel Žádník, *Žena v buchlovském kroji*, 1889, akvarel, lepenka, 55 x 43 cm, znač. tužkou vpravo dole: Žádník 89 s čárkou nad rokem, SM UH, inv. č. U 5117.

²²² Josef Mánes, *Veruna Čudová*, 1854, tužka, akvarel, papír, 36, 8 x 25, 3 cm, neznač., Muzeum hlavního města Prahy, inv. č. 57. Viz Dagmar Halasová, *Josef Mánes. Libánky na Hané*, Brno 1982, s. 109 - 112, obr. s. 22. – Naděžda Blažičková - Horová, *Malířská rodina Mánesů*, Praha 2002, s. 267.

²²³ Josef Mánes, *Jan Postava*, 1854, akvarel. Viz Dagmar Halasová (pozn. 222), s. 111, obr. s. 105.

²²⁴ Miroslav Lamač, *Josef Mánes*, Praha 1956, s. 50.

²²⁵ Viz Tamtéž.

²²⁶ Karel Žádník, *Naklepávání kosy*, nedat., akvarel, papír, 20 x 27 cm, neznač., SM UH, inv. č. 617.

v mnohem propracovanější práci s názvem *Žena malující žudro*²²⁷ [221]. Žádník však každodenní činnosti zaznamenával s mnohem větší důkladností a mnohem podrobněji než Mánes, který si nejčastěji vše narychlo načrtnul. Nicméně tyto práce dosvědčují zájem obou autorů i o jinou, méně atraktivní, stránku venkovského života.²²⁸

Dalším autorem, který se zabýval těmito tématy a který Žádníka jistě osobně znal, byl Joža Uprka.²²⁹ V devadesátých letech 19. století se Uprka zabýval dvěma námětovými okruhy. V prvním se soustředil na jednotlivé postavy zasazené v přírodě nebo ve vesnici. V druhém se zaměřil na figury hodující při svátcích a slavnostech.²³⁰ Pro první námětový okruh je příznačné autorovo úsilí o spojení malířských postupů s vyjádřením určité nálady a zachycením světla. Jednotlivé stavební prvky by měl vnímatel prožívat samostatně. Určitý dojem v nás zanechá krajina, jiný pocit v nás vyvolají postavy při práci. Barva a technika jsou závislé na celkovém vyznění díla.²³¹ Za příklady lze uvést díla *Pasáci u ohně - Na pastvě*²³² [211] a *Odpočinek (Polední odpočinek)*²³³ [212].

Z Uprkova prvního námětového okruhu čerpá i jedno z děl Karla Žádníka, pojmenované *Pasení koní na veselských loukách*²³⁴ [210]. K docílení kompoziční harmonie a přehlednosti musel Žádník obraz rozdělit do tří plánů. Do popředí zařadil postavy krajanů, střední plán zahrnuje mladíka na koni a zadní plán tvoří postavy koní a motiv lesa. První plán představuje chlapce ve stylizovaném, téměř až slavnostním oděvu, kteří posedávají nebo odpočívají, jejich umístění a polohy však působí strojeně. Oproti zmíněným Uprkovým dílům byly postavy zachyceny v každodenním oděvu a působí přirozeně, jako by malíř ztvárnil momentální výjev.

²²⁷ Karel Žádník, *Žena malující žudro*, kolem 1889, olej, dřevo, 50 x 39, 5 cm, neznač., SM UH, inv. č. 1886.

²²⁸ Viz Miroslav Lamač (pozn. 224), s. 52.

²²⁹ Joža Uprka (1861 – 1940). Viz Jaroslav Kačer (pozn. 28).

²³⁰ Opět je zřejmý Mánesův odkaz.

²³¹ Tomáš Vlček, *Dílo Joži Uprky v proměnách umění konce 19. a počátku 20. století*, in: Helena Musilová (ed.), *Joža Uprka: 1861 – 1940. Evropan slováckého venkova* (kat. výst.), Národní galerie v Praze 2011, s. 70.

²³² Joža Uprka, *Pasáci u ohně - Na pastvě*, 1893, olej, plátno, 83 x 132 cm, neznač., Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, inv. č. O 697. Viz Tamtéž, s. 365, obr. s. 288.

²³³ Joža Uprka, *Odpočinek (Polední odpočinek)*, 1895, olej, plátno, 65, 5 x 96, 5 cm, znač. vlevo dole: JU, Moravská galerie v Brně, inv. č. Z 2644. Viz Tamtéž, obr. s. 290.

²³⁴ Karel Žádník, *Pasení koní na veselských loukách*, 1881, olej, plátno, 50 x 84, 5 cm, znač. červenou barvou vlevo dole: Žádník.81.; SM UH, inv. č. U 7287.

Žádník navíc preferoval hladký rukopis, kdežto Uprka častěji užívá dělivého rukopisu samostatně nebo v kombinaci s hladkým. Díla obou se však vyznačují tlumenějšími odstíny barev, které utvářejí celkový dojem zobrazované scény.

O několik let později, v roce 1902, byla zorganizována *Umělecká výstava slovenská*, která předcházela založení Sdružení výtvarných umělců moravských (dále jen SVUM). Na této výstavě byla prezentována díla Joži Uprky, Cyrila Mandela,²³⁵ Antoše Frolky,²³⁶ Milana Mitrovského²³⁷ a mnohých dalších. Zájem, jaký tato výstava vyvolala mezi návštěvníky a v dobovém tisku, byl nevídaný. V témže roce (1902) se navíc v Praze konala výstava Augusta Rodina, jíž se autor osobně zúčastnil. To také podnítilo tvůrce k osamostatnění a položení základů uměleckého spolku, který měl vliv na umění od počátku 20. století.²³⁸

Zajímavostí je, že Žádník, ačkoli působil v malířských kruzích po mnoho let, se nikdy k tomuto ani k jinému uměleckému uskupení nepřidal.²³⁹ To však neznamená, že jejich aktivity či programové tendence nesledoval. S některými ze zmíněných členů SVUM, například s Jožou Uprkou, se dokonce osobně znal, díky jejich společnému příteli Františku Kretzovi.²⁴⁰

4. 4. Zakázky pro aristokracii

Poslední a dozajista i nejrozsáhlejší podkapitolou Žádníkovy tvorby jsou práce, které si u něj objednávali příslušníci šlechtických rodů. Během svého života byl zaměstnán třemi rody, a to Berchtoldy, Larischy a Liechtensteiny. V jejich službách působil jako restaurátor, učitel kreslení a v neposlední řadě zastával funkci malíře vytvářejícího kopie a návrhy. První část této podkapitoly je věnována právě návrhům určeným k výzdobě interiérů, následující část zahrnuje portrétní práce

²³⁵ Viz pozn. 34.

²³⁶ Antoš Frolka (1877 – 1935). Viz Franta Jilík, Antoš Frolka, *Zahrada Moravy II*, 1925, s. 113 – 116.

²³⁷ Milan Mitrovský (1875 – 1943). Viz Vojtěch Tilkovský, *Výtvarná pozostalost' Milana Th. Mitrovského*, Bratislava 1943, s. 13.

²³⁸ V roce 1907 se konala první výstava tohoto uskupení, avšak k jeho oficiálnímu založení došlo až při druhé výstavě v srpnu téhož roku. Výtvarníci se sdružovali v Domě umělců v Hodoníně, který byl postaven podle projektu architekta Antonína Blažka v letech 1911 – 1914. Viz Jaroslav Pelikán, Sdružení výtvarných umělců moravských, in: Ladislava Horňáková a kol., *100 SVUM: 100. výročí založení Sdružení výtvarných umělců moravských v Hodoníně* (kat. výst.), Galerie výtvarného umění v Hodoníně 2007, s. 15, 18.

²³⁹ Proč k tomu nedošlo, nebylo doposud zjištěno.

²⁴⁰ Informaci poskytla Marie Martykánová, dne 13. 1. 2014.

zobrazující nejen šlechtu. Návrhy na výzdobu a drobné portrétní práce se dnes nacházejí v SM UH, kdežto obrazy s podobiznami urozených jsou uloženy v SZ Buchlovice nebo SH Buchlov.

4. 4. 1. Návrhy na výzdobu interiérů

Žádníkovy studie, v nichž navrhuje výzdobu interiérů, čítají množství kreseb, akvarelů, litografií a dokonce i několik maleb. Tyto návrhy měly zdobit stěny a stropy, byly mezi nimi i štukatury a tapety. O jaké konkrétní části interiérů se mělo jednat, dodnes není jasné. Návrhy zobrazují postavy amorků, bohatě zdobené vázy a koše s ovocem a květinami, také nejrůznější ornamenty a nakonec motivy spjaté s lovem, to znamená postavy s lovenou zvěří nebo jen samotná zvířata.

Jeho studie zvířat, například jelena, daňka, volavky, ale také alegorických postav se snopy a srpy nebo mužů v loveckém oděvu naznačují, že měl v úmyslu vyzdobit lovecký salón. Za příklad lze uvést akvarel *Jelena s loveckým rohem*²⁴¹ [281], dále *Ženu se snopem a pochodní*²⁴² [285] anebo *Postavu muže (Střelce)*²⁴³ [182].

Ve svých dalších pracích studoval ornamenty, které dozdobil různými druhy květin. Například *Květinový ornament*²⁴⁴ [278], kde uprostřed zobrazil souvislý pás květin lemovaný ornamentem připomínajícím jejich listy. Ke srovnání se nabízejí ornamenty připomínající motiv akantu, jež byly použity při výzdobě stropu hlediště Národního divadla²⁴⁵ [279]. V případě Národního divadla jsou však tyto ornamenty mnohem stylizovanější, rozvinutější a rozměrnější.

²⁴¹ Karel Žádník, *Jelena s loveckým rohem*, nedat., akvarel, tužka, papír, 22, 5 x 12 cm, neznač., SM UH, inv. č. U 4944.

²⁴² Karel Žádník, *Žena se snopem a pochodní*, nedat., akvarel, papír, 15 x 7 cm, neznač., SM UH, inv. č. U 4959.

²⁴³ Karel Žádník, *Postava muže (Střelec)*, nedat., lavírovaná kresba, 19, 5 x 10, 5 cm, neznač., SM UH, inv. č. 4941.

²⁴⁴ Karel Žádník, *Květinový ornament*, nedat., akvarel, papír, 21 x 13 cm, neznač., SM UH, inv. č. U 5011.

²⁴⁵ František Ženíšek, *Strop hlediště Národního divadla (detail)*, 1879. Viz Naděžda Blažíčková - Horová, František Ženíšek (pozn. 132), s. 61.

Obrazy nádob s květy a s ovocem, které lze také zařadit k Žádníkovým návrhům, náleží například *Koš s ovocem*²⁴⁶ [299]. Koš umístěný vertikálně na hranu dřevěné plochy připomíná známé Caravaggiovo dílo se stejným názvem [300].²⁴⁷ Díla, jež se shodují po stránce námětové a zejména svým zajímavým iluzivním pojednáním, se však odlišují obsahem jednotlivých košů. Caravaggiova myšlenka umístit vedle sebe čerstvé a zkažené ovoce nebo kvetoucí a uvadající listy²⁴⁸ jen z části koresponduje s Žádníkovým košem plným svěžího ovoce.²⁴⁹

Žádníkovy nejzajímavější návrhy zpodobňují amoretty buď jednotlivě, ve věnci spolu s květinami, nebo v pásu, jež tvoří několik ležících, sedících nebo poletujících amorků. Jeho *Amoreti – Roční období*²⁵⁰ [174 - 179], čítající šest kreseb provedených hnědou tuší, zřejmě představují přípravné kresby k později realizovaným rozměrným barevným litografiím *Amoretů*.²⁵¹ Na těchto kresbách charakterizoval jednotlivá roční období andílky s prvky příznačnými pro každou dobu. Kolem andílků, již představují například jaro, jsou umístěny věnce a koše s květy. Mimo další tři kresby, které odpovídají zbylým třem ročním obdobím, nakreslil ještě dvě kresby, které by mohly zastupovat alegorie vítězství. Skupiny andílků doprovázejí předměty, například sekeru, šípy a dokonce přilbu, které naznačují, že šlo o vítězství válečné.

Motivy andílků, i když v tomto případě spíše putti, charakterizujících roční období se zabýval také Josef Mánes, například v olejomalbě *Zima a Jaro*²⁵² [276]. Pokusíme-li se ji porovnat s kresbami Karla Žádníka, musíme pominout barevnou skladbu oleje a soustředit se na kompoziční rozvržení, gesta či pohledy amoretů. Na Mánesově díle podává andílek jinému andílkovi květinu. Toto gesto nalezneme i

²⁴⁶ Karel Žádník, *Koš s ovocem*, nedat., tempera, kartón, 17, 5 x 12 cm, neznač., SM UH, inv. č. U 4942.

²⁴⁷ Caravaggio, *Koš s ovocem*, kolem 1598 – 1599, olej, plátno, 31 x 47 cm, Pinacoteca Ambrosiana, Milán. Viz Gilles Lambert, *Caravaggio*, přeložila Jitka Kňourková, Praha 2005, s. 20.

²⁴⁸ Tamtéž, s. 48.

²⁴⁹ Žádníkův zájem o díla starých mistrů dokládá i jeho další dílo *Hlava starce podle Rembrandta*, v němž zpracovává náměty charakteristické pro tohoto holandského malíře 17. století. – Karel Žádník, *Hlava starce podle Rembrandta*, nedat., olej, plátno, nalepeno na kartón, 20 x 12,5 cm, neznač., SM UH, inv. č. 5038.

²⁵⁰ Karel Žádník, *Amoreti – Roční období*, nedat., tuš, papír, 8 x 22 cm, neznač., SM UH, inv. č. U 5073 – 5078.

²⁵¹ Karel Žádník, *Amoreti* (7 kusů), nedat., barevná litografie, linoleum, různé rozměry, neznač., SM UH, inv. č. 5102.

²⁵² Josef Mánes, *Zima a Jaro*, 1856, olej, plátno, 109 x 32 cm, neznač., Národní galerie v Praze, inv. č. 4619. Viz Hana Volavková, *Josef Mánes, malíř vzorků a ornamentu*, Praha 1981, s. 82.

v Žádníkově kresbě amoretů, konkrétně u léta, kdy ústřední postava amorka jakoby nabízí snop obilí. Na Mánesově malbě lze také vypožorovat zajímavý doplněk v podobě antické vázy zaplněné květy, například tulipány. Analogii této vázy by mohl představovat Žádníkův akvarel *Antické vázy*²⁵³ [275], který obsahuje podobné tulipány.

Pozoruhodné odvětví Žádníkovy tvorby, kterému se věnoval v období, kdy pracoval pro šlechtu, potvrzuje, že byl tento malíř velice otevřený novým úkolům a dokázal se s nimi vypořádat. I když dnes není známo, pro která konkrétní sídla vytvářel své návrhy, rozhodně mají své místo v autorově tvorbě.

4. 4. 2. Portréty (1877 – 1921)

V rozsáhlé tvorbě Karla Žádníka, jež čítá okolo tří stovek kreseb, maleb a grafik, dominují především portrétní práce. Jejich problematikou se začíná zabývat už při svých studiích na vídeňské Akademii, kde byl také prohlášen za vynikajícího figuralistu. Důkazem je tomu například *Kresba muže s plnovousem*²⁵⁴ [169]. Nejzdařilejší portréty však vznikaly v době, kdy byl zaměstnán představiteli šlechtických stavů, tedy v druhé polovině sedmdesátých let 19. století. Jednalo se o práce vytvořené na zakázku podle představ objednavatelů anebo podle děl starých mistrů. Jednou z ukázek Žádníkova exkurzu do staršího umění je olej *Hlava starce podle Rembrandta*²⁵⁵ [351] dle jeho *Autoportrétu*²⁵⁶ [352]. Také vyhotovil několik kopií starších děl, na nichž byli zobrazeni příslušníci šlechtické rodiny. Například vytvořil kopii portrétu *Ludmily Vratislavové z Mitrovic Berchtoldové*²⁵⁷ [226] podle Johanna Nepomuka Endera. Kromě jiného sledoval i tvorbu předních českých umělců druhé poloviny 19. století.

Již dříve se Žádník často inspiroval tvorbou Josefa Mánesa. Nejprve se zabýval jeho díly opěvujícími krajinu, poté bohatými krojovými studiiemi a

²⁵³ Karel Žádník, *Antická váza*, nedat., akvarel, papír, nalepeno na kartón, 30, 5 x 24 cm, neznač., SM UH, inv. č. U 4993.

²⁵⁴ Karel Žádník, *Kresba muže s plnovousem*, nedat., tužka, uhel, karton, 47 x 37 cm, znač. vpravo dole uhlem: ŽÁDNIK, SM UH, inv. č. U 5112.

²⁵⁵ Viz pozn. 249.

²⁵⁶ Rembrandt van Rijn, *Autoportrét*, asi 1655, olej na dřevě, Kunsthistorisches Museum Vienna, pořízeno z: <https://en.wikipedia.org/wiki/Rembrandt>, dne 26. 4. 2015.

²⁵⁷ Viz pozn. 46.

v neposlední řadě i jeho podobiznami. Podobně jako Karel Žádník se i Mánes usadil na šlechtickém sídle, a to na Hané, konkrétně na zámku Čechy pod Kosířem, kde sídlila rodina Sylva-Taroucců. A zde také namaloval několik portrétů, jež si aristokrati objednali, například portrét *Emanuela Sylva – Tarouccy*²⁵⁸ [192], vytvořený podle starší miniatury a spojující veristické pojetí, cituplné propojení s portrétovaným a hladký rukopis.²⁵⁹

Na Státním zámku v Buchlovicích je dnes vystaveno nemnoho Žádníkových šlechtických portrétů, mezi nimi jeden, připomínající zmíněný Mánesův portrét. Jedná se o *Portrét Ludvíka Filipa Sinzendorfa*²⁶⁰ [191] z roku 1877, který byl namalován podle stejnojmenného díla Hyacintha Rigauda z roku 1728²⁶¹ [193].²⁶² Žádníkova kopie tohoto díla, která zpodobňuje hraběte ze Sinzendorfu,²⁶³ je velice zdařilá, avšak některé detaily, jako například část oděvu uchopeného pravou rukou, působí nedokončeně. Ovšem Mánesův portrét příslušníka rodu Sylva-Tarouccy vznikl dříve než tato kopie a také byl proveden v mnohem menším měřítku. Postava Emanuela na rozdíl od Ludvíka stojí, ale paže, pokrčené v bok, jsou pro oba příznačné. Vznosný a bohatě zdobený slavnostní oděv naznačuje jejich urozený původ a bohatství rodů, které reprezentovali. Oba muži jsou navíc těmito oděvy monumentalizováni. V Žádníkově případě je monumentalizace umocněna zvolenými rozměry samotného díla. Pozadí Žádníkovy kopie naznačuje interiér antického chrámu, kdežto Mánes zasadil Emanuela do salonu s výhledem do krajiny. Přesto i v Mánesově figurální malbě nalezneme prvek antické vázy.

Vedle podobizen Josefa Mánesa má Žádníkova portrétní tvorba nejbližší k jednomu z představitelů generace Národního divadla, a to k Františku Ženíškovi,²⁶⁴ který se školil na pražské Akademii v letech 1863 – 1865. Po tomto školení se rozhodl odjet spolu s ředitelem pražské Akademie, Eduardem von

²⁵⁸ Josef Mánes, *Emanuel Sylva – Taroucca*, 1844, olej, plátno, 41 x 26 cm, neznac., Národní galerie v Praze, inv. č. O 5112. Viz Naděžda Blažičková - Horová, *České malířství* (pozn. 180), s. 92.

²⁵⁹ Tamtéž, s. 80.

²⁶⁰ Karel Žádník, *Portrét Ludvíka Filipa Sinzendorfa* (podle předlohy Hyacintha Rigauda), 1877, olej, plátno, 165 x 135 cm, neznac., SZ Buchovice, inv. č. BC 6324.

²⁶¹ Hyacinthe Rigaud (1659 – 1743). Viz Andrew Graham - Dixon (pozn. 130), s. 215.

²⁶² Hyacinthe Rigaud, *Filip Ludvík Václav hrabě ze Sinzendorfu*, 1728, olej, plátno, 166 x 132 cm, Kunsthistorisches museum Vienna, inv. č. GG 9871. Viz http://commons.wikimedia.org/wiki/File:HyacintheRigaud_003.jpg.

²⁶³ Filip Ludvík Václav hrabě ze Sinzendorfu (1671 – 1742). Viz Bohumír Smutný, *Šlechtický manufaktura. Člověk na Moravě ve druhé polovině 18. století*, Brno 2008, s. 13 – 30.

²⁶⁴ Viz pozn. 31.

Engerthem do Vídně.²⁶⁵ Před odjezdem také vytvořil dvě portrétní práce znázorňující jeho rodiče, *Podobiznu umělcovy matky Karoliny*²⁶⁶ a *Podobiznu umělcova otce Josefa*.²⁶⁷ Obě práce dokazují autorovo výtvarné nadání a jeho schopnost postihnout charakter portrétovaných postav prostřednictvím barvy.²⁶⁸

Počátkem roku 1878 odjel Ženíšek do Paříže, kde se setkal s tvorbou Dominiqua Ingrese.²⁶⁹ Ženíšek velice obdivoval Ingresův způsob malby a jeho harmonické uspořádání tvarů a barev. V Paříži se také seznámil s Josefem Šebestianem Daubkem, kterého po návratu do Čech často portrétoval. K nejpovedenějším Ženíškovým portrétům patří například *Podobizna Josefa Šebestiana rytíře Daubka*²⁷⁰ z roku 1878 [354]. Portrét, jenž má reálný základ, charakterizuje také poetický vztah autora k portrétovanému. Podobně jako tomu bylo u Josefa Mánesa. Daubkův portrét byl následujícího roku (1879) vystaven ve Vídni a v roce 1884 reprodukován v časopise *Světazor*.²⁷¹

Prostřednictvím vídeňské výstavy nebo reprodukce v pražském časopisu se s tímto portrétem mohl lépe seznámit také Karel Žádník. Po pečlivém zkoumání Ženíškovy podobizny tak mohl na toto dílo reagovat svojí nedokončenou podobiznou *Hlavy muže s koženou čepicí*²⁷² [353]. Osobitý charakter obou portrétů je zjevný na první pohled, zejména ve tváři. Ušlechtilost obou obrazů zdůrazňují hladce nanesené vrstvy barvy a postavy, které kontrastují se zvoleným pozadím, vzbuzují dojem plastičnosti.

V osmdesátých letech 19. století pokračuje Ženíšek v tvorbě portrétů, obzvláště pro rodinu Nevolů. Namaloval například *Podobiznu Milana Nevole*²⁷³

²⁶⁵ Eduard von Engerth (1818 – 1897). Viz Naděžda Blažičková - Horová, František Ženíšek (pozn. 132), s. 13.

²⁶⁶ František Ženíšek, *Podobizna umělcovy matky Karoliny*, 1865, olej, plátno, 47 x 38 cm, neznač., soukromá sbírka. Viz Tamtéž, s. 4, 197.

²⁶⁷ František Ženíšek, *Podobizna umělcova otce Josefa*, 1865, olej, plátno, 47 x 38 cm, neznač., soukromá sbírka. Viz Tamtéž, s. 5, 197.

²⁶⁸ Tamtéž, s. 13.

²⁶⁹ Dominique Ingres (1780 – 1867). Viz Tamtéž, s. 24.

²⁷⁰ František Ženíšek, *Podobizna Josefa Šebestiana rytíře Daubka*, 1878, olej, plátno, 37 x 29 cm, znač. vpravo nahoře: F Ženíšek 1878, Národní galerie v Praze, inv. č. O 12594. Viz Tamtéž, s. 33, 205.

²⁷¹ Tamtéž, s. 23 – 24, 86.

²⁷² Karel Žádník, *Hlava muže s koženou čepicí*, nedat., olej, dřevo, 21 x 15, 5 cm, neznač., SM UH, inv. č. U 5006.

²⁷³ František Ženíšek, *Podobizna Milana Nevole*, 1884, olej, plátno, 50 x 42 cm, znač. vpravo nahoře: Franta Ženíšek.84.; soukromá sbírka. Viz Naděžda Blažičková - Horová, František Ženíšek (pozn. 132), s. 94, 218.

[203] a jeho manželky *Tekly Nevolové*²⁷⁴ [204], pro něž platí stejná charakteristika jako u Ženíškových předešlých portrétů. Usiluje o co nejvěrnější a nejvýstižnější zobrazení pomocí hladkého rukopisu, zemité barevnosti a podrobnějšího zkoumání detailů.²⁷⁵

Na Ženíškovu portrétní tradici osmdesátých let navazuje také Karel Žádník svými příznačnými *Portréty šlechtice a šlechtičny*²⁷⁶ [201 - 202]. Střízlivé, hladce provedené polopostavy šlechtického páru ukazují autorovo mistrovství a zájem o figuru. Žádník byl schopen studovat díla svých předchůdců, ale i současníků, poučit se z jejich prací a osobitě demonstrovat jejich výtvarné postupy. Úsilí, které věnoval tváři a vybraným detailům, naznačuje jeho schopnost vystihnout charakter portrétovaných a stvrdit ho zvolenou formou.

Ukázněná malířská podoba založená na skutečnosti nebyla do konce 19. století v Žádníkových podobiznách ničím narušena. Preferovaným projevem dozajista uspěl i u svých zaměstnavatelů, kteří tak byli navždy zvěčněni ve svých panstvích.²⁷⁷

Ve střední Evropě, kde doznávalo secesní hnutí, došlo ke konfliktu mezi subjektivním vnímáním světa a potřebou nově zobecnit výtvarné sdělení. Umělci nalézali východiska v nejrůznějších postupech, které se zamýšlely nad otázkou exprese.²⁷⁸ Najít řešení této problematiky se pokusil i Karel Žádník ve své pozdní figurální tvorbě. Četné komorní portréty, které nejspíše vznikly v prvních dvou desetiletích 20. století, ukazují autorovu hloubavost nad jejich pojetím a vykazují známky počínající exprese. Prudké tahy širokými štětci a pastózní nánosy barev nejlépe charakterizují autorovo pojetí expresionismu. Portréty navozují dojem nedokončenosti, jako kdyby si své „modely“ jen v rychlosti naskicoval. Typickými

²⁷⁴ František Ženíšek, *Podobizna Tekly Nevolové*, 1884, olej, plátno, 50 x 42 cm, znač. vpravo nahoře: F. Ženíšek.84.; soukromá sbírka. Viz Tamtéž, s. 95, 218.

²⁷⁵ Tamtéž, s. 87.

²⁷⁶ Karel Žádník, *Portrét šlechtice*, 1880, olej, plátno, nalepeno na lepenec, 54 x 47 cm, znač. vpravo dole: Žádník, SM UH, inv. č. U 5115. – Karel Žádník, *Portrét šlechtičny*, 1880, olej, plátno, nalepeno na lepenec, 54 x 47 cm, znač. vpravo dole: Žádník 80, SM UH, inv. č. 5116.

²⁷⁷ Poslední dva portréty, které vytvořil pro šlechtický pár Logotheti v roce 1921, lze také zařadit do skupiny podobizen tohoto období.

²⁷⁸ Petr Wittlich, *Česká secese*, Praha 1985, s. 294.

příklady tohoto pozdního období jsou *Portrét ženy*²⁷⁹ [320], *Skica ženy s koženým límcem*²⁸⁰ [314] nebo *Muž s vousem*²⁸¹ [384].

Vývoj obsáhlé portrétní tvorby Karla Žádníka lze postupně naznačovat a srovnávat s malíři, jako byli Josef Mánes nebo František Ženíšek. Realistické tendence s prvkem lyričnosti, schopnost vystihnout charakter portrétovaného či naznačit jeho vztah k malíři, odpovídaly nejen Žádníkovým inspiračním vzorům, ale také jemu samotnému.²⁸²

Žádníkova různorodá tvorba ukazuje, že se jednalo o velice všestranného umělce, který byl schopen čerpat z nejrůznějších podnětů a vzorů tehdejší doby jak v českých zemích, tak v jejich okolí. I když se mnohdy podřizoval přáním svých objednavatelů, byl ochoten jejich požadavkům vyhovět, popřípadě dosáhnout určitého kompromisu. Žádník si svých zaměstnavatelů vážil a vždy byl velice vděčný za každou pracovní nabídku, kterou získal. Pilným studiem zkoumal danou problematiku co nejpodrobněji, aby dosáhl co nejlepšího výsledku a zejména spokojenosti ze strany budoucího majitele. Mnohdy upřednostňoval požadavky svých pánů nad svou vlastní tvorbou, takže ve svých dílech nedosáhl takového progresu jako jeho současníci. Počínaje drobnými ilustracemi a konče monumentálními portréty šlechticů a šlechtičen však Žádník potvrdil své mistrovství v oboru malířství.

²⁷⁹ Karel Žádník, *Portrét ženy*, nedat., tempera, lepenka, 18, 6 x 14 cm, neznač., SM UH, inv. č. 5049.

²⁸⁰ Karel Žádník, *Skica ženy s koženým límcem*, nedat., tempera, překližka, 18, 6 x 13 cm, neznač., SM UH, inv. č. 4908.

²⁸¹ Karel Žádník, *Muž s vousem*, nedat., olej, plátno, nalepeno na karton, 14, 2 x 11, 5 cm, neznač., SM UH, inv. č. 4911.

²⁸² Portréty prezentující postavy šlechticů a šlechtičen pocházejí ze sbírek SZ Buchlovice a SH Buchlov. Komornější práce naopak z fondů SM UH.

5. Závěr

V několika kapitolách této bakalářské práce byl nastíněn život a tvorba všestranného umělce Karla Žádníka, který na počátku své tvorby usiloval o prosazení se na poli vídeňské Akademie, avšak uznání dosáhl zejména ve službách aristokratických příslušníků.

Žádník se během svého života seznámil s mnohými předními umělci, a to osobně nebo prostřednictvím jejich tvorby. Seznámení s Karlem V. Klíčem mu umožnilo představit se v roli vynikajícího kreslíře. Žádníkovy reprodukce v tehdejších humoristicko-satirických časopisech byly srovnatelné s kresbami českých i zahraničních ilustrátorů té doby.

Malířovo působení ve Vídni, kde se mimo jiné školil na tamní Akademii pod vedením Karla Wurzingera, bylo také nesmírně přínosné. Sice zde potvrdil svůj post vynikajícího figuralisty, nicméně nebyl s to se poučit z tvorby „velikánů“, jako byl Josef Matyáš Trenkwald, Hans Makart, Josef Tulka nebo Hanuš Schwaiger.

Návrat do rodné země znamenal i návrat k českým tvůrcům minulosti i současnosti. Josef Mánes, Julius Mařák a Antonín Chittussi, kteří se v duchu romantismu obraceli k přírodě, nejvíce inspirovali Karla Žádníka a jeho vlastní krajinné záběry. Žádník však nezkoumal krajinu podrobněji ani se nepokusil zaznamenávat nevšední úkazy, jako tomu bylo u zmíněných autorů.

Josef Mánes ovlivnil Žádníka i prostřednictvím svých národopisných studií. To, že Žádník s nadšením a zájmem tvořil na Moravě, dokazují veškerá díla patřící do této skupiny, a proto je možné je srovnávat s tvorbou jeho předchůdce, tedy Josefa Mánesa i pokračovatele, Joži Uprky.

Největším přínosem pro Žádníkovu tvorbu byla osobnost malíře Františka Ženíška. Podnětů z Ženíškovy tvorby dokázal využít ve svůj prospěch, především v portrétní tvorbě. Ženíškova střídmost, téměř až figurální akademičnost doplněná hladkým rukopisem a tlumenějšími odstíny barev jako by vracela Žádníka k jeho akademickým letům. Žádníkovy a Ženíškovy portréty mají mnoho společného, stejně jako Žádníkovy portréty s Mánesovými. Žádníkova tvorba však zahrnuje jen několik vysoce kvalitních portrétů, za to obrovskou skupinu rozpracovaných děl.

Proto ho nelze zařadit vedle zmíněné tvůrce, ale přinejmenším je lze považovat za Žádníkovy hlavní inspirátory.

Skutečnost, že přínos Karla Žádníka byl doceněn až v druhé polovině 20. století, ukazuje, že nepatřil ke stěžejním představitelům umělecké scény. Navíc nebyl členem žádného uměleckého spolku, takže během svého života neměl příležitost představit svá díla na individuálních či kolektivních výstavách. Navzdory tomu vnímal a vstřebával veškeré podněty svého okolí a tvůrčím způsobem je využíval ve své vlastní tvorbě.

6. Summary

Karel Žádník was born in 1847 in Velká Bystřice and worked until 1923 when he died in Buchlovice. Many of his drawings, paintings and illustrations are preserved which means that he was a versatile artist. At the beginning, he applied to abroad but most of his life lived on the southeast Moravia.

Friendship with Karel Václav Klíč was very important for Žádník's works. Klíč was a publisher and he had many connections with some journals in the Bohemia and abroad. Thanks to Klíč, Žádník obtained many contracts from humorous-satirical journals in Prague, for example *Paleček*, *Švanda dudák* and *Světlozor*. Abroad he created some illustrations for German journal *Über Land und Meer* and for Viennese journal *Illustrierte Welt*. Klíč and Žádník established its own journal called *Borszem Janko* which was published in Budapest.

Then he studied at Academy of Fine Arts in Vienna and he specialized in historical painting. The author could study works of artists like Josef Matyáš Trenkwald, Hans Makart, Josef Tulka and Hanuš Schwaiger. Moreover, he improved his talent in the studio of Eugen Felix. He was ranked among the best portraitists in Viennese Academy.

In 1874, Karel Žádník visited his brother Josef in Velehrad. Painter was charmed by Moravian landscape, traditions and culture so he decided to stay here. He could work and achieve progress in his works. He worked for representatives of aristocratic families, for examples Berchtold, Larische and Liechtenstein. With this aristocratic members he traveled to Hungary, Romania, etc. However, he was employed as an art teacher for their children, a restorer and as a creator of copies of masterpieces.

Works of Karel Žádník were appreciated in the second half of the twentieth century because he didn't belong to the best painters in our country. During his life he had not an opportunity to present his works. He didn't belong to any art associations too. Despite this, he was able to perceive tendencies of his time.

7. Seznam obrazových příloh

- 1) Fotografie malířova ateliéru, nedatováno. Foto: Autor neznámý. SM UH.
- 2) Louis Berchtold a Karel Žádník na hradě Buchlov, nedatováno. Foto: NPÚ ÚPS Kroměříž, *Mobiliární fond SZ Buchlovice*, inv. č. BC13570b019.
- 3) Louis Berchtold při hodině kreslení s malířem Žádníkem, nedatováno. Foto: NPÚ ÚPS Kroměříž, *Mobiliární fond SZ Buchlovice*, inv. č. BC13564b009.
- 4) Horní zámecká budova, 1904. Foto: Autor neznámý. Miloslav Hrdý, *Moje Buchlovice*, Buchlovice 2005, s. 30.
- 5) Fotografie Žádníkova hrobu, 2013.
- 6) Karel Žádník, *Rozmluva majitele s redaktorem*, 1866, lept, papír, 14 x 9, 5 cm, neznačeno. Foto: Pramenný materiál, získáno z fondů SM UH. Lit.: *Veselé listy I*, 1866, 15. 12., s. 29.
- 7) Karel Žádník, *Cum Tramwan – Roman*, 1872 (?), lept, papír, 10, 5 x 14 cm, znač. vpravo dole: Žádník. Foto: Pramenný materiál, získáno z fondů SM UH. Lit.: *Floh kalender*, s. 15.
- 8) Karel Žádník, *Fin Unbetheiligter*, 1873 (?), lept, papír, 12 x 10 cm, znač. vpravo dole: Ž. Karel. Foto: Pramenný materiál, získáno z fondů SM UH. Lit.: *Humoristische Blätter*, 1873.
- 9) Karel Žádník, *Neznámá ilustrace (Tři muži)*, 1873, lept, papír, 13 x 17 cm, znač. vpravo dole: Ž. Karel 1873. Foto: Pramenný materiál, získáno z fondů SM UH. Lit.: *Humoristische Blätter*, 1873.
- 10) Mikoláš Aleš, *Bohové na Zemi*, okolo 1870, technika neuvedena, papír, 63 x 95 cm, znač. vpravo dole: A. Foto převzato: Miroslav Míčko, *Humor a satira v Alšově díle*, in: Týž, Mikoláš Aleš. *Humor a satira*, sv. VIII, Praha 1951, s. 137.
- 11) Karel Žádník, *Ilustrace k textu „Milé dítě...“*, 1874, lept, papír, 13 x 9 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDNIK. Foto: Pramenný materiál, získáno z fondů SM UH. Lit.: *Bilderbuch für Hagestolze*, 1874.

- 12) Karel Žádník, *Ilustrace k textu „Jste slečno...“*, 1874, lept, papír, 13 x 9 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDA. Foto: Pramenný materiál, získáno z fondů SM UH. Lit.: *Bilderbuch für Hagestolze*, 1874.
- 13) Karel Žádník, *Ilustrace k textu „Pane, jak...“*, 1874, lept, papír, 13 x 9 cm, znač. vlevo dole: ŽÁDNIK. Foto: Pramenný materiál, získáno z fondů SM UH. Lit.: *Bilderbuch für Hagestolze*, 1874.
- 14) Karel Žádník, *Ilustrace k textu „Die Wiege“*, 1875, lept, papír, 21 x 9 cm, znač. vpravo dole: Žádník, OK SM UH. Lit.: Emile Mario Vacano, *Dorfbilder*, Wien 1875, s. 5.
- 15) Karel Žádník, *Ilustrace k textu „Die Zwanziger – Nanni“*, 1875, lept, papír, 21 x 9 cm, znač. vpravo dole: Žádník, OK SM UH. Lit.: Emile Mario Vacano, *Dorfbilder*, Wien 1875, s. 25.
- 16) Karel Žádník, *Ilustrace k textu „Die Zwanziger – Nanni“*, 1875, lept, papír, 21 x 14 cm, znač. vpravo dole: Žádník, OK SM UH. Lit.: Emile Mario Vacano, *Dorfbilder*, Wien 1875, s. 31.
- 17) Karel Žádník, *Ilustrace k textu „Uhrenkarl“*, 1875, lept, papír, 21 x 9 cm, znač. vpravo dole: Žádník, OK SM UH. Lit.: Emile Mario Vacano, *Dorfbilder*, Wien 1875, s. 40.
- 18) Karel Žádník, *Ilustrace k textu „Uhrenkarl“*, 1875, lept, papír, 21 x 14 cm, znač. vpravo dole: Žádník, OK SM UH, Lit.: Emile Mario Vacano, *Dorfbilder*, Wien 1875, s. 49.
- 19) Karel Žádník, *Ilustrace k textu „Das Ende der Welt“*, 1875, lept, papír, 21 x 9 cm, znač. vpravo dole: Žádník, OK SM UH. Lit.: Emile Mario Vacano, *Dorfbilder*, Wien 1875, s. 63.
- 20) Karel Žádník, *Ilustrace k textu „Die Herrgottsmacher“*, 1875, lept, papír, 21 x 9 cm, znač. vlevo a vpravo dole: Žádník, OK SM UH. Lit.: Emile Mario Vacano, *Dorfbilder*, Wien 1875, s. 104.
- 21) Karel Žádník, *Ilustrace k textu „Die Herrgottsmacher“*, 1875, lept, papír, 21 x 14 cm, znač. vpravo dole: Žádník, OK SM UH. Lit.: Emile Mario Vacano, *Dorfbilder*, Wien 1875, s. 114.
- 22) Karel Žádník, *K zavádění koňského masa u nás*, 1877, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vpravo dole: Ž. Karel, VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 29, s. 229.
- 23) Karel Žádník, *Zázračné*, 1877, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vlevo dole: Ž. Karel., VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 29, s. 229.
- 24) Karel Žádník, *Které?*, 1877, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vpravo dole: Ž. Karel, VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 29, s. 229.

- 25) Karel Žádník, *Aby neztratil rovnováhu*, 1877, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vlevo dole: Ž. Karel., VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 29, s. 229.
- 26) Karel Žádník, *Ilustrace k textu „Hle, dešť...“*, 1877, lept, papír, 9 x 9 cm, znač. vpravo dole: Karel Ž., VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 29, s. 230.
- 27) Karel Žádník, *Písně v bouři*, 1877, lept, papír, 21, 5 x 18 cm, znač. vlevo dole: Karel Ž., VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 37, s. 292.
- 28) Karel Žádník, *Ilustrace k textu Písně v bouři*, 1877, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vlevo dole: Karel Ž., VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 37, s. 293.
- 29) Karel Žádník, *Chytrý rekruta*, 1877, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. dole uprostřed: Karel Ž., VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 37, s. 293.
- 30) Karel Žádník, *Z doby konvalinek*, 1877, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vlevo dole: Karel Ž., VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 37, s. 293.
- 31) Karel Žádník, *Ztratil řeč*, 1877, lept, papír, 9 x 9 cm, znač. vpravo dole: Ž Karel, VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 38, s. 301.
- 32) Karel Žádník, *Kterak vrátí mluvějí*, 1877, lept, papír, 9 x 9 cm, znač. vpravo dole: Ž Karel, VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 38, s. 301.
- 33) Karel Žádník, *Smutné poselství*, 1877, lept, papír, 18 x 13 cm, znač. vlevo dole: Ž Karel, VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 42, s. 331.
- 34) Karel Žádník, *Na jevišti života (Životopis šaškův)*, 1877, lept, papír, 22 x 8 cm, znač. vpravo uprostřed: Karel Ž., VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 42, s. 332.
- 35) Karel Žádník, *Smutný vtip*, 1877, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vlevo dole: Karel, VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 43, s. 344.
- 36) Karel Žádník, *Ospravedlnění*, 1877, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. dole uprostřed: Ž. Karel, VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 43, s. 344.
- 37) Karel Žádník, *Křivda*, 1877, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vlevo dole: Karel Ž., VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 43, s. 344.
- 38) Karel Žádník, *Zrádce*, 1877, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vpravo dole: Ž Karel, VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 43, s. 344.
- 39) Karel Žádník, *U číše*, 1877, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vlevo dole: Karel Ž., VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 44, s. 348.
- 40) Karel Žádník, *U číše*, 1877, lept, papír, 8 x 8 cm, neznačeno, VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 44, s. 348.

- 41) Karel Žádník, *U číše*, 1877, lept, papír, 8 x 8 cm, neznačeno, VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 44, s. 349.
- 42) Karel Žádník, *Ilustrace k textu „Já mám...“*, 1877, lept, papír, 9 x 9 cm, znač. vpravo dole: Karel Ž, VKO, Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 44, s. 352.
- 43) Karel Žádník, *Úslužný občan*, 1877, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vpravo dole: Karel, VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 44, s. 352.
- 44) Karel Žádník, *Čtyrručná hra*, 1877, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vpravo dole: Ž Karel, VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 44, s. 352.
- 45) Karel Žádník, *Ballada o nosu*, 1877, lept, papír, 10 x 5 cm, znač. vpravo uprostřed: nečitelné, VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 61, s. 484.
- 46) Karel Žádník, *Ballada o nosu*, 1877, lept, papír, 10 x 8 cm, neznačeno, VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 61, s. 484.
- 47) Karel Žádník, *Ballada o nosu*, 1877, lept, papír, 9 x 4, 5 cm, neznačeno, VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 61, s. 484.
- 48) Karel Žádník, *Ballada o nosu*, 1877, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vpravo dole: K. Žádník, VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 61, s. 484.
- 49) Karel Žádník, *Ballada o nosu*, 1877, lept, papír, 8 x 8 cm, neznačeno, VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 61, s. 485.
- 50) Karel Žádník, *Ballada o nosu*, 1877, lept, papír, 8 x 8 cm, neznačeno, VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 61, s. 485.
- 51) Karel Žádník, *Ballada o nosu*, 1877, lept, papír, 6, 5 x 6, 5 cm, znač. vpravo dole: K Žádník., VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 61, s. 485.
- 52) Karel Žádník, *Růže a nosy*, 1877, lept, papír, 16 x 10 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 65, s. 515.
- 53) Karel Žádník, *Já jsem neutrální*, 1877, lept, papír, 16 x 10 cm, znač. vlevo dole: ŽÁDNIK., VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 65, s. 517.
- 54) Karel Žádník, *Já jsem neutrální*, 1877, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vpravo dole: K. ŽADNIK., VKO. Lit.: *Paleček V*, 1877, č. 65, s. 517.
- 55) Karel Žádník, *První lekce*, 1878, lept, papír, 21 x 16 cm, znač. dole uprostřed: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 1, titulní strana.
- 56) Karel Žádník, *U fotografa*, 1878, lept, papír, 21 x 10 cm, znač. vlevo dole: K ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 6, titulní strana.

- 57) Karel Žádník, *Zloděj v rozpacích*, 1878, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 8, s. 64.
- 58) Karel Žádník, *Vezmou to níž!*, 1878, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vpravo dole: K. Žádník, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 8, s. 64.
- 59) Karel Žádník, *Cnostná*, 1878, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vpravo dole: K. ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 8, s. 64.
- 60) Karel Žádník, *Těžká nemoc*, 1878, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vpravo dole: K. ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 8, s. 64.
- 61) Karel Žádník, *Ilustrace k „Maléme kancionálu“*, 1878, lept, papír, 13 x 7 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 12, s. 91.
- 62) Karel Žádník, *Tři věci, které nejdou „Palečkovi“ do hlavy, totiž:*, 1878, lept, papír, 21 x 10 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 12, s. 92.
- 63) Karel Žádník, *Děti mluvívají pravdu*, 1878, lept, papír, 8 x 16 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 15, s. 120.
- 64) Karel Žádník, *Kouří jen „míchanej“!*, 1878, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vpravo dole: Žádník, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 15, s. 120.
- 65) Karel Žádník, *Ilustrace k textu „Mluví se...“*, 1878, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 15, s. 120.
- 66) Karel Žádník, *Neptal se!*, 1878, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 16, s. 125.
- 67) Karel Žádník, *Dobrý sluch*, 1878, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vlevo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 16, s. 125.
- 68) Karel Žádník, *Mělo to něco znamenati?*, 1878, lept, papír, 10 x 21 cm, znač. vpravo a vlevo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 18, s. 140.
- 69) Karel Žádník, *Několik „Palečkem“ vyvrácených přísloví*, 1878, lept, papír, 29 x 16 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 18, s. 141.
- 70) Karel Žádník, *Odůvodněný obrat*, 1878, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vlevo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 19, s. 149.
- 71) Karel Žádník, *V kavárně*, 1878, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 19, s. 149.

- 72) Karel Žádník, *Také kus filosofa*, 1878, lept, papír, 13 x 9 cm, znač. vlevo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 19, s. 152.
- 73) Karel Žádník, *Psí vtip*, 1878, lept, papír, 9 x 16 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 20, s. 156.
- 74) Karel Žádník, *Národní*, 1878, lept, papír, 23 x 9 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 20, s. 160.
- 75) Karel Žádník, *Jen šikovně, hospodyňko!*, 1878, lept, papír, 11 x 16 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 21, s. 164.
- 76) Karel Žádník, *Ta boží ouroda!*, 1878, lept, papír, 8 x 16 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 29, s. 229.
- 77) Karel Žádník, *Kdo dřív přijde, ten dřív mele*, 1878, lept, papír, 23 x 9 cm, znač. vlevo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 30, s. 240.
- 78) Karel Žádník, *Mrcha dobytek*, 1878, lept, papír, 10 x 14 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 31, s. 243.
- 79) Karel Žádník, „*Palečkovy*“ čtyry hlavní trefy, 1878, lept, papír, 29 x 16 cm, znač. vpravo dole: K ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 31, s. 244.
- 80) Mikoláš Aleš, *Čert Dobroděj*, 1872 – 1887, technika neuvvedena, papír, 63 x 95 cm, znač. vlevo nebo vpravo dole: A. Foto převzato: Miroslav Míčko, *Humor a satira v Alšově díle*, in: Týž, *Mikoláš Aleš. Humor a satira*, sv. VIII, Praha 1951, s. 27.
- 81) Max Schultz, *Aus unferer humoristischen Rappe*, 1882, lept, papír, 29 x 16 cm, neznačeno, Lit.: *Illustrierte Welt XXX*, 1882, č. 12, s. 141.
- 82) Karel Žádník, *Bodří venkované (Švec)*, 1878, lept, papír, 29 x 20 cm, znač. vpravo dole: K. Žádník, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 31, s. 245.
- 83) Karel Žádník, *Choutky stáří*, 1878, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 32, s. 251.
- 84) Karel Žádník, *Dva k politování*, 1878, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vlevo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 32, s. 252.
- 85) Karel Žádník, *Bude vojna*, 1878, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 32, s. 252.
- 86) Karel Žádník, *Milosrdný*, 1878, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 32, s. 252.

- 87) Karel Žádník, *Slabý lék*, 1878, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 32, s. 252.
- 88) Karel Žádník, *Bodří venkované (Kovář)*, 1878, lept, papír, 29 x 20 cm, znač. vpravo dole: K ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 34, s. 269.
- 89) Karel Žádník, *Komu náleží?*, 1878, lept, papír, 8 x 16 cm, znač. vpravo dole: ŽADNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 35, s. 275.
- 90) Karel Žádník, *Čáp sv. Františka*, 1878, lept, papír, 29 x 20 cm, znač. vpravo dole: ŽADNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 35, s. 276 - 278.
- 91) Karel Žádník, *Také odpověď*, 1878, lept, papír, 9 x 9 cm, znač. vpravo dole: ZADNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 36, s. 285.
- 92) Karel Žádník, „*Volnost*“ *myšlení*, 1878, lept, papír, 9 x 9 cm, znač. vpravo dole: ZÁDNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 36, s. 285.
- 93) Karel Žádník, *Poslední slova velikých mužů a žen*, 1878, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vpravo dole: ZADNIK, VKO. Lit.: *Paleček VI*, 1878, č. 37, s. 293.
- 94) Karel Žádník, *Wiener Kindertupen*, 1879, lept, papír, 29 x 20 cm, znač. vpravo dole: K. ŽÁDNIK., VKO. Lit.: *Über Land und Meer XXI*, 1879, č. 31, s. 275.
- 95) Karel Žádník, *Bilder von der Wiener Ringstrase*, 1879, lept, papír, 29 x 20 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDNIK., VKO. Lit.: *Über Land und Meer XXI*, 1879, č. 52, s. 1028 – 1029.
- 96) Erdmann Wagner, *Sommervafanz = Träume*, 1879, lept, papír, 29 x 20 cm, neznac., VKO. Lit.: *Über Land und Meer XXI*, 1879, č. 34, s. 673.
- 97) Karel Žádník, *Nepatrná podmínka*, 1881, lept, papír, 9 x 13 cm, znač. vpravo dole: ŽÁDNIK. Foto: Pramenný materiál, získáno z fondů SM UH. Lit.: *Paleček IX*, 1881, nestr.
- 98) Karel Žádník, *Ve studentském hostinci*, 1881, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. vpravo dole: Ž. K. Foto: Pramenný materiál, získáno z fondů SM UH. Lit.: *Paleček IX*, 1881, nestr.
- 99) Karel Žádník, *Všecko má svou dobrou stránku*, 1881, lept, papír, 8 x 8 cm, znač. dole uprostřed: ZADNIK. Foto: Pramenný materiál, získáno z fondů SM UH. Lit.: *Paleček IX*, 1881, nestr.
- 100) Karel Žádník, *Zbožné přání*, 1881, lept, papír, 9 x 9 cm, znač. vpravo dole: ŽADNIK. Foto: Pramenný materiál, získáno z fondů SM UH. Lit.: *Paleček IX*, 1881, č. 38, s. 312.

- 101) Karel Žádník, *Slovenští sekáči na Tatrách*, 1881, lept, papír, 13 x 9 cm, znač. vpravo dole: K. ŽÁDNIK. dle skutečn. Foto: Pramenný materiál, získáno z fondů SM UH. Lit.: *Světozor* XV, 1881, s. 220. – Vlastimír Jelínek, Malíř Karel Žádník, *Malovaný kraj* XII, 1976, č. 6, s. 6.
- 102) Karel Žádník, *Das Powidlfodjen (Pflaumenmusbereitung) in Mähren*, 1882, lept, papír, 9 x 16 cm, znač. vlevo dole: ŽÁDNIK, VKO. Lit.: *Illustrierte Welt* XXX, 1882, č. 10, s. 116.
- 103) Karel Žádník, *Obchůzka tří králů*, 1884, lept, papír, 9 x 13 cm, neznačeno. Foto: Pramenný materiál, získáno z fondů SM UH. Lit.: *Světozor* XVIII, 1884, s. 28.
- 104) Karel Žádník, *Syn Tater*, 1887, lept, papír, 13 x 9 cm, neznačeno. Foto: Pramenný materiál, získáno z fondů SM UH. Lit.: *Světozor* XXI, 1887, s. 284.
- 105) Karel Žádník, *Žena u ručního mlýnku*, 1890, lept, papír, 13 x 9 cm, znač. vpravo dole: ZADNIK. Foto: Pramenný materiál, získáno z fondů SM UH. Lit.: *Světozor* XXIV, 1890, s. 561.
- 106) Karel Žádník, *Amoreti* (7 kusů), nedatováno, barevná litografie, linoleum, různé rozměry, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5102.
- 107) Karel Žádník, *Krajina s potokem*, 23. 5. 1872, tužka, papír, 18 x 22, 4 cm, znač. tužkou vpravo dole: 23. Května 72 Žádník, SM UH, Inv. č. 717.
- 108) Julius Mařák, *Jitřní píseň*, po 1877, olej, plátno, 126 x 90 cm, znač.: Julius Mařák, Národní galerie v Praze, Inv. č. O 6318. Foto převzato: Naděžda Blažičková – Horová (ed.), *Julius Mařák a jeho žáci* (kat. výst.), Jízdárna Pražského hradu 1999, s. 60.
- 109) Antonín Chittussi, *Tuň v lese* (z cyklus „Polem a lesem“), 1886 – 1887, uhel, křída, papír, 26, 6 x 34, 1 cm, Národní galerie v Praze, Inv. č. K-12724. Foto převzato: Roman Prahel, *Antonín Chittussi* (kat. výst.), Národní galerie v Praze 1996, s. 79.
- 110) Karel Žádník, *Interiér mlýna*, kolem 1874, tužka, papír, 13 x 10 cm, znač. tužkou vlevo dole: Ž. K., SM UH, Inv. č. U 4958.
- 111) Karel Žádník, *Alegorická scéna*, 1878, tužka, papír, 20 x 13, 5 cm, neznačeno; tužkou dole: Gezeichnet Buchlowitz 1878!!, SM UH, Inv. č. 5007.
- 112) Karel Žádník, *Pohled na hrad Buchlov*, 1880, tužka, papír, 19, 5 x 28, 9 cm, neznačeno, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 4588.
- 113) Karel Žádník, *Opilec*, 1880, tužka, pero, papír, 8 x 12 cm, znač. tužkou vpravo dole: Žádník 80 s čárkou nad rokem, SM UH, Inv. č. 4932.

- 114) Karel Žádník, *Piják*, 1880, tužka, pero, papír, 13 x 9 cm, znač. tužkou vpravo dole: Žádník 80 s čárkou nad rokem, SM UH, Inv. č. 5051.
- 115) Karel Žádník, *Hrad Buchlov I*, okolo 1880, tužka, papír, 37, 1 x 28, 1 cm, neznačeno, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 4575.
- 116) Karel Žádník, *Hrad Buchlov II*, okolo 1880, tužka, papír, 28, 3 x 37, 3 cm, znač. tužkou vpravo dole: K Žádník, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 4576.
- 117) Karel Žádník, *Amorett*, 1. 4. 1882, tuš, pero, křída, kartón, 30 x 21 cm, znač. černým perem vpravo dole: Žádník 1/4 82, SM UH, Inv. č. U 5062.
- 118) Karel Žádník, *Buchlovjan*, 21. 7. 1887, tužka, uhel, lepenka, 46, 5 x 39 cm, znač. uhlem vpravo dole: ŽÁDNÍK 21/7. 87, SM UH, Inv. č. 5113.
- 119) Karel Žádník, *Akt*, 1887, tužka, papír, 27 x 33 cm, znač. tužkou dole: Zadník 1887, SM UH, Inv. č. U 4998.
- 120) Karel Žádník, *Trh*, kolem 1890, tužka, papír, 27, 2 x 26, 5 cm, znač. tužkou vpravo dole: Žádník K, SM UH, Inv. č. U 4979.
- 121) Karel Žádník, *Mladý muž s volavkou*, 90. léta 19. století (?), tužka, papír, nalepeno na kartón, 31 x 11, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4949.
- 122) Karel Žádník, *Sokolnice*, 90. léta 19. století (?), tužka, papír, nalepeno na kartón, 30 x 10, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4945.
- 123) Karel Žádník, *Dáma se srpem*, 90. léta 19. století (?), tužka, papír, 26 x 9, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4947.
- 124) Karel Žádník, *Žena s košíkem*, 90. léta 19. století (?), tužka, papír, nalepeno na kartón, 32 x 14 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4946.
- 125) Karel Žádník, *Žena s rohem hojnosti*, 90. léta 19. století (?), tužka, papír, 27, 5 x 10, 3 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4943.
- 126) Karel Žádník, *Za moře*, 4. 2. 1907, tužka, křída, papír, 11, 5 x 17 cm, znač. tužkou vpravo dole: Žádník 4/II 07 s čárkou nad rokem, SM UH, Inv. č. U 5054.
- 127) Karel Žádník, *Liechteinovi*, kolem 1910, tužka, papír, 10 x 8, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4976.
- 128) Karel Žádník, *Liechteinovy děti*, kolem 1910, tužka, papír, 12 x 8, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4970.

- 129) Karel Žádník, *Portrét ženy*, 1920, tužka, křída, kartón, 32, 3 x 41, 7 cm, znač. tužkou vpravo dole: Žádník 20 s čárkou nad rokem, SM UH, Inv. č. U 4995.
- 130) Karel Žádník, *Dudek*, nedatováno, tužka, papír, 4, 3 x 9 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5125.
- 131) Karel Žádník, *Hlava koně*, nedatováno, tužka, papír, 19 x 17 cm, znač. vpravo dole K. Ž., SM UH, Inv. č. U 4980.
- 132) Karel Žádník, *Tetřivci*, nedatováno, tužka, papír, 10, 5 x 8, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4963.
- 133) Karel Žádník, *Vlk*, nedatováno, tužka, papír, 24, 7 x 11, 3 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4950.
- 134) Karel Žádník, *Volavka a dva dravci*, nedatováno, tužka, papír, 10, 8 x 21 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4956.
- 135) Karel Žádník, *Skica hradu Buchlov*, nedatováno, tužka, papír, 22 x 30 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4940.
- 136) Karel Žádník, *Hrad* (na rubu: *Postava muže*), nedatováno, tužka, papír, 17 x 11 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4960.
- 137) Karel Žádník, *Hrad Buchlov*, nedatováno, tužka, papír, 30 x 22 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 1614.
- 138) Karel Žádník, *Brána*, nedatováno, tužka, papír, 20 x 17, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 871.
- 139) Karel Žádník, *U Dunaje*, nedatováno, tužka, papír, nalepeno na kartón, 21 x 15 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5053.
- 140) Karel Žádník, *Německý horský statek*, nedatováno, tužka, kartón, nalepeno na papír, 15, 3 x 18, 5 cm, znač. tužkou vpravo dole: K Ž., SM UH, Inv. č. 870.
- 141) Karel Žádník, *Chlapec v haleně*, nedatováno, tužka, papír, nalepeno na kartón, 5, 8 x 9 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4975.
- 142) Karel Žádník, *Chlapec na koni*, nedatováno, tužka, papír, 20 x 31 cm, znač. tužkou vpravo dole: K. Ž., SM UH, Inv. č. U 5042.
- 143) Karel Žádník, *Dáma s rohem hojnosti*, nedatováno, tužka, papír, 14 x 7, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4957.

- 144) Karel Žádník, *Dva muži s čísemi*, nedatováno, tužka, karton, nalepeno na papír, 10 x 14, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4977.
- 145) Karel Žádník, *Námět části betléma*, nedatováno, tužka, papír, nalepeno na kartón, 51 x 35 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5118.
- 146) Karel Žádník, *Námět části betléma*, nedatováno, tužka, papír, 37, 4 x 17, 6 cm, neznačeno, SM UH, inv. č. U 5119.
- 147) Karel Žádník, *Výzdoba stropu návrh*, nedatováno, tužka, papír, 22 x 15, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5058.
- 148) Karel Žádník, *Zastřelený daněk*, nedatováno, tužka, papír, nalepeno na kartón, 19, 8 x 11, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4951.
- 149) Karel Žádník, *Žena s mísou ovoce*, nedatováno, tužka, papír, nalepeno na karton, 13, 5 x 31, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4986.
- 150) Karel Žádník, *Žena s rohem hojnosti*, nedatováno, tužka, papír, 8 x 7, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4973.
- 151) Karel Žádník, *Studie tří žen*, nedatováno, tužka, karton, 17, 7 x 23 cm, neznačeno; tužkou v dolním okraji nápis: Manufacture des gobelins XVIII. siecle, SM UH, Inv. č. U 4981.
- 152) Karel Žádník, *Romantický motiv s barokní vázou*, nedatováno, tužka, kartón, 16, 5 x 21, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 872.
- 153) Karel Žádník, *Dáma v klobouku*, nedatováno, tužka, karton, nalepeno na papír, 15, 8 x 24 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5052.
- 154) Karel Žádník, *Skica muže v zimním kabátě*, nedatováno, tužka, papír, nalepeno na karton, 5, 3 x 9 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4974.
- 155) Karel Žádník, *Studie muže*, nedatováno, tužka, papír, nalepeno na karton, 6, 5 x 7 cm, znač. tužkou vpravo dole: Ž., SM UH, Inv. č. U 4971.
- 156) Karel Žádník, *Muž s knihou*, nedatováno, tužka, papír, 20, 5 x 35 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4939.
- 157) Karel Žádník, *Portrét muže*, nedatováno, tužka, papír, 22, 5 x 29, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4996.
- 158) Karel Žádník, *Portrét muže středních let*, nedatováno, tužka, karton, 47 x 37 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5114.
- 159) Karel Žádník, *Žánrový motiv*, nedatováno, tužka, papír, nalepeno na karton, 22 x 23, 5 cm, znač. vpravo dole tužkou: ŽÁDNÍK, SM UH, Inv. č. 1615.

- 160) Karel Žádník, *Beduín*, nedatováno, tužka, papír, 20, 5 x 33 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4938.
- 161) Karel Žádník, *Pokojská s cigaretou*, nedatováno, tužka, papír, nalepeno na kartón, 20 x 31, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5067.
- 162) Karel Žádník, *Kentauři*, nedatováno, tužka, lepenka, 48 x 39 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5108.
- 163) Karel Žádník, *Krkavci kolem malíře*, nedatováno, tužka, papír, 25 x 28 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5071.
- 164) Karel Žádník, *Muž s vousem*, nedatováno, tužka, papír, nalepeno na karton, 6 x 6, 8 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4972.
- 165) Karel Žádník, *Světnice v kasárnách*, nedatováno, tužka, papír, 13, 5 x 31, 5 cm, neznačeno; tužkou vpravo dole: z vojny Maďar, další 3 slova nečitelná, SM UH, Inv. č. U 4988.
- 166) Karel Žádník, *Divoká kočka*, nedatováno, tužka, uhel, papír, 15, 5 x 19 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4955.
- 167) Karel Žádník, *Studie mladého děvčete*, nedatováno, tužka, uhel, papír, nalepeno na karton, 26, 5 x 29 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5049. Lit.: Vlastimír Jelínek, *Výstava obrazů Karla Žádníka* (kat. výst.), Galerie Slovákckého muzea v Uherském Hradišti 1977, nestr.
- 168) Karel Žádník, *Portrét ženy*, nedatováno, tužka, uhel, papír, 33 x 20, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4997.
- 169) Karel Žádník, *Kresba muže s plnovousem*, nedatováno, tužka, uhel, karton, 47 x 37 cm, znač. vpravo dole uhlem: ŽÁDNIK, SM UH, Inv. č. U 5112.
- 170) Karel Žádník, *Návrh výzdoby*, nedatováno, tužka, pero, kartón, 39, 5 x 30 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4984.
- 171) Karel Žádník, *Rys*, nedatováno, uhel, papír, 16 x 19 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4952.
- 172) Karel Žádník, *Hanačka*, nedatováno, uhel, křída, lepenka, nalepeno na kartón, 61, 5 x 47 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5103.
- 173) Karel Žádník, *Jelen*, nedatováno, uhel, papír, nalepeno na kartón, 36, 5 x 25 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4983.
- 174) Karel Žádník, *Amoreti - Roční období*, nedatováno, tuš, papír, 22 x 8 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5074.

- 175) Karel Žádník, *Amoreti - Roční období*, nedatováno, tuš, papír, 22 x 8 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5077.
- 176) Karel Žádník, *Amoreti - Roční období*, nedatováno, tuš, papír, 22 x 8 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5076.
- 177) Karel Žádník, *Amoreti - Roční období*, nedatováno, tuš, papír, 22 x 8 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5075.
- 178) Karel Žádník, *Amoreti - Roční období*, nedatováno, tuš, papír, 22 x 8 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5078.
- 179) Karel Žádník, *Amoreti - Roční období*, nedatováno, tuš, papír, 22 x 8 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5073.
- 180) Karel Žádník, *Amoreti ve věnci květů*, nedatováno, lavírovaná tuš, papír, 55, 5 x 43, 8 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5107.
- 181) Karel Žádník, *Návrh na květinový ornament*, nedatováno, lavírovaná kresba tužkou, papír, 25 x 16, 2 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5065.
- 182) Karel Žádník, *Postava muže (Střelec)*, nedatováno, lavírovaná kresba, 19, 5 x 10, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 4941.
- 183) Karel Žádník, *Skicák z cest (37 skic)*, nedatováno, tužka, rudka, pero, papír, 19 x 14 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5002.
- 184) Karel Žádník, *Muž z Buchlovic*, 24. listopadu 1876, akvarel, papír, 26, 8 x 19 cm, neznačeno; tužkou dole uprostřed: Buchlau, GVU Ostrava, Inv. č. Gr-2115.
- 185) Karel Žádník, *Krajina*, 1876, akvarel, papír, 15, 5 x 26, 8 cm, neznačeno, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 4582.
- 186) Karel Žádník, *Stojící kůň*, 1876, akvarel, papír, 21 x 24 cm, neznačeno, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 4578.
- 187) Karel Žádník, *Kůň se stájníkem I*, 1876, akvarel, papír, 23, 5 x 32, 6 cm, neznačeno, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 4586.
- 188) Karel Žádník, *Leopold Berchtold na koni*, 1876, akvarel, papír, 33, 7 x 44, 7 cm, znač. červenou barvou vlevo dole: ŽÁDNIK 1876., SZ Buchlovice, Inv. č. BC 5421.
- 189) Karel Žádník, *Studie koně III*, 1876, akvarel, papír, znač. červenou barvou vpravo dole: ŽK; na rubu: Buchlau 1876 (Zadník), SZ Buchlovice, Inv. č. neuvedeno.

- 190) Karel Žádník, *Na projížďce*, 1876, akvarel, papír, 14, 5 x 28, 5 cm, neznačeno, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 4581.
- 191) Karel Žádník, *Portrét Ludvíka Filipa Sinzendorfa* (podle předlohy Hyacintha Rigauda), 1877, olej, plátno, 165 x 135 cm, neznačeno, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 6324. Lit.: Jan Sedlák, *Buchlov a Buchlovice*, Brno 1993, s. 74.
- 192) Josef Mánes, *Emanuel Sylva – Taroucca*, 1844, olej, plátno, 41 x 26 cm, neznač., Národní galerie v Praze, Inv. č. O 5112. Foto převzato: Naděžda Blažičková – Horová (ed.), *České malířství 19. století* (kat. výst.), Klášter sv. Anežky České 1998, s. 92.
- 193) Hyacinthe Rigaud, *Filip Ludvík Václav hrabě ze Sinzendorfu*, 1728, olej, plátno, 166 x 132 cm, Kunsthistorisches museum Vienna, Inv. č. GG 9871. Foto převzato: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:HyacintheRigaud_003.jpg.
- 194) Karel Žádník, *Portrét Anny Hánové*, 1879, akvarel, papír, 21, 5 x 13 cm, neznačeno; tužkou vpravo dole: Anna Hána, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 4577.
- 195) Karel Žádník, *Podobizna staré ženy ve vlněném šálu*, 1879, akvarel, papír, 30, 1 x 22, 5 cm, neznačeno; tužkou vpravo dole (nečitelné), SZ Buchlovice, Inv. č. BC 4585.
- 196) Karel Žádník, *Pozvánka na vánoční výstavu*, 1879, akvarel, papír, 19, 3 x 27 cm, neznačeno, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 4593.
- 197) Karel Žádník, *Kůň před buchlovickou stájí*, 1880, akvarel, tužka, papír, 23, 4 x 25, 2 cm, neznačeno, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 4583.
- 198) Karel Žádník, *Kůň se stájníkem II*, 1880, akvarel, karton, 21, 8 x 30, 8 cm, znač. červenou barvou vpravo dole: ŽK, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 4587.
- 199) Karel Žádník, *Na projížďce*, okolo 1880, akvarel, tužka, papír, 16, 3 x 30, 3 cm, neznačeno, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 4573.
- 200) Karel Žádník, *Smrad'avka*, kolem 1880, tempera, kartón, 32 x 24 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5057.
- 201) Karel Žádník, *Portrét šlechtice*, 1880, olej, plátno, nalepeno na lepence, 54 x 47 cm, znač. vpravo dole: Žádník, SM UH, Inv. č. U 5115.
- 202) Karel Žádník, *Portrét šlechtičny*, 1880, olej, plátno, nalepeno na lepence, 54 x 47 cm, znač. vpravo dole: Žádník 80, SM UH, Inv. č. 5116.

- 203) František Ženíšek, *Podobizna Milana Nevole*, 1884, olej, plátno, 50 x 42 cm, znač. vpravo nahoře: Franta Ženíšek.84.; soukromá sbírka. Foto převzato: Naděžda Blažičková – Horová (ed.), *František Ženíšek (1849 – 1916)* (kat. výst.), Národní galerie v Praze 2005, s. 94.
- 204) František Ženíšek, *Podobizna Tekly Nevolové*, 1884, olej, plátno, 50 x 42 cm, znač. vpravo nahoře: F. Ženíšek.84.; soukromá sbírka. Foto převzato: Naděžda Blažičková – Horová (ed.), *František Ženíšek (1849 – 1916)* (kat. výst.), Národní galerie v Praze 2005, s. 95.
- 205) Karel Žádník, *Krajina s hradem Buchlov*, kolem 1880, tempera, papír, 28, 7 x 37, 2 cm, neznačeno, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 4574.
- 206) Karel Žádník, *Kvetoucí jabloně*, 1881, akvarel, papír, 28 x 23 cm, znač. tužkou vpravo dole: ZADNIK MAI 1881, SM UH, Inv. č. 4985.
- 207) Karel Žádník, *Handrlák*, 1881, akvarel, papír, 44, 5 x 34, 5 cm, znač. tužkou vpravo dole: ŽÁDNÍK 81 s čárkou nad rokem, SM UH, Inv. č. U 5121. Lit.: Vlastimír Jelínek, Malíř Karel Žádník, *Malovaný kraj XII*, 1976, č. 6, s. 6. – Marie Martykánová, *Známý i zapomínaný Karel Žádník, Malovaný kraj XXXIV*, 1998, č. 6, s. 41.
- 208) Karel Žádník, *Cikánský kovář*, 1881, akvarel, papír, 23 x 18 cm, znač. vlevo dole tužkou: ŽÁDNÍK 81 s čárkou nad rokem, SM UH, Inv. č. 4928.
- 209) Karel Žádník, *Slovácký handrlák*, 1881, tempera, lepenka, 33, 7 x 25 cm, znač. červenou barvou vpravo dole: ŽÁDNÍK 81 s čárkou nad rokem, SM UH, Inv. č. U 5122.
- 210) Karel Žádník, *Pasení koní na veselských loukách*, 1881, olej, plátno, 50 x 84, 5 cm, znač. červenou barvou vlevo dole: ŽÁDNÍK. 81. s čárkou nad rokem, SM UH, Inv. č. U 7287. Lit.: Marie Martykánová, *Známý i zapomínaný Karel Žádník, Malovaný kraj XXXIV*, 1998, č. 6, s. 40. – *Světlozor XX*, 1886, s. 717.
- 211) Joža Uprka, *Pasáci u ohně – Na Pastvě*, 1893, olej, plátno, 83 x 132 cm, neznač., Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, Inv. č. O 697. Foto převzato: Helena Musilová (ed.), *Joža Uprka: 1861 – 1940. Evropan slováckého venkova* (kat. výst.), Národní galerie v Praze 2011, s. 288.
- 212) Joža Uprka, *Odpočinek (Polední odpočinek)*, 1895, olej, plátno, 65, 5 x 96, 5 cm, znač. vlevo dole: JU, Moravská galerie v Brně, Inv. č. Z 2644. Foto převzato: Helena Musilová (ed.), *Joža Uprka: 1861 – 1940. Evropan slováckého venkova* (kat. výst.), Národní galerie v Praze 2011, s. 290.
- 213) Karel Žádník, *Kvetoucí stromy*, 1881 (?), akvarel, papír, 12, 5 x 17, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5018.

- 214) Karel Žádník, *Stromy*, 1881 (?), akvarel, papír, 45 x 39 cm, znač. tužkou vpravo dole: K. Žádník, SM UH, Inv. č. U 5110.
- 215) Vojtěch Hynais, *Břeh ostrůvku na Seině*, 1882, akvarel, kvaš, plátno, 44 x 29 cm, znač. vpravo dole: V.H.1882, Národní galerie v Praze, Inv. č. O 11622. Foto převzato: Naděžda Blažíčková – Horová (ed.), *České malířství 19. století* (kat. výst.), Klášter sv. Anežky České 1998, s. 275.
- 216) Karel Žádník, *Scéna u cimbálu*, 1884, olej, překližka, 18, 7 x 24, 3 cm, znač. barvou vlevo dole: ŽÁDNIK. 884 s čárkou nad rokem, SM UH, Inv. č. U 5033.
- 217) Karel Žádník, *Veličanka*, 1889, akvarel, papír, 51 x 41 cm, znač. tužkou vpravo dole: Žádník 89 s čárkou nad rokem, SM UH, Inv. č. U 5111.
- 218) Karel Žádník, *Žena v buchlovském kroji*, 1889, akvarel, lepenka, 55 x 43 cm, znač. tužkou vpravo dole: Žádník 89 s čárkou nad rokem, SM UH, Inv. č. U 5117.
- 219) Josef Mánes, *Veruna Čudová*, 1854, tužka, akvarel, papír, 36, 8 x 25, 3 cm, neznač., Muzeum hlavního města Prahy, Inv. č. 57. Foto převzato: Dagmar Halasová, *Josef Mánes. Libánky na Hané*, Brno 1982, s. 22.
- 220) Josef Mánes, *Jan Postava*, 1854, tužka, akvarel, papír, 36, 8 x 25, 3 cm, neznač. Foto převzato: Dagmar Halasová, *Josef Mánes. Libánky na Hané*, Brno 1982, s. 105.
- 221) Karel Žádník, *Žena malující žudro*, kolem 1889, olej, dřevo, 50 x 39, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 1886. Lit.: Vlastimír Jelínek, *Výstava obrazů Karla Žádníka* (kat. výst.), Galerie Slováckého muzea v Uherském Hradišti 1977, nestr.
- 222) Karel Žádník, *Zátiší s květinami*, 1889, olej, dřevo, 40 x 18 cm, znač. červenou barvou vpravo dole: K. ŽÁDNIK 89 s čarou nad rokem, SM UH, Inv. č. U 5017.
- 223) Karel Žádník, *Tančící šohaj z Tupes (Šohaj s gajdošem)*, 1890, akvarel, kartón, 59 x 45 cm, znač. červenou barvou vlevo nahoře: K ŽÁDNIK. 90 s čárkou nad rokem, SM UH, Inv. č. U 5104. Lit.: Josef Karel Boček, Karel Žádník, malíř Slovácka, *Zpravodaj města Uherské Hradiště X*, 1972, č. 6, s. 20.
- 224) Karel Žádník, *Portrét dívky*, 1890, olej, plátno, 15 x 13 cm, neznačeno; tužkou vpravo dole: 90 s čárkou nad rokem, SM UH, Inv. č. U 5046.

- 225) Karel Žádník, *Venkovská svatba (Svatební tanec v Buchlovicích)*, 1894, akvarel, papír, 15 x 23 cm, znač. červenou barvou vlevo dole: ŽÁDNIK. 94., SZ Buchlovice, Inv. č. BC 5422. Lit.: Josef Pospíšil, *Výtvarné umění v našem okrese, Vlastivědný sborník okresu Uherskohradišského I*, 1947, s. 34.
- 226) Karel Žádník, *Portrét Ludmily Berchtoldové*, 1897 (kopie podle Johanna Nepomuka Endera), olej, lepenka, 63 x 50 cm, znač. červenou barvou vlevo dole: ŽÁDNIK 97 frei nach ENDER, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 7071. Lit.: Jan Sedlák, *Buchlov a Buchlovice*, Brno 1993, s. 29.
- 227) Karel Žádník, *Slovácké chalupy*, kolem 1898, olej, překližka, 31, 5 x 24 cm, znač. vlevo dole: ŽÁDNIK, SM UH, Inv. č. 5066.
- 228) Karel Žádník, *Hrabě Alois Károlyi s řádem Zlatého rouna*, 1899, olej, plátno, 158 x 104 cm, neznačeno; vlevo dole nápis: ALOYSIUS COM KAROLYI NAT 1825 † 1889, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 6594.
- 229) Karel Žádník, *Historická alegorie*, 2. polovina 19. století, akvarel, tužka, papír, 36 x 34, 5 cm, znač. tužkou vpravo dole: Žádník K, GVU Ostrava, Inv. č. Gr-2870.
- 230) Karel Žádník, *Rodový erb Berchtoldů*, konec 19. století, kvaš, papír, 55 x 44 cm, neznačeno, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 6566.
- 231) Karel Žádník, *Procesí*, konec 19. století, tempera, kartón, 25, 4 x 36 cm, znač. tužkou vlevo dole: Žádník (nečitelné), SZ Buchlovice, Inv. č. BC 1054.
- 232) Karel Žádník, *Hrad Buchlov a kaple sv. Barbory*, konec 19. století, olej, plátno, 93 x 180 cm, znač. vlevo dole: K. Žádník, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 6575.
- 233) Karel Žádník, *Krajina (Zámek u rybníka)*, konec 19. století, olej, dřevo, 32 x 20, 5 cm, znač. černou barvou na rubu: (nečitelné) von Karl Žádník, akad. Maler., SZ Buchlovice, Inv. č. BC 7123.
- 234) Karel Žádník, *Dorota Berchtoldová*, konec 19. století, olej, plátno, 200 x 135 cm, neznačeno, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 7348.
- 235) Karel Žádník, *Jakub Berchtold z Trientu*, konec 19. století, olej, plátno, 200 x 135 cm, neznačeno, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 7347.
- 236) Karel Žádník, *Pohled na Buchlovice*, před 1900, tempera, papír, 21 x 35 cm, neznačeno, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 4580. Lit.: Bořek Žižlavský, *Polozapomenutý malíř Slovácka, Chřiby – hory záhad a mýtů XIII*, 2003, č. 74, 17. 9., s. 15.

- 237) Karel Žádník, *Portrét Zikmunda II. Berchtolda*, 1900, akvarel, papír, 35, 9 x 24, 5 cm, znač. tužkou vpravo dole: (nečitelné) Fotografie K. ŽADNÍK, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 4589.
- 238) Karel Žádník, *Cikánská láska*, kolem 1900, olej, překližka, 23 x 31, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5039.
- 239) Karel Žádník, *Rumunská babička*, kolem 1900, olej, plátno, 36 x 27 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5055.
- 240) Karel Žádník, *Alois Berchtold jako dítě*, 1905, pastel, lepenka, 47 x 34 cm, znač. tužkou vpravo dole: Žádník 1905, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 7128.
- 241) Karel Žádník, *Béla Berchtold jako dítě*, 1905, pastel, lepenka, 52 x 40 cm, neznačeno; na rubu nápis: Graf Béla Berchtold geb. in Paris 13 Mai 1895 † in Weidhofen a/d. Ybs. 16 Januar 1906, gemalt., SZ Buchlovice, Inv. č. BC 7179.
- 242) Karel Žádník, *Zikmund III. Berchtold jako dítě*, 1905, pastel, lepenka, 47 x 34 cm, znač. tužkou vpravo dole: Žádník 1905, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 7076.
- 243) Karel Žádník, *Studie dívčí hlavy s kočkou*, kolem 1905, olej, dřevo, 25 x 19, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5040.
- 244) Karel Žádník, *Studie dívky*, 10. 4. 1907, olej, plátno, 13, 5 x 27 cm, neznačeno (datováno vlevo dole 10/4 07), SM UH, Inv. č. 5047.
- 245) Karel Žádník, *Studie mužské hlavy*, 1907 (?), olej, plátno, 17 x 17 cm, neznačeno; tužkou vpravo dole: 3/1 07 s čárkou nad rokem, SM UH, Inv. č. U 5031.
- 246) Karel Žádník, *Studie dívčí hlavy*, 1909, olej, plátno, 12 x 23 cm, neznačeno; tužkou vpravo dole: 22/6 909 s čárkou nad rokem, SM UH, Inv. č. U 5044.
- 247) Karel Žádník, *Pan kolega*, 1910, tempera, lepenka, 33 x 36 cm, znač. červenou barvou vlevo dole: ŽÁDNÍK. 10. s čárkou nad rokem, SM UH, Inv. č. 4934.
- 248) Karel Žádník, *Hradní chodba*, 1911, akvarel, kartón, 26 x 37 cm, znač. tužkou vpravo dole: (nečitelné) 22/9 11 s čárkou nad rokem Žádník, SM UH, Inv. č. U 4935.
- 249) Karel Žádník, *Profesor Genan*, 1915, tempera, papír, 19 x 13 cm, znač. dole uprostřed: Ž; vpravo dole: (nečitelné) profesor Genan 1915, SM UH, Inv. č. U 5048.

- 250) Karel Žádník, *Kaple sv. Barbory*, 1. čtvrtina 20. století, akvarel, papír, 27, 5 x 24 cm, znač. červenou barvou vlevo dole: K. ŽÁDNIK, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 11568.
- 251) Karel Žádník, *Žena v klobouku*, 1919, olej, lepenka, 49 x 34, 5 cm, znač. červenou barvou vpravo dole: Žádník 919 s čárou nad rokem, GVU Hodonín, Inv. č. O-320.
- 252) Karel Žádník, *Selská jizba*, 1921, tempera, kartón, 25 x 34 cm, neznačeno, SZ Buchlovice, Inv. č. BC 4579.
- 253) Karel Žádník, *Frida Logotheti*, 1921, olej, plátno, 124 x 90 cm, znač. červenou barvou vlevo dole: K. ŽÁDNIK. 921. s čárkou nad rokem, SM UH, Inv. č. U 840.
- 254) Karel Žádník, *Hugo Logotheti*, 1921 (?), olej, plátno, 124 x 90 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 841.
- 255) Karel Žádník, *Sv. Martin dělíci se se žebrákem o plášť*, 1921 – 1922 (?), olej, dřevo, 150 x 160 cm, neznačeno, KMB.
- 256) Karel Žádník, *Ztracený ráj*, 1923, tempera, lepenka, 30 x 42 cm, znač. tužkou vpravo dole: Žádník v posteli 23 (nečitelné), SM UH, Inv. č. U 4991.
- 257) Karel Žádník, *Strom života*, 1923, tempera, lepenka, 38 x 30 cm, znač. červenou barvou vlevo dole: K. ŽÁDNIK. v posteli 23 s čárkou nad rokem; tužkou vpravo dole: Indický oltář, SM UH, Inv. č. U 4990.
- 258) Karel Žádník, *Bažant*, nedatováno, akvarel, papír, 13, 5 x 8, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5061.
- 259) Karel Žádník, *Kukačka*, nedatováno, akvarel, papír, 3, 8 x 7, 8 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4962.
- 260) Karel Žádník, *Květina I (smetánka lékařská)*, nedatováno, akvarel, papír, 7, 5 x 9 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4968.
- 261) Karel Žádník, *Květina II (ostrožka stračka)*, nedatováno, akvarel, papír, 8, 8 x 12, 8 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4953.
- 262) Josef Mánes, *Pampeliška*, nedatováno, tužka, akvarel, papír, 30, 3 x 21, 2 cm, neznačeno, Národní galerie v Praze. Foto převzato: Vladimír Novotný, *Josef Mánes: Květiny*, Praha 1941, s. 12. Lit.: Olga Macková, *Josef Mánes*, Praha 1970, s. 42.

- 263) Alois Pokorný, ilustrace z učebnice *Naturgeschichte des Pflanzenreiche*, 1868, technika neuvedena, papír, bez rozměrů, neznačeno. Foto převzato: <http://botany.cz/cs/pokorny/>. Lit.: Alois Pokorný, *Naturgeschichte des Pflanzenreiche*, Praha 1868, s. 76 – 77.
- 264) Pavel Jehlička, ilustrace z *Rostlinopisu v obrazech*, 1875, technika neuvedena, papír, bez rozměrů, neznačeno. Foto převzato: <http://antikstafel.cz/kniha/jehlicka-pavel-rostlinopis-v-obrazich-1875>. Lit.: Pavel Jehlička, *Rostlinopis v obrazech*, Praha 1875, nestr.
- 265) Karel Žádník, *Ledňáček*, nedatováno, akvarel, papír, 4, 5 x 7 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4964.
- 266) Karel Žádník, *Sluky*, nedatováno, akvarel, papír, 9, 5 x 16, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4969.
- 267) Karel Žádník, *Sokol*, nedatováno, akvarel, papír, 7, 6 x 7, 6 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4941.
- 268) Karel Žádník, *Strakapúd*, nedatováno, akvarel, papír, 4 x 8, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4961.
- 269) Karel Žádník, *Studie páva*, nedatováno, akvarel, tužka, papír, 19 x 17 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4980.
- 270) Karel Žádník, *Ťuhýk*, nedatováno, akvarel, papír, 5, 5 x 7, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4965.
- 271) Karel Žádník, *Vlaštovka I*, nedatováno, akvarel, papír, 4 x 8, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4966.
- 272) Karel Žádník, *Vlaštovka II*, nedatováno, akvarel, papír, 3, 8 x 8, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4967.
- 273) Karel Žádník, *Pohled na hrad Buchlov a Barborku*, nedatováno, akvarel, karton, 21 x 26 cm, znač. tužkou vlevo dole: K. Žádník, SM UH, Inv. č. 626.
- 274) Karel Žádník, *Naklepávání kosy*, nedatováno, akvarel, papír, 20 x 27 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 617.
- 275) Karel Žádník, *Antická váza*, nedatováno, akvarel, papír, nalepeno na kartón, 30, 5 x 24 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4993.
- 276) Josef Mánes, *Zima a Jaro*, 1856, olej, plátno, 109 x 32 cm, neznač., Národní galerie v Praze, Inv. č. 4619. Foto převzato: Hana Volavková, *Josef Mánes, malíř vzorků a ornamentu*, Praha 1981, s. 82.

- 277) Karel Žádník, *Květinová výzdoba*, nedatováno, akvarel, papír, 19 x 11 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4948.
- 278) Karel Žádník, *Květinový ornament*, nedatováno, akvarel, papír, 21 x 13 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5011.
- 279) František Ženíšek, *Strop hlediště Národního divadla (detail)*, 1879, technika neuvedena, bez rozměrů, neznačeno. Foto převzato: Naděžda Blažíčková – Horová (ed.), *František Ženíšek (1849 – 1916)* (kat. výst.), Národní galerie v Praze 2005, s. 61.
- 280) Karel Žádník, *Květinový ornament*, nedatováno, akvarel, papír, nalepeno na kartón, 13 x 10, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5064.
- 281) Karel Žádník, *Jelen s loveckým rohem*, nedatováno, akvarel, tužka, papír, 22, 5 x 12 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4944.
- 282) Karel Žádník, *Nádoba s květy*, nedatováno, akvarel, papír, 25 x 18, 2 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4982.
- 283) Karel Žádník, *Návrh rohové výzdoby stropu*, nedatováno, akvarel, papír, nalepeno na kartón, 15, 5 x 13, 5 x 20, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5063.
- 284) Karel Žádník, *Tři lovečtí psi*, nedatováno, akvarel, papír, nalepeno na kartón, 30, 2 x 24 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4994.
- 285) Karel Žádník, *Žena se snopem a pochodní*, nedatováno, akvarel, papír, 15 x 7 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4959.
- 286) Karel Žádník, *Bratr malíře Žádníka*, nedatováno, akvarel, papír, 26, 5 x 15 cm, znač. tužkou vlevo dole: K. Ž., SM UH, Inv. č. U 5059.
- 287) Karel Žádník, *Dáma na bruslích*, nedatováno, akvarel, lepenka, 25, 5 x 10 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 4936.
- 288) Karel Žádník, *Kravička*, nedatováno, kvaš, kartón, 17 x 13 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 649.
- 289) Karel Žádník, *Bažantí rodina*, nedatováno, kvaš, tužka, tuš, lepenka, 27 x 18, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 4925.
- 290) Karel Žádník, *Žena v tureckém šátku*, nedatováno, pastel, lepenka, 50 x 39 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 4999.
- 291) Karel Žádník, *Kosatce*, nedatováno, tempera, plátno, 30, 5 x 25, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 2050.

- 292) Karel Žádník, *Pivoňky*, nedatováno, tempera, karton, 52 x 42 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5106.
- 293) Karel Žádník, *Andělka na Buchlově*, nedatováno, tempera, kartón, 25, 7 x 16, 5 cm, znač. tužkou vlevo dole: 28/8 Žadnik, SM UH, Inv. č. U 650.
- 294) Karel Žádník, *Pohled na hrad Buchlov a Holý kopec*, nedatováno, tempera, plátno, 19 x 34 cm, znač. žlutou barvou uprostřed: ŽADNIK, SM UH, Inv. č. 622.
- 295) Karel Žádník, *Buchlovské nádvoří*, nedatováno, tempera, kartón, 60 x 45 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5124.
- 296) Antonín Mánes, *Pod zříceninou Okoře (Zřícenina)*, 1828, olej, papír na plátně, 33, 5 x 46, 5 cm, znač. vlevo dole: Mánes 1828, Národní galerie v Praze, Inv. č. O 5014. Foto převzato: Naděžda Blažíčková – Horová, *České malířství 19. století* (kat. výst.), Klášter sv. Anežky České 1998, s. 57.
- 297) Karel Žádník, *Krajina v mlze*, nedatováno, tempera, karton, 25 x 19 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 620.
- 298) Karel Žádník, *Muzika U Spáčilů*, nedatováno, tempera, tužka, dřevo, 21 x 31, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5060.
- 299) Karel Žádník, *Koš s ovocem*, nedatováno, tempera, kartón, 17, 5 x 12 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4942.
- 300) Caravaggio (Michelangelo Merisi), *Koš s ovocem*, kolem 1598 – 1599, olej, plátno, 31 x 47 cm, Pinacoteca Ambrosiana, Milán. Foto převzato: Gilles Lambert, *Caravaggio*, přeložila Jitka Kňourková, Praha 2005, s. 20.
- 301) Karel Žádník, *Kytice z plodů*, nedatováno, tempera, papír, nalepeno na kartón, 13 x 11, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4954.
- 302) Karel Žádník, *Dáma v masce*, nedatováno, tempera, papír, 10 x 31 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4987.
- 303) Karel Žádník, *Studie*, nedatováno, tempera, karton, nalepeno na papír, 30 x 12 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 628.
- 304) Karel Žádník, *Dívka s loutnou*, nedatováno, tempera, plátno, 32 x 21 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5109.
- 305) Karel Žádník, *Sv. Lucie*, nedatováno, tempera, papír, 25 x 35, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4926.
- 306) Karel Žádník, *Portrét beduína*, nedatováno, tempera, kartón, 19 x 13 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5048.

- 307) Karel Žádník, *Hrnčířský trh v Rumunsku*, nedatováno, tempera, lepenka, 28, 5 x 41 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5105.
- 308) Karel Žádník, *Šlechtic v přílbě*, nedatováno, tempera, kartón, 22 x 16 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5014.
- 309) Karel Žádník, *Skizza šlechtice*, nedatováno, tempera, kartón, 13 x 8 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5085.
- 310) Karel Žádník, *Dante*, nedatováno, tempera, plátno, nalepeno na kartón, 14 x 12 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5021.
- 311) Karel Žádník, *Poslední hodina*, nedatováno, tempera, lepenka, 49 x 36 cm, znač. tužkou vpravo dole: ŽÁDNIK v posteli – Poslední hodina, SM UH, Inv. č. U 4992.
- 312) Karel Žádník, *Žena se zeleným turbanem*, nedatováno, tempera, karton, 11, 3 x 10, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5095.
- 313) Karel Žádník, *Profesor Kovanda s dcerou*, nedatováno, tempera, karton, 17, 5 x 21 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5050.
- 314) Karel Žádník, *Skica ženy s koženým límcem*, nedatováno, tempera, překližka, 18, 6 x 13 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 4908.
- 315) Karel Žádník, *Hlava muže s vousem*, nedatováno, tempera, lepenka, 20, 5 x 13, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 1002.
- 316) Karel Žádník, *Portrét významného muže*, nedatováno, tempera, karton, 21, 5 x 13, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5069.
- 317) Karel Žádník, *Pan Hank*, nedatováno, tempera, papír, 19 x 14 cm, znač. vlevo dole Ž, SM UH, Inv. č. 5070.
- 318) Karel Žádník, *Rudovous*, nedatováno, tempera, karton, 18, 5 x 13, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5032.
- 319) Karel Žádník, *Portrét dámy s bílým závojem*, nedatováno, tempera, karton, 46 x 38 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5120.
- 320) Karel Žádník, *Portrét ženy*, nedatováno, tempera, lepenka, 18, 6 x 14 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5049.
- 321) Karel Žádník, *Z buchlovského parku*, nedatováno, olej, lepenka, 34 x 25 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 4927. Lit.: Jan Sedlák, *Buchlov a Buchlovice*, Brno 1993, s. 108.

- 322) Karel Žádník, *Studie z přírody*, nedatováno, olej, plátno, 25 x 34 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 621.
- 323) Karel Žádník, *Plachetnice*, nedatováno, olej, překližka, 31 x 39 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 4933. Lit.: Vlastimír Jelínek, *Výstava obrazů Karla Žádníka* (kat. výst.), Galerie Slováckého muzea v Uherském Hradišti 1977, nestr.
- 324) Karel Žádník, *Vesnice s rybníkem*, nedatováno, olej, plátno, 39 x 30 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4989.
- 325) Karel Žádník, *Starý sklípek s doškem*, nedatováno, olej, lepenka, 37 x 33 cm, znač. vlevo dole: K. Žádník, SM UH, Inv. č. 4931. Lit.: Marie Martykánová, *Díla Cyrila Mandela a Karla Žádníka v Galerii Slováckého muzea, Zpravodaj města Uherské Hradiště XXVI*, 1988, č. 10, s. 9.
- 326) Karel Žádník, *Dáma na koni*, nedatováno, olej, plátno, přilepeno na překližce, 31 x 30 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 4978.
- 327) Karel Žádník, *Buchlovjanka*, nedatováno, olej, lepenka, 32 x 25 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5068.
- 328) Karel Žádník, *Dvě ženské postavy*, nedatováno, olej, plátno, 10 x 13 cm, znač. dole uprostřed: Ž, SM UH, Inv. č. U 5043.
- 329) Karel Žádník, *Chlapec v klobouku*, nedatováno, olej, plátno, 48 x 37 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5000.
- 330) Karel Žádník, *Amoretti – 2 hlavičky andělů*, nedatováno, olej, plátno, 29 x 39 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5008.
- 331) Karel Žádník, *Luneta – Roční období*, nedatováno, olej, plátno, 100 x 43 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5100.
- 332) Karel Žádník, *Luneta – Roční období*, nedatováno, olej, plátno, 100 x 43 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5101.
- 333) Karel Žádník, *Zátiší s ovocem a květy*, nedatováno, olej, lepenka, 42 x 32, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 4929.
- 334) Karel Žádník, *Beduín*, nedatováno, olej, kartón, 21, 7 x 16 cm, neznačeno; tužkou nahoře: nečitelné, SM UH, Inv. č. U 4914.
- 335) Karel Žádník, *Beduín s dámou*, nedatováno, olej, překližka, 19 x 21 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4921.
- 336) Karel Žádník, *Maďarský magnát*, nedatováno, olej, překližka, 25, 7 x 18 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5012.

- 337) Karel Žádník, *Maďarský venkovan*, nedatováno, olej, kartón, 15 x 11 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5019.
- 338) Karel Žádník, *Portrét cigána s bílým plnovousem*, nedatováno, olej, plátno, 21, 5 x 16 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5089.
- 339) Karel Žádník, *Portrét staršího Rumuna*, nedatováno, olej, překližka, 18, 3 x 14 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5092.
- 340) Karel Žádník, *Rumunský stařec*, nedatováno, olej, plátno, 24 x 19 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5022.
- 341) Karel Žádník, *Rumunský venkovan*, nedatováno, olej, kartón, 17, 3 x 12, 7 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5094.
- 342) Karel Žádník, *Rumunský venkovan*, nedatováno, olej, lepenka, 16 x 12 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5087.
- 343) Karel Žádník, *Rumunský venkovan v beranici*, nedatováno, olej, lepenka, 15, 5 x 11 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5083.
- 344) Karel Žádník, *Rumunští vesničané*, nedatováno, olej, kartón, 22 x 16 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5015.
- 345) Karel Žádník, *Ludmila Vratislavová z Mitrovic Berchtoldová* (kopie podle Johanna Nepomuka Endera), nedatováno, olej, plátno, 63 x 50 cm, neznačeno, SH Buchlov, Inv. č. BC 7071.
- 346) Karel Žádník, *Marie Alžběta Berchtoldová* (kopie staršího obrazu), nedatováno, olej, plátno, 93 x 75 cm, neznačeno, SH Buchlov, Inv. č. BU 2420.
- 347) Karel Žádník, *Prosper Antonín Sinzendorf* (kopie staršího obrazu), nedatováno, olej, plátno, 93 x 75 cm, neznačeno, SH Buchlov, Inv. č. BU 2421.
- 348) Karel Žádník, *Zikmund I. Berchtold*, nedatováno, olej, plátno, 112 x 80 cm, neznačeno, SH Buchlov, Inv. č. BU 1478.
- 349) Karel Žádník, *Hlava orientálce*, nedatováno, olej, překližka, 20, 2 x 16, 3 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5020.
- 350) Karel Žádník, *Pieta*, nedatováno, olej, plátno, 170 x 120 cm, neznačeno, SH Buchlov, Inv. č. BU 2288.
- 351) Karel Žádník, *Hlava starce podle Rembrandta*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na kartón, 20 x 12, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5038.

- 352) Rembrandt van Rijn, *Autoportrét*, asi 1655, olej na dřevě, Kunsthistorisches Museum Vienna. Foto převzato: <http://en.wikipedia.org/wiki/Rembrandt>.
- 353) Karel Žádník, *Hlava muže s koženou čepicí*, nedatováno, olej, dřevo, 21 x 15, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5006.
- 354) František Ženíšek, *Podobizna Josefa Šebestiana rytíře Daubka*, 1878, olej, plátno, 37 x 29 cm, znač. vpravo nahoře: F Ženíšek 1878, Národní galerie v Praze, Inv. č. O 12594. Foto převzato: Naděžda Blažíčková – Horová (ed.), *František Ženíšek (1849 – 1916)* (kat. výst.), Národní galerie v Praze 2005, s. 205.
- 355) Karel Žádník, *Sv. Metoděj*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na kartón, 29 x 18 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5026.
- 356) Karel Žádník, *Studie hlavy šlechtice*, nedatováno, olej, plátno, 14 x 18 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5027.
- 357) Karel Žádník, *Portrét šlechtice s krejzlem*, nedatováno, olej, překližka, 19, 5 x 15, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5093.
- 358) Karel Žádník, *Muž s bílými vlasy*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na kartónu, 18 x 15 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4913.
- 359) Karel Žádník, *Dívčí portrét*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na překližce, 23 x 16 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5025.
- 360) Karel Žádník, *Hlava mušketýra*, nedatováno, olej, kartón, nalepeno na překližce, 19, 2 x 13, 8 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5081.
- 361) Karel Žádník, *Muž s vousem v beranici*, nedatováno, olej, kartón, nalepeno na překližce, 20 x 15 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4919.
- 362) Karel Žádník, *Muž s vousem*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na kartonu, 18 x 14 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 4922.
- 363) Karel Žádník, *Žena s kožešinovým límcem*, nedatováno, olej, dřevo, 20 x 13, 7 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4915.
- 364) Karel Žádník, *Skica starce v klobouku*, nedatováno, olej, překližka, 22, 7 x 15, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5082.
- 365) Karel Žádník, *Portrét dámy s krejzlem*, nedatováno, olej, dřevo, 23 x 10 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5086.

- 366) Karel Žádník, *Dívka v klobouku*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na překližce, 23 x 14, 7 cm, neznačeno; vlevo dole poznámka tužkou VT↑P, SM UH, Inv. č. U 4920.
- 367) Karel Žádník, *Hlava muže a dítěte*, nedatováno, olej, dřevo, 19 x 15, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5005.
- 368) Karel Žádník, *Žena s rozpuštěnými vlasy*, nedatováno, olej, kartón, nalepeno na překližce, 19, 5 x 15, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4916.
- 369) Karel Žádník, *Skica lodníka s plnovousem*, nedatováno, olej, překližka, 16, 5 x 15 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4909.
- 370) Karel Žádník, *Dívčí portrét*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na překližce, 17 x 16 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5010.
- 371) Karel Žádník, *Muž s vousy a krajovým límcem*, nedatováno, olej, kartón, nalepeno na překližce, 16, 5 x 12, 8 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4917.
- 372) Karel Žádník, *Hlava orientálního starce*, nedatováno, olej, kartón, nalepeno na překližce, 21, 3 x 16 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5080.
- 373) Karel Žádník, *Hlava muže v čepici*, nedatováno, olej, lepenka, nalepeno na karton, 23 x 14 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5072.
- 374) Karel Žádník, *Žena v šátku*, nedatováno, olej, kartón, nalepeno na překližce, 15, 8 x 12, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4912.
- 375) Karel Žádník, *Hlava ženy*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na kartonu, 17, 5 x 13, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5079.
- 376) Karel Žádník, *Muž s plnovousem*, nedatováno, olej, dřevo, nalepeno na karton, 14, 5 x 11, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5004.
- 377) Karel Žádník, *Muž s kloboukem a perem*, nedatováno, olej, dřevo, 16 x 14, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5097.
- 378) Karel Žádník, *Profil muže s plnovousem*, nedatováno, olej, dřevo, 13 x 8, 5 cm, znač. černou barvou vlevo dole: K. Ž., SM UH, Inv. č. 5096.
- 379) Karel Žádník, *Studie mladého muže*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na kartonu, 15, 8 x 13 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 4924.
- 380) Karel Žádník, *Portrét dítěte*, nedatováno, olej, překližka, 13, 2 x 10 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5098.
- 381) Karel Žádník, *Portrét mladé dámy*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na karton, 13, 5 x 10, 2 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5091.

- 382) Karel Žádník, *Skica muže*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na karton, 15 x 9, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5009.
- 383) Karel Žádník, *Muž s krejzlem a karafiátem*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na kartonu, 14, 5 x 11 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5084.
- 384) Karel Žádník, *Muž s vousem*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na karton, 14, 2 x 11, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 4911.
- 385) Karel Žádník, *Děvčátko*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na karton, 15, 7 x 12 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 4910.
- 386) Karel Žádník, *Stařec s plnovousem*, nedatováno, olej, dřevo, 16, 9 x 11, 7 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5003.
- 387) Karel Žádník, *Portrét mladé dámy*, nedatováno, olej, překližka, 16 x 15 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5090.
- 388) Karel Žádník, *Hlavička dívky*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na karton, 15, 5 x 12, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5056.
- 389) Karel Žádník, *Studie dvou hlav*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na karton, 25 x 22 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5036.
- 390) Karel Žádník, *Skica dívky v klobouku*, nedatováno, olej, dřevo, 16, 5 x 10 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 4907.
- 391) Karel Žádník, *Muž v baretu/ s krejzlem*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na karton, 18 x 14 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 4923.
- 392) Karel Žádník, *Studie dívčí hlavy*, nedatováno, olej, plátno, 12, 5 x 27 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5028.
- 393) Karel Žádník, *Dívka s červenou stuhou*, nedatováno, olej, plátno, 16 x 13 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 648.
- 394) Karel Žádník, *Portrét dívky*, nedatováno, olej, plátno, 17 x 14 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5045.
- 395) Karel Žádník, *Studie dívčí hlavy*, nedatováno, olej, plátno, 16 x 16, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5029.
- 396) Karel Žádník, *Studie mužské hlavy*, nedatováno, olej, plátno, 19, 5 x 16, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5030.
- 397) Karel Žádník, *Portrét mladé dámy*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na kartónu, 28 x 15 cm, neznačeno; u dolního okraje tužkou nečitelná poznámka, SM UH, Inv. č. U 5023.

- 398) Karel Žádník, *Hlava starce*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na papír, 15 x 10, 7 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 1001.
- 399) Karel Žádník, *Studie dívky*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na lepenku, 27 x 16 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5016.
- 400) Karel Žádník, *Dáma s cigaretou*, nedatováno, olej, lepenka, 22 x 29 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 4930.
- 401) Karel Žádník, *Tvář mladé dámy*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na překližce, 27 x 17 cm, neznačeno; tužkou vpravo dole nečitelná poznámka, SM UH, Inv. č. U 5013.
- 402) Karel Žádník, *Portrét dámy v bílé čepici*, nedatováno, olej, karton, 44, 5 x 34, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5123.
- 403) Karel Žádník, *Muž s vousy v klobouku*, nedatováno, olej, kartón, nalepeno na překližce, 18, 3 x 15, 3 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 4918.
- 404) Karel Žádník, *Portrét malíře K. Videňského*, nedatováno, olej, překližka, 17, 5 x 14, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5088.
- 405) Karel Žádník, *Portrét muže*, nedatováno, olej, dřevo, 32 x 20, 7 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5041.
- 406) Karel Žádník, *Dáma v klobouku*, nedatováno, olej, lepenka, 20 x 19, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5035.
- 407) Karel Žádník, *Studie muže v klobouku*, nedatováno, olej, tempera, překližka, 19 x 18 cm, znač. vlevo dole červenou barvou: ŽÁDNÍK, SM UH, Inv. č. U 5037.
- 408) Karel Žádník, *Ženská hlava doprava*, nedatováno, olej, plátno, 22 x 19 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 1004.
- 409) Karel Žádník, *Hlava starce v klobouku*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na kartón, 17 x 14 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5099.
- 410) Karel Žádník, *Muž v širáku a bílém límci*, nedatováno, olej, plátno, nalepeno na papír, 19 x 15 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 1000.
- 411) Karel Žádník, *Hlava muže*, nedatováno, olej, lepenka, 15 x 21 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5024.
- 412) Karel Žádník, *Starší člověk*, nedatováno, olej, kartón, 19 x 14 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 647.

- 413) Karel Žádník, *Hlava muže s knírem*, nedatováno, olej, karton, nalepeno na papír, 11, 8 x 8 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 999.
- 414) Karel Žádník, *Hlava dívky doleva*, nedatováno, olej, karton, nalepeno na papír, 12 x 8 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 1003.
- 415) Karel Žádník, *Hlava muže v kožeštinové čepici*, nedatováno, olej, plátno, 18, 5 x 13 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 625.
- 416) Karel Žádník, *Hlava dívky*, nedatováno, olej, plátno, 64 x 31 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 623.
- 417) Karel Žádník, *Hlava dívky*, nedatováno, olej, lepenka, 22 x 17 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 627.
- 418) Karel Žádník, *Hlava dámy*, nedatováno, olej, plátno, 15 x 12 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 644.
- 419) Karel Žádník, *Hlava dámy*, nedatováno, olej, plátno, 10 x 8 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 645.
- 420) Karel Žádník, *Hlava starce v klobouku*, nedatováno, olej, lepenka, 15 x 21 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 646.
- 421) Karel Žádník, *Hlava muže v bílém límci (studie)*, nedatováno, olej, plátno, 15 x 8 cm, znač. vpravo dole, SM UH, Inv. č. U 1005.
- 422) Karel Žádník, *Dáma s kloboukem*, nedatováno, olej, tempera, lepenka, 75 x 47 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 1944.
- 423) Karel Žádník, *Vlastní portrét*, nedatováno, olej, plátno, 67 x 51, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 2937. Lit.: Bořek Žižlavský, Polozapomenutý malíř Slovácka, *Chřiby – hory záhad a mýtů XIII*, 2003, č. 74, 17. 9., s. 15. – Vlastimír Jelínek, *Výstava obrazů Karla Žádníka* (kat. výst.), Galerie Slováckého muzea v Uherském Hradišti 1977, nestr. – Vlastimír Jelínek, Malíř Karel Žádník, *Malovaný kraj XII*, 1976, č. 6, s. 6.
- 424) Karel Žádník, *Autoportrét*, nedatováno, olej, plátno, 47 x 38, 5 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. 5001. Lit.: Marie Martykánová, Znamý i zapomínaný Karel Žádník, *Malovaný kraj XXXIV*, 1998, č. 6, s. 40.
- 425) Karel Žádník, *Kuchyňské nářadí*, nedatováno, olej, překližka, 29, 8 x 19 cm, neznačeno, SM UH, Inv. č. U 5034.

8. Seznam použitých zkratk

SM UH	Slovácké muzeum v Uherském Hradišti
GSM UH	Galerie Slováckého muzea v Uherském Hradišti
GVU Ostrava	Galerie výtvarného umění v Ostravě
GVU Hodonín	Galerie výtvarného umění v Hodoníně
SZ Buchlovice	Státní zámek v Buchlovicích
SH Buchlov	Státní hrad Buchlov
KMB	kostel sv. Martina v Buchlovicích
OK SM UH	Odborná knihovna Slováckého muzea v Uherském Hradišti
VKO	Vědecká knihovna v Olomouci
PNP Praha	Památník národního písemnictví Praha
MZA Brno	Moravský zemský archiv Brno
ZA v Opavě	Zemský archiv v Opavě
SOkA Olomouc	Státní okresní archiv Olomouc
SOkA Uherské Hradiště	Státní okresní archiv Uherské Hradiště
NPÚ ÚPS Kroměříž	Národní památkový ústav, územní památková správa Kroměříž
znač.	značeno
neznač.	neznačeno
Inv. č.	inventární číslo
Lit.	literatura

9. Prameny – seřazené abecedně

MZA Brno, Rodinný archiv Berchtoldů, *Korespondence*, inv. č. 408.

MZA Brno, Rodinný archiv Berchtoldů, *Korespondence*, inv. č. 532.

Sbírkový fond SM UH, Pozůstalost Karla Žádníka, *Školný vysvědčení*, inv. č.

H 6655.

Sbírkový fond SM UH, Pozůstalost Karla Žádníka, *Vysvědčení (Osvědčení)*, inv. č.

H 6656.

Sbírkový fond SM UH, Pozůstalost Karla Žádníka, *Imatrikulační dekret*, inv. č.

H 6657.

SOkA Uherské Hradiště, Sčítací operáty, Velehrad 1869 – 1880, inv. č. 962.

ZA v Opavě – pobočka Olomouc, Matrika narozených ve Velké Bystřici (1824 – 1840), inv. č. 8138.

ZA v Opavě – pobočka Olomouc, Matrika narozených ve Velké Bystřici (1841 – 1849), inv. č. 8139.

10. Literatura – seřazená abecedně

Anonymní autor, Na výstavu Karla Žádníka, *Slovácká jiskra* XXVII, 1977, č. 27, 6. 7., s. 3.

Anonymní autor, Výtvarné umění Uherskohradištska, *Rovnost* LII, 1987, č. 108, 12. 5., s. 3.

Jan Baleka, *Výtvarné umění: Výkladový slovník (malířství, sochařství, grafika)*, Praha 1997.

Rostislav Bartocha, Příteli z nejmilejších!, *Zpravodaj města Uherské Hradiště* IX, 1971, č. 1, s. 36.

Rostislav Bartocha, Příteli z nejmilejších!, *Zpravodaj města Uherské Hradiště* IX, 1971, č. 2, s. 31 – 32.

Naděžda Blažičková - Horová (ed.), *České malířství 19. století* (kat. výst.), Klášter sv. Anežky České 1998.

Naděžda Blažičková - Horová (ed.), *František Ženíšek (1849 – 1916)* (kat. výst.), Národní galerie v Praze 2005.

Naděžda Blažičková - Horová (ed.), *Julius Mařák a jeho žáci* (kat. výst.), Jízdárna Pražského hradu 1999.

Naděžda Blažičková - Horová, *Malířská rodina Mánesů*, Praha 2002.

Josef Karel Boček, Hradištské monografie, *Zpravodaj města Uherské Hradiště* VII, 1969, č. 5, s. 8 – 9.

Josef Karel Boček, Karel Žádník, malíř Slovácka, *Zpravodaj města Uherské Hradiště* X, 1972, č. 6, s. 20 – 22.

Antonín Dostál, *J. J. Rousseau*, Praha 1947.

Andrew Graham - Dixon, *Umění*, přeložili Dušan Zbavitel a kol., Praha 2010.

Romana Habartová a kol., *František Kretz (1859-1929) – sběratel, národopisec, novinář*, Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, 2009.

Dagmar Halasová, *Josef Mánes. Libánky na Hané*, Brno 1982.

Vlasta Havelková, Výstava lidového umění a průmyslu ve Vídni, *Národopisný věstník československý* I, 1906, s. 59 – 61.

Milan Hlavačka, *Dějepis pro gymnázia a střední školy 3 – Novověk*, Praha 2001.

Adolf Hoffmeister, *Karel Václav Klíč. O zapomínaném umělci, který se stal vynálezcem*. Praha 1955.

Helena Chabičová, Secesní období v tvorbě malíře Ludvíka Ehrenhafta, *Slovácko 1999 XLI*, Uherské Hradiště 2000, s. 299-309, zvl. s. 299.

Otakar Chaloupka, *Příruční slovník české literatury od počátků do r. 1945*, Praha 2001.

Jan Chovanec, *Květy nepožehnané lásky*, Uherský Brod 2000.

Vlastimír Jelínek, Malíř Slovácka – Karel Žádník, *Slovácká jiskra* XXII, 1972, č. 19, 12. 5., s. 4.

Vlastimír Jelínek, Malíři Karlu Žádníkovi, *Zpravodaj města Uherské Hradiště* XI, 1973, č. 12, s. 14 – 16.

Vlastimír Jelínek, Malíř Karel Žádník, *Malovaný kraj* XII, 1976, č. 6, s. 6 - 7.

Vlastimír Jelínek, Pozoruhodná výstava, *Zpravodaj města Uherské Hradiště* XV, 1977, č. 9, s. 14.

Vlastimír Jelínek, *Výstava obrazů Karla Žádníka* (kat. výst.), Galerie Slováckého muzea v Uherském Hradišti 1977.

Franta Jilík, Antoš Frolka, *Zahrada Moravy* II, 1925, s. 113 – 116.

Alois Jirásek, *Staré pověsti české*, Český Těšín 2002.

Jiří Jůza, *Jurečkova obrazárna. Počátky galerijní činnosti v Ostravě* (kat. výst.), Galerie výtvarného umění v Ostravě 2006, s. 89.

Vilém Jůza, *Česká kresba 19. století* (kat. výst.), Severomoravská galerie výtvarného umění v Ostravě 1987.

Jaroslav Kačer, *Joža Uprka: 1861-1940*, Hodonín 2011.

Zdeněk Kadlčík, Významné jubileum uherskohradištské turistiky, *Zpravodaj města Uherské Hradiště*, 2006, č. 3, s. 12-13.

Daniel Kollár – Ján Lacika – Peter Podolák, *Slovensko: putovanie po regiónoch*, Bratislava 2003, s. 159.

Joseph Kraus, *Wilhelm Busch*, Reinbek bei Hamburg 1991.

František Kretz, Karel Žádník (Vzpomínka posmrtná), in: Roman Havelka – František Hoplíček – Oldřich Koblížek, *Almanach Sdružení výtvarných umělců moravských v Hodoníně*, Hodonín 1924 – 1925, s. 36 - 41.

Miroslav Lamač, *Josef Mánes*, Praha 1956.

Gilles Lambert, *Caravaggio*, přeložila Jitka Kňourková, Praha 2005.

Oldřich Lasák, *Z malířova zápisníku. Vzpomínkové črty na malíře, sochaře a literáty*. Olomouc 1946.

Olga Macková, *Josef Mánes*, Praha 1970.

Alena Malá, *Signatury českých a slovenských výtvarných umělců*, Ostrava 2010.

Zdenka Maršálková, Ochránce buchlovických tradic, *Buchlovský zpravodaj XV*, č. 7-8, 2009, s. 21.

Marie Martykánová, Díla Cyrila Mandela a Karla Žádníka v Galerii Slováckého muzea, *Zpravodaj města Uherské Hradiště XXVI*, 1988, č. 10, s. 8 – 10.

Marie Martykánová, Výtvarné umění Uherskohradištska, *Slovácká jiskra XXXVII*, 1987, č. 19, 13. 5., s. 6.

Marie Martykánová, Známý i zapomínaný Karel Žádník, *Malovaný kraj XXXIV*, 1998, č. 6, s. 40 – 41.

Masarykův slovník naučný: lidová encyklopedie všeobecných vědomostí. VII. Š - Ž, Praha 1933, s. 1043.

Petr Mašek, *Šlechtické rody v Čechách, na Moravě a ve Slezsku od Bílé hory do současnosti*. I. A-M. Praha 2008.

Antonín Matějček, *Národní divadlo a jeho výtvarníci*, Praha 1954.

- Miroslav Mičko, *Mikoláš Aleš. Humor a satira*, sv. VIII, Praha 1951.
- Bedřich Moser (red.), *Almanach poznání 1931*, Praha 1931.
- Neznámý autor, Malíř Slováků, *Rovnost* LXXXII, 1967, č. 169, 15. 7., s. 3.
- Miloslav Novotný (ed.), *České humoresky*, Praha 1947.
- Vladimír Novotný, *Josef Mánes: Květiny*, Praha 1941.
- Jaroslav Paur, *Josef Mánes. Výbor obrazů a kreseb z jeho díla*, Praha 1939.
- Jaroslav Pelikán, *Průvodce historií a stálou expozicí*, Hodonín 1985.
- Jaroslav Pelikán, Sdružení výtvarných umělců moravských, in: Ladislava Hornáková a kol., *100 SVUM: 100. výročí založení Sdružení výtvarných umělců moravských v Hodoníně* (kat. výst.), Galerie výtvarného umění v Hodoníně 2007, s. 14 – 19.
- Taťána Petrasová – Helena Lorenzová (eds.), *Dějiny českého výtvarného umění III/1, 1780/1890*, Praha 2001.
- José Pijoán, *Dějiny umění VIII*, Praha 1981.
- Ivan Plánka, *Cyril Mandel: výběr z díla* (kat. výst.), Galerie výtvarného umění v Hodoníně 1988.
- Josef Pospíšil, Výtvarné umění v našem okrese, *Vlastivědný sborník okresu Uherskohradištského I*, 1947, s. 31 – 36.
- Roman Prahl, *Antonín Chittussi* (kat. výst.), Národní galerie v Praze 1996.
- František Ladislav Rieger, *Slovník naučný*. IX. Š – V, Praha 1872, s. 566.
- František Ladislav Rieger, *Slovník naučný*. X. W – N, Praha 1873, s. 170.
- František Sečka, Štěpán Jež a Radějov, *Malovaný kraj XLII*, 2006, č. 6, s. 15.
- Jan Sedlák, *Buchlov a Buchlovice*, Brno 1993.
- Vladimír Scheufler, Světová výstava ve Vídni v roce 1873 a počátky české etnografie, in: *Počátky vědeckého národopisu a studium českého a slovenského lidového umění*, Olomouc 1983, s. 638 – 641.

Bohumír Smutný, *Šlechtický manufakturista. Člověk na Moravě ve druhé polovině 18. století*, Brno 2008, s. 13 – 30.

Jaroslav B. Svrček, *Moravský l'ud a kraj vo výtvarnom umení*, Bratislava 1956.

Hana Ševčíková, Červencová výročí středomoravského regionu, *Týnecké listy XXII*, září 2012, s. 7.

Jaroslav Švehla, *Jan Otto: kus historie české knihy*, Jinočany 2002.

Vojtěch Tilkovský, *Výtvarná pozostalost' Milana Th. Mitrovského*, Bratislava 1943.

Daniela Tinková, *Francouzská revoluce*, Praha 2008.

Prokop Toman, *Nový slovník Československých výtvarných umělců*. II. L-Ž, Praha 1993, s. 700-701, 703-704, 743-744.

Raoul Trojan – Bohumír Mráz, *Malý slovník výtvarného umění*, Praha 1996.

Josef Richard Vilímek, *Kyticka pomněnek z mlžin a začátků nakladatelství Jos. R. Vilímka*, Praha 1939.

Tomáš Vlček, Dílo Joži Uprky v proměnách umění konce 19. a počátku 20. století, in: Helena Musilová (ed.), *Joža Uprka: 1861 – 1940. Evropan slováckého venkova* (kat. výst.), Národní galerie v Praze 2011, s. 61 – 76.

Vojtěch Volavka, *České malířství a sochařství 19. století*, Praha 1968.

Hana Volavková, *Josef Mánes, malíř vzorků a ornamentu*, Praha 1981.

Jiří Vykoukal, *Hanuš Schwaiger (1854 – 1912)* (kat. výst.), Státní galerie výtvarného umění v Chebu 1999.

Walter Wagner, *Die Geschichte der Akademie der Bildenden Künste in Wien*, Wien 1967.

Petr Wittlich, *Česká secese*, Praha 1985.

Bořek Žižlavský, Karel Žádník upoutal návštěvníky, *Buchlovský zpravodaj XIV*, 2008, č. 7-8, 1. 7., s. 16.

Bořek Žižlavský, Malíř Karel Žádník, *Slovácké noviny IV*, 1993, č. 9, 3. 3., s. 4.

11. Internetové zdroje – seřazené abecedně

Jan Blahůšek, Historický přehled obrazové dokumentace tradiční lidové hudby a hudebních nástrojů, in: idem, *Ikonografické doklady lidové hudby na jihovýchodní Moravě. Lidoví hudebníci a jejich hudební nástroje na fotografiích, kresbách a malbách do 30. let 20. století* (dizertační práce), Ústav hudební vědy FF MU, Brno 2010, s. 23 - 56, zvl. s. 42.

http://is.muni.cz/th/11052/ff_d/Disertace_IS.pdf, vyhledáno 3. 10. 2013.

Lenka Pazourková, *Protiválečná karikatura v díle Adolfa Hoffmeistera* (diplomová práce), Ústav hudební vědy FF MU, Brno 2009.

http://is.muni.cz/th/174423/ff_b/Text_prace.pdf, vyhledáno 13. 5. 2014.

Bohumila Sečková, Škola Joži Uprky, in: eadem, *Škola Joži Uprky. Výtvarní umělci moravského Slovácka v první polovině 20. století* (diplomová práce), Ústav hudební vědy FF MU, Brno 2008, s. 17 - 24, zvl. s. 17.

http://is.muni.cz/th/178455/ff_b/BcPraceSeckova.pdf, vyhledáno 6. 11. 2012.

Věra Štěpánková, *Václav Čeněk Bendl Stránický – Humoresky* (diplomová práce), Ústav české literatury a knihovnictví FF MU, Brno 2006.

http://is.muni.cz/th/75261/ff_b/Vaclav_Bendl.pdf, vyhledáno 13. 5. 2014.

Anna Surá, Malíři Moravského Slovenska v 19. století a na přelomu 19. a 20. století, in: eadem, *Odras tradiční lidové kultury v malířství na jihovýchodní Moravě* (diplomová práce), Ústav evropské etnologie FF MU, Brno 2010, s. 14 - 28, zvl. s. 17 - 18.

http://is.muni.cz/th/146139/ff_m/Anna_Sura.pdf, vyhledáno 6. 11. 2012.

12. Literatura o Karlu Žádníkovi – seřazená chronologicky

1924 - 1925

František Kretz, Karel Žádník (Vzpomínka posmrtná), in: Roman Havelka – František Hoplíček – Oldřich Koblížek, Almanach Sdružení výtvarných umělců moravských v Hodoníně, Hodonín 1924 – 1925, s. 36 - 41.

1933

Masarykův slovník naučný: lidová encyklopedie všeobecných vědomostí. VII. Š - Ž, Praha 1933, s. 1043.

1947

Josef Pospíšil, Výtvarné umění v našem okrese, *Vlastivědný sborník okresu Uherskohradištského* I, 1947, s. 31 – 36.

1956

Jaroslav B. Svrček, *Moravský l'ud a kraj vo výtvarnom umení*, Bratislava 1956.

1967

Neznámý autor, Malíř Slováků, *Rovnost* LXXXII, 1967, č. 169, 15. 7., s. 3.

1969

Josef Karel Boček, Hradištské monografie, *Zpravodaj města Uherské Hradiště* VII, 1969, č. 5, s. 8 – 9.

1972

Vlastimír Jelínek, Malíř Slovácka – Karel Žádník, *Slovácká jiskra* XXII, 1972, č. 19, 12. 5., s. 4.

Josef Karel Boček, Karel Žádník, malíř Slovácka, *Zpravodaj města Uherské Hradiště* X, 1972, č. 6, s. 20 – 22.

1973

Vlastimír Jelínek, Malíři Karlu Žádníkovi, *Zpravodaj města Uherské Hradiště* XI, 1973, č. 12, s. 14 – 16.

1976

Vlastimír Jelínek, Malíř Karel Žádník, *Malovaný kraj XII*, 1976, č. 6, s. 6 - 7.

1977

Vlastimír Jelínek, *Výstava obrazů Karla Žádníka* (kat. výst.), Galerie Slovákého muzea v Uherském Hradišti 1977.

Anonymní autor, Na výstavu Karla Žádníka, *Slovácká jiskra XXVII*, 1977, č. 27, 6. 7., s. 3.

Vlastimír Jelínek, Pozoruhodná výstava, *Zpravodaj města Uherské Hradiště XV*, 1977, č. 9, s. 14.

1985

Jaroslav Pelikán, *Průvodce historií a stálou expozicí*, Hodonín 1985.

1987

Anonymní autor, Výtvarné umění Uherskohradištska, *Rovnost LII*, 1987, č. 108, 12. 5., s. 3.

Marie Martykánová, Výtvarné umění Uherskohradištska, *Slovácká jiskra XXXVII*, 1987, č. 19, 13. 5., s. 6.

Vilém Jůza, *Česká kresba 19. století* (kat. výst.), Severomoravská galerie výtvarného umění v Ostravě 1987.

1988

Marie Martykánová, Díla Cyrila Mandela a Karla Žádníka v Galerii Slovákého muzea, *Zpravodaj města Uherské Hradiště XXVI*, 1988, č. 10, s. 8 – 10.

1993

Bořek Žižlavský, Malíř Karel Žádník, *Slovácké noviny IV*, 1993, č. 9, 3. 3., s. 4.

Prokop Toman, *Nový slovník Československých výtvarných umělců*. II. L-Ž, Praha 1993, s. 743-744.

Jan Sedlák, *Buchlov a Buchlovice*, Brno 1993.

1998

Marie Martykánová, Znamý i zapomínaný Karel Žádník, *Malovaný kraj XXXIV*, 1998, č. 6, s. 40 – 41.

2000

Jan Chovanec, *Květy nepožehnané lásky*, Uherský Brod 2000.

2008

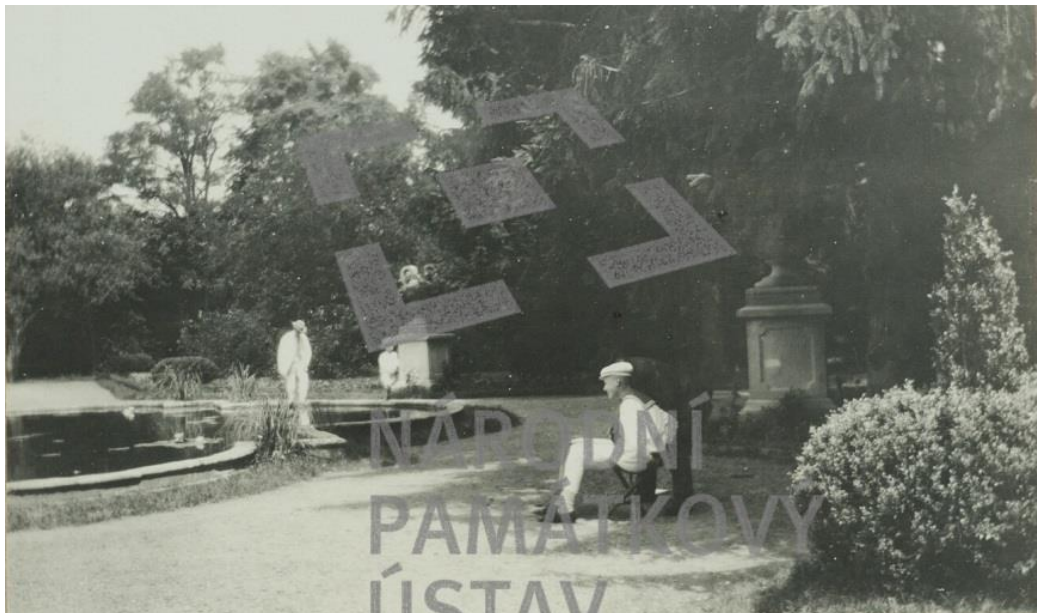
Bořek Žižlavský, Karel Žádník upoutal návštěvníky, *Buchlovský zpravodaj XIV*, 2008, č. 7-8, 1. 7., s. 16.

13. Obrazová příloha

1. Malířův ateliér, SM UH

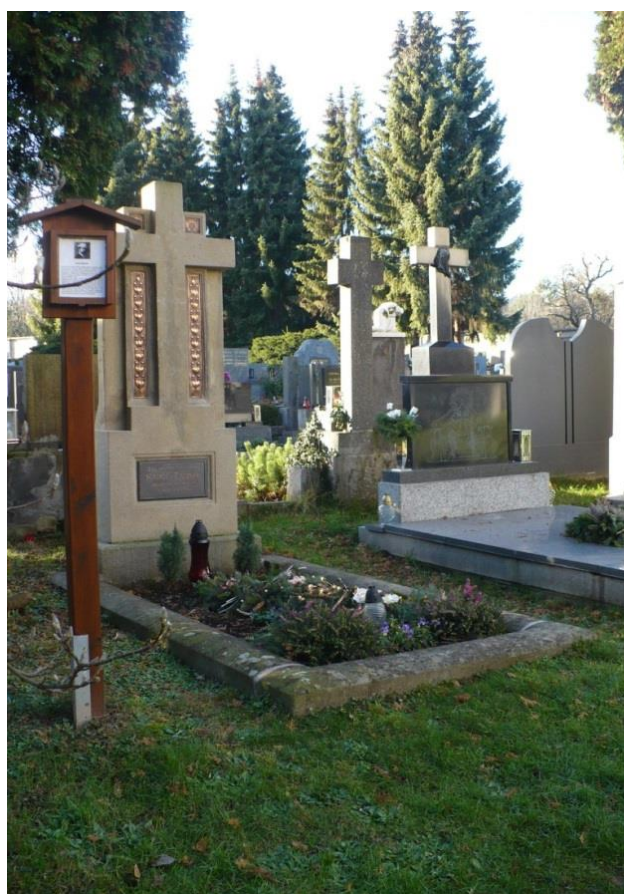
2. Karel Žádník a Alois Berchtold při hodině kreslení, NPÚ ÚPS Kroměříž

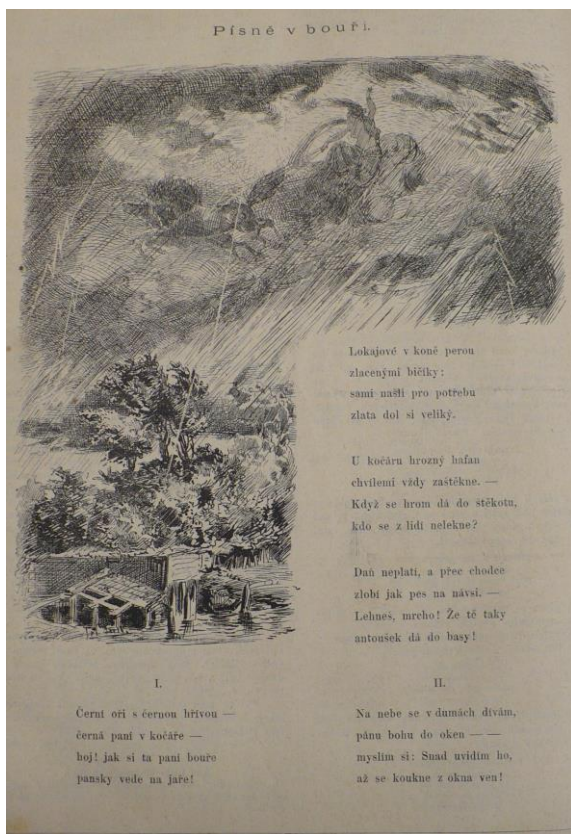
3. Louis Berchtold a Karel Žádník, NPÚ ÚPS Kroměříž

4. Horní budova zámku v Buchlovicích zvaná „Flora“, 1904

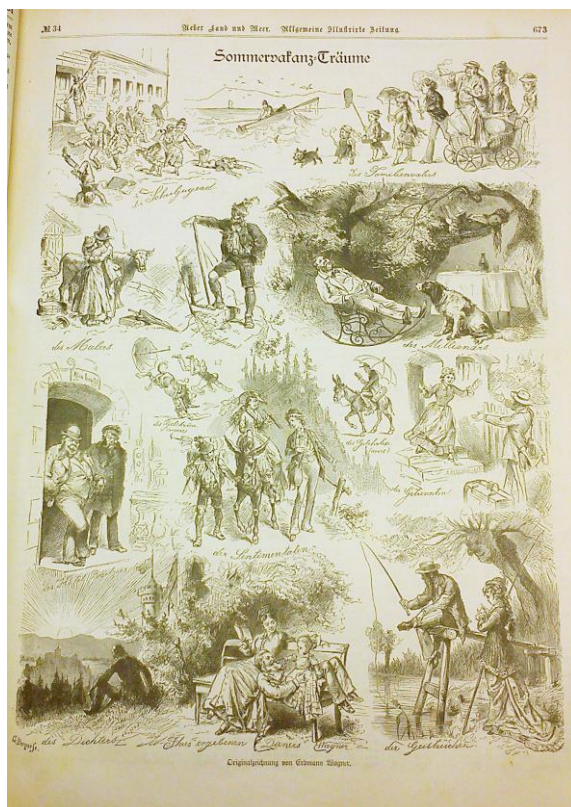
5. Malířův hrob, Buchlovice

27. Karel Žádník, *Písně v bouři*, 1877, VKO

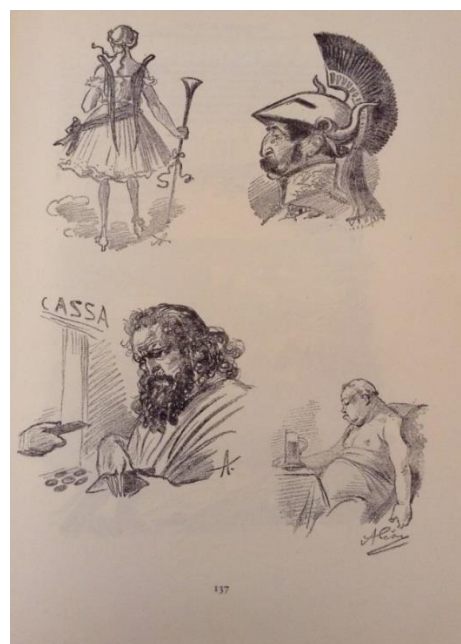
95. Karel Žádník, *Bilder von der Wiener Ringstrasse*, 1879, VKO

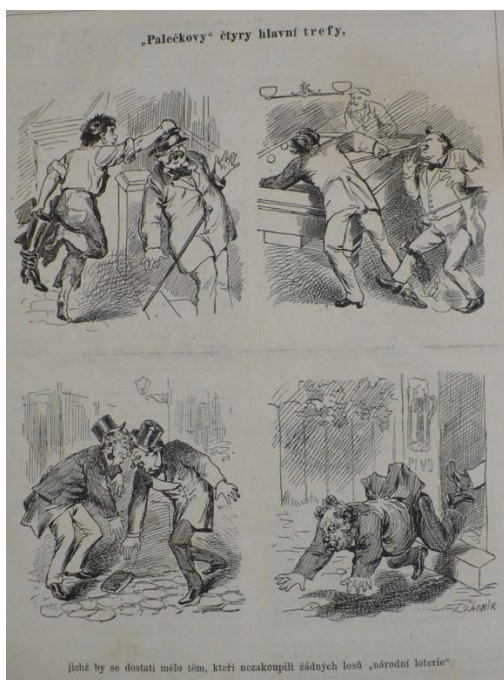
96. Erdmann Wagner, *Sommervafanz = Träume*, 1879, VKO

9. Karel Žádník, *Neznámá ilustrace (Tři muži)*, 1873, SM UH

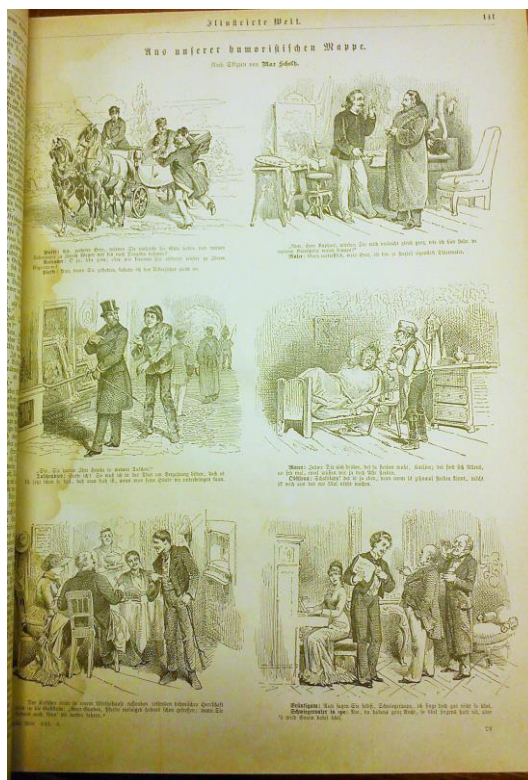

10. Mikoláš Aleš, *Bohové na Zemi*, okolo 1870

79. Karel Žádník, „Palečkovy“ čtyry hlavní trefy, 1878, VKO

80. Mikoláš Aleš, Čert Dobroděj, 1872 – 1887

81. Max Schultz, Aus unserer humoristischen Rappe, 1882, VKO

269. Karel Žádník, *Studie páva*, nedatováno, SM UH

258. Karel Žádník, *Bažant*, nedatováno, SM UH

259. Karel Žádník, *Kukačka*, nedatováno, SM UH

270. Karel Žádník, *Ťuhýk*, nedatováno, SM UH

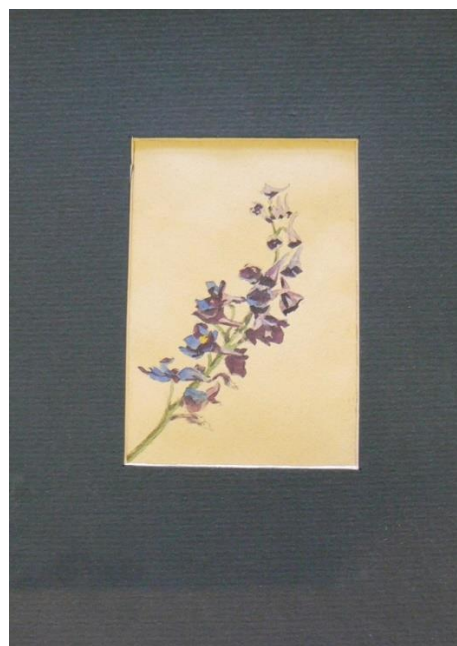
266. Karel Žádník, *Sluky*, nedatováno, SM UH

265. Karel Žádník, *Ledňáček*, nedatováno, SM UH

260. Karel Žádník, *Květina*, nedatováno, SM UH

261. Karel Žádník, *Květina*, nedatováno, SM UH

262. Josef Mánes, *Pampeliška*, Národní galerie v Praze

263. Alois Pokorný, *Naturgeschichte des Pflanzenreiches*, 1868

264. Pavel Jehlička, *Rostlinopis v obrazích*, 1875

186. Karel Žádník, *Stojící kůň*, 1876, SZ Buchlovice

210. Karel Žádník, *Pasení koní na veselských loukách*, 1881, SM UH

199. Karel Žádník, *Na projížďce*, okolo 1880, SZ Buchlovice

190. Karel Žádník, *Na projížďce*, 1876, SZ Buchlovice

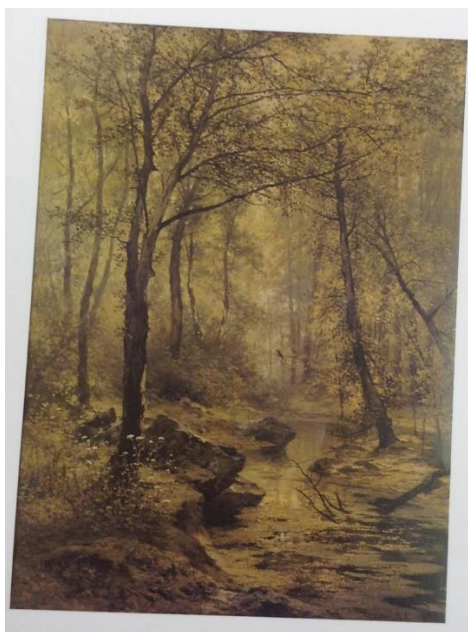
107. Karel Žádník, *Krajina s potokem*, 1872, SM UH

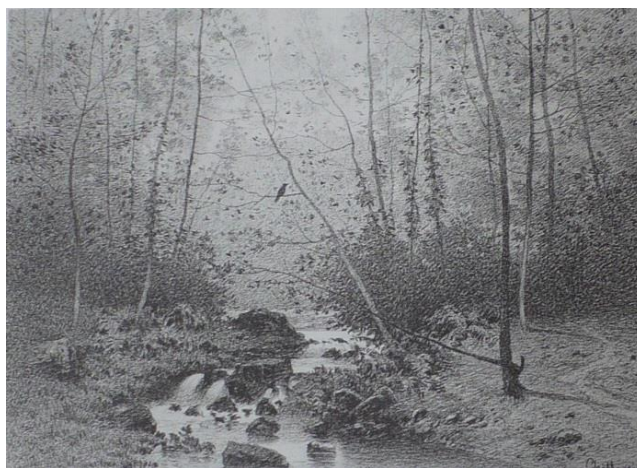
137. Karel Žádník, *Hrad Buchlov*, nedatováno, SM UH

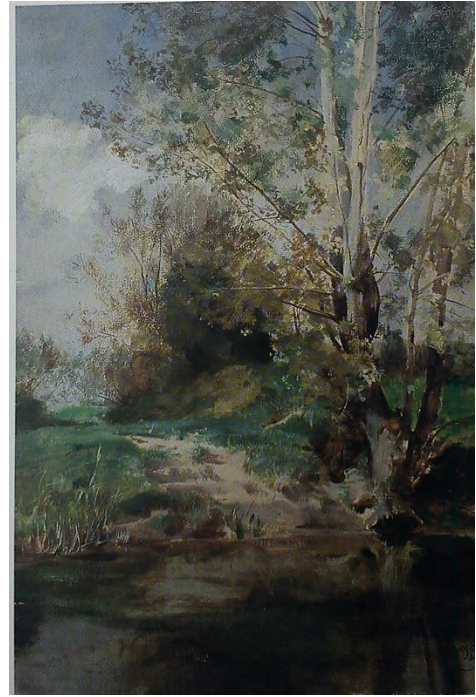
116. Karel Žádník, *Hrad Buchlov II*, okolo 1880, SZ Buchlovice

108. Julius Mařák, *Jitřní píseň*, po 1877, Národní galerie v Praze

109. Antonín Chittussi, *Tůň v lese*, 1886 – 1887, Národní galerie v Praze

214. Karel Žádník, *Stromy*, 1881 (?), SM UH

215. Vojtěch Hynais, *Břeh ostrůvku na Seině*, 1882, Národní galerie v Praze

295. Karel Žádník, *Buchlovské nádvoří*, nedatováno, SM UH

296. Antonín Mánes, *Pod zříceninou Okoře*, 1828, Národní galerie v Praze

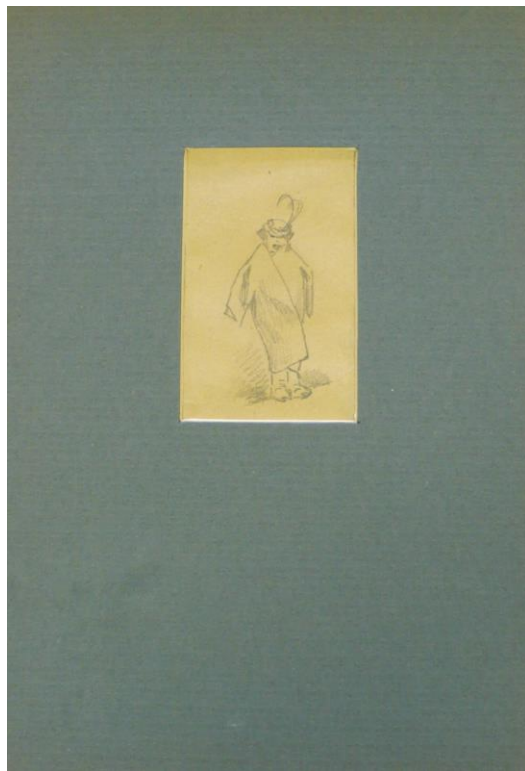
250. Karel Žádník, *Kaple sv. Barbory*, 1. čtvrtina 20. století, SZ Buchlovice

185. Karel Žádník, *Krajina*, 1876, SZ Buchlovice

236. Karel Žádník, *Pohled na Buchlovice*, před 1900, SZ Buchlovice

141. Karel Žádník, *Chlapec v haleně*, nedatováno, SM UH

142. Karel Žádník, *Chlapec na koni*, nedatováno, SM UH

195. Karel Žádník, *Podobizna staré ženy ve vlněném šálu*, 1879, SZ Buchlovice

194. Karel Žádník, *Portrét Anny Hánové*, 1879, SZ Buchlovice

217. Karel Žádník, *Veličanka*, 1889, SM UH

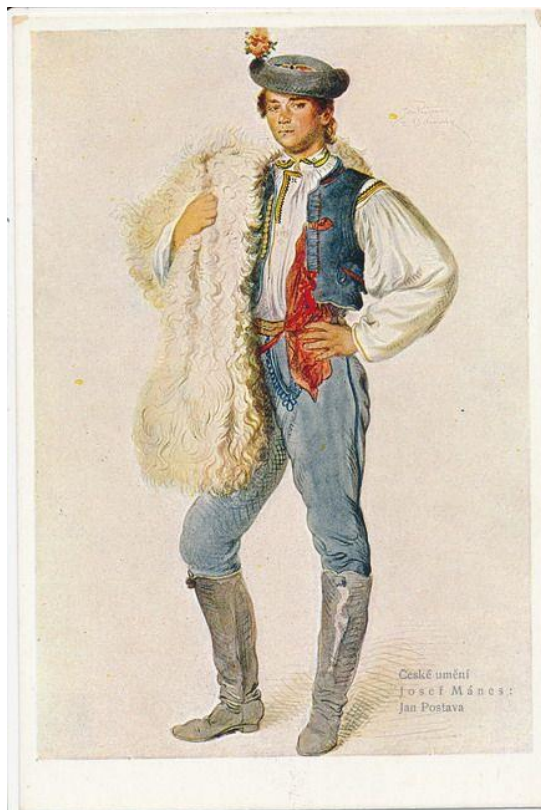
184. Karel Žádník, *Muž z Buchlovic*, 1876, GUV Ostrava

218. Karel Žádník, *Žena v buchlovském kroji*, 1889, SM UH

219. Josef Mánes, *Veruna Čudová*, 1854, Muzeum hlavního města Prahy

220. Josef Mánes, *Jan Postava*, 1854

274. Karel Žádník, *Naklepávání kosy*, nedatováno, SM UH

221. Karel Žádník, *Žena malující žudro*, kolem 1889, SM UH

211. Joža Uprka, *Pasáci u ohně – Na pastvě*, 1893, Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně

212. Joža Uprka, *Odpocinek*, 1895, Moravská galerie v Brně

281. Karel Žádník, *Jelen s loveckým rohem*, nedatováno, SM UH

285. Karel Žádník, *Žena se snopem a pochodní*, nedatováno, SM UH

182. Karel Žádník, *Postava muže (Střelec)*, nedatováno, SM UH

278. Karel Žádník, *Květinový ornament*, nedatováno, SM UH

279. František Ženíšek, *Strop hlediště Národního divadla (detail)*, 1879

299. Karel Žádník, *Koš s ovocem*, nedatováno, SM UH

300. Caravaggio, *Koš s ovocem*, kolem 1598 – 1599, Pinacoteca Ambrosiana, Milán

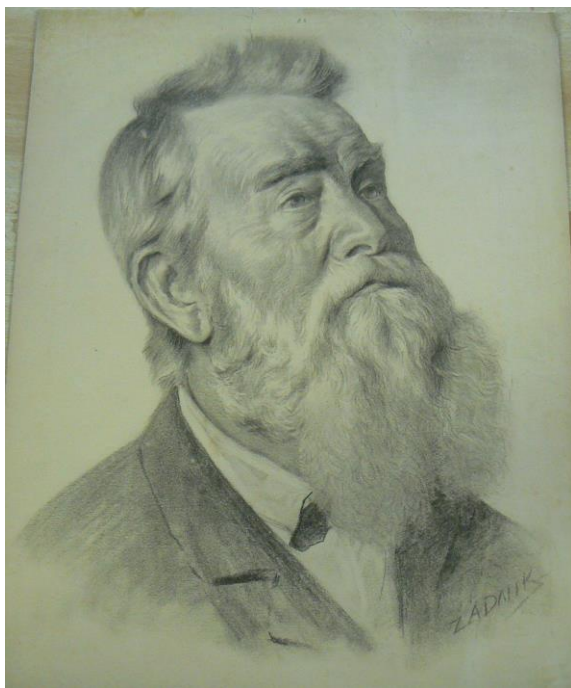
174. – 179. Karel Žádník, *Amoreti* – *Roční období*, nedatováno, SM UH

276. Josef Mánes, *Zima a Jaro*, 1856, Národní galerie v Praze

275. Karel Žádník, *Antická váza*, nedatováno, SM UH

169. Karel Žádník, *Kresba muže s plnovousem*, nedatováno, SM UH

351. Karel Žádník, *Hlava starce podle Rembrandta*, nedatováno, SM UH

352. Rembrandt van Rijn, *Autoportrét*, asi 1655, Kunsthistorisches Museum Vienna

226. Karel Žádník, *Ludmila Vratislavová z Mitrovic Berchtoldová*, nedatováno, SH
Buchlov

192. Josef Mánes, *Emanuel Sylva – Taroucca*, 1844, Národní galerie v Praze

191. Karel Žádník, *Portrét Ludvíka Filipa Sinzendorfa*, 1877, SZ Buchlovice

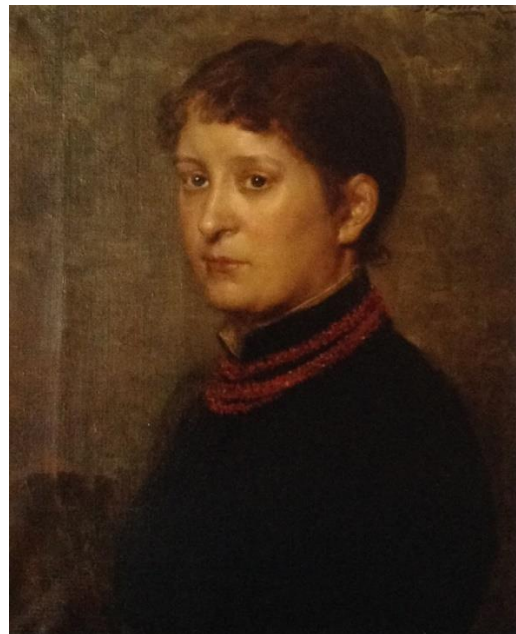
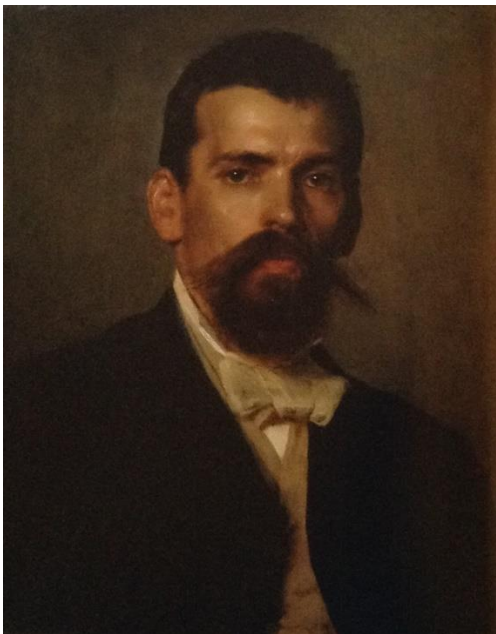
193. Hyacinthe Rigaud, *Filip Ludvík Václav hrabě ze Sinzendorfu*, 1728,
Kunsthistorisches Museum Vienna

354. František Ženíšek, *Podobizna Josefa Šebestiana rytíře Daubka*, 1878,

Národní galerie v Praze

353. Karel Žádník, *Hlava muže s koženou čepicí*, nedatováno, SM UH

203. František Ženíšek, *Podobizna Milana Nevole*, 1884, soukromá sbírka

204. František Ženíšek, *Podobizna Tekly Nevolové*, 1884, soukromá sbírka

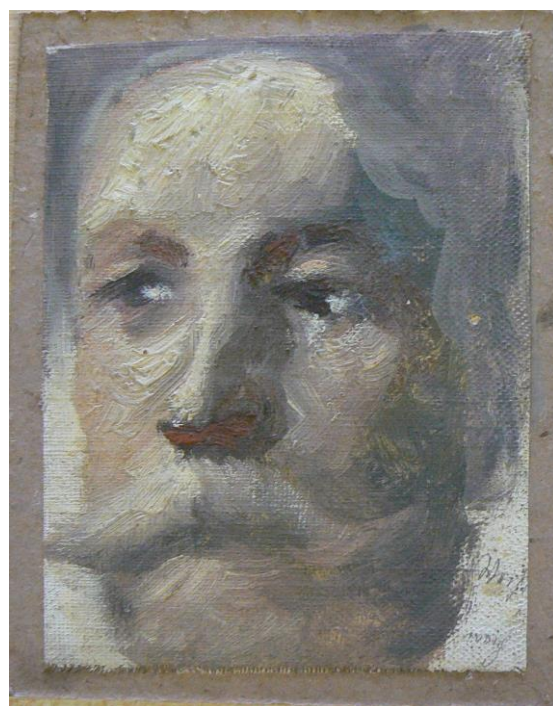

201. Karel Žádník, *Portrét šlechtice*, 1880, SM UH

202. Karel Žádník, *Portrét šlechtičny*, 1880, SM UH

320. Karel Žádník, *Portrét ženy*, nedatováno, SM UH

314. Karel Žádník, *Skica ženy s koženým límcem*, nedatováno, SM UH

384. Karel Žádník, *Muž s vousem*, nedatováno, SM UH

14. Anotace

Jméno a příjmení:	Barbora Komárková
Katedra nebo ústav:	Katedra dějin umění
Vedoucí práce:	Doc. PaedDr. Alena Kavčáková Dr.
Rok obhajoby:	2015

Název práce:	Život a dílo malíře Karla Žádníka (1847 – 1923)
Název v angličtině:	The Life and the Work of Painter Karel Žádník (1847 – 1923)
Anotace práce:	Tato práce představuje všestranného umělce Karla Žádníka (1847 – 1923). Zahrnuje životopis umělce a přehled jeho prací, který je rozdělen do námětových a časově odlišných kapitol. Součástí práce je také katalog Žádníkových děl ze sbírek umělecko-historických institucí a seznam výstav.
Klíčová slova:	Karel Žádník, Brno, Karel V. Klíč, heliogravura, vídeňská Akademie, Morava, Berchtoldové, Buchlovice
Anotace v angličtině:	This thesis represents a versatile artist Karel Žádník (1847 – 1923). It contains a biography of the author and a summary of his works which are divided into topical and different time captures. There are also a catalogue of Žádník's works from the collections of art-historical institutions and a list of exhibitions.
Klíčová slova v angličtině:	Karel Žádník, Brno, Karel V. Klíč, Photogravure printing, Academy of Vienna, Moravia, Berchtold, Buchlovice
Přílohy vázané v práci:	Obrazová příloha (30 stran), CD s obrazovými přílohami
Rozsah práce:	119 stran
Jazyk práce:	Čeština